

Mötesbok: Kommunstyrelsen INFO (2024-11-27)

Kommunstyrelsen

Datum: 2024-11-27

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseKommunstyrelsen2024-11-27

3

Val av justerare

Tillkommande och utgående ärenden

Information

288/24 Information om VA	6
289/24 Näringslivsinformation	147
290/24 Information om BORF	148
291/24 Information om samverkansavtal med statens fastighetsverk angående Bohus fästning	159
292/24 Information om skolsociala team	169
293/24 Översikt IOP	170
294/24 Verksamhetsplan folkhälsa och social hållbarhet 2025	171
295/24 Beviljad ESF-ansökan Förstudie innovativa finansieringsformer för att möta samhällsutmaningar	185
296/24 Information om säkerhetsfrågor	186
297/24 Återrapportering kommunstyrelsens uppdrag om sekretessutredning	187

Kallelse

Sammanträdesdatum 2024-11-27

Plats Stadshuset, plan 2, Sessionssalen
Tid Onsdagen den 27 november kl 09:00-17:00

Ledamöter	Miguel Odhner (S) Anders Holmensköld (M) Gun-Marie Daun (KD) Ove Wiktorsson (C) Pia Gillerstedt (S) Patrik Ryberg (SD) Anna Vedin (M) Elisabeth Mattsson (L) Jonas Andersson (S) Mikael Wintell (UP) Marcus Adiels (M) Greger Plannthin (SD) William Hult (S) Erik Martinsson (MP) Michael Karlsson (L) Erik Andreasson (V) Charlotta Windeman (M)	Ordförande 1:e vice ordförande 2:e vice ordförande
-----------	--	--

Ersättare
Carin Gerefalk (S)
Ilona Waern (KD)
Maria Pehrson (UP)
Rose-Mari Larsdotter (M)
Gustav Meuller (M)
Peter Skoglund Ferrari (SD)

Miguel Odhner (S)
Ordförande

Oskar Engdahl
Sekreterare

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81
Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-132 17
E-POST kommun@kungalv.se

Kallelse

Sammanträdesdatum

2024-11-27

Dagordning

		Förslag till beslut
1	Upprop	
2	Val av justerare	Utses
3	Tillkommande och utgående ärenden	Fastställs

Information

4	Information om VA <ul style="list-style-type: none"> - Helhet - Ekonomi - Tekniska lösningar - Investeringar 	Antecknas
---	--	-----------

Klockan 9:00 – 10:30

Föredragande Anders Holm mlf.

5	Näringslivsinformation <ul style="list-style-type: none"> - Cityindex - INSIKT 	Antecknas <i>Handlingar tillkommer</i>
---	--	--

Klockan 10:30 – 12:00

Föredragande: Linda Sivebo, fastighetsägarna

Olivia Widell Tengvall och Katarina Vallström,

Mirsad Radoncic och Kristina Franzén

6	2024-432 Information om BORF <ul style="list-style-type: none"> - Förbundsordning - Ekonomiska läget – budget 2024, 2025 - Medlemsansökan/process 	Antecknas
---	---	-----------

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Kallelse

Sammanträdesdatum

2024-11-27

Klockan 13:00 – 13:40

Föredragande: Anette Fredriksson, Christian Weberger, Tfräddningschef

7	2024-433	Information om samverkansavtal med statens fastighetsverk angående Bohus fästning
- Rollfördelningar | Antecknas
<i>Ytterligare handlingar tillkommer</i> |
|---|----------|---|---|

Klockan 13:40 – 14:00

8		Information om skolsociala team

<i>Föredragande: Linda Bjälkenborn och Marielle Kihlman</i> | Antecknas
<i>Handlingar tillkommer</i> |
| 9 | | Översikt IOP

<i>Föredragande: Lena Arnfelt & Johan Sjöholm</i> | Antecknas
<i>Handlingar tillkommer</i> |
| 10 | | Verksamhetsplan folkhälsa och social hållbarhet 2025

<i>Föredragande: Lena Arnfelt & Johan Sjöholm</i> | Antecknas |
| 11 | | Beviljad ESF-ansökan Förstudie innovativa finansieringsformer för att möta samhällsutmaningar

<i>Föredragande: Lena Arnfelt & Johan Sjöholm</i> | Antecknas |
| 12 | | Information om säkerhetsfrågor | Antecknas |
| 13 | | Återrapportering kommunstyrelsens uppdrag om sekretessutredning | Antecknas |

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

VA-RESURSPLAN

KUNGÄLVS KOMMUN 2024-2027, UTBLICK MOT 2030

Sammanfattning

Syftet med den här rapporten är att beskriva framtida behov och planering av VA-utbyggnad i Kungälv kommun samt koppla dessa behov till kommunens investeringsprogram. Dokumentet beskriver överskådligt relationer till såväl internationella, nationella som lokala mål för Kungälv kommun. Faktorer som befolkningsutveckling, översiktsplanering och kopplingar till övriga relevanta styrdokument samt lagstiftning beaktas översiktligt.

Kommunens nuvarande VA-system beskrivs övergripande gällande ledningsnät för dricks- och spillvatten, vattenverk och avloppsreningsverk.

De projekt som är inlagda i investeringsbudgeten är sprungna ur olika behov. Dessa behov kategoriseras i följande typer:

- Föreläggandeområden från Länsstyrelsen, där Länsstyrelsen beslutat att kommunen ska bygga ut kommunalt VA
- Föreläggande från Miljö- och byggnadsnämnden, där det bedömts finnas behov av åtgärder på VA-systemet
- Utbyggnadsområden enligt 6 § LAV, där kommunen bedömt att behov av allmän VA-försörjning finns och där en utbyggnadsskyldighet föreligger.
- Exploateringsområden, d.v.s. områden där det finns ett intresse att förtäta eller bygga nytt och VA-infrastrukturen behöver kompletteras
- Kapacitetsbrist, där det finns flaskhalsar i systemet och det därför är svårt att få systemet att fungera optimalt
- Underhållsbehov, sträckor på ledningsnätet där ledningarna eller andra systemkomponenter har blivit för gamla eller fungerar dåligt och behöver ersättas
- Ökad redundans, där det finns behov av att öka driftsäkerheten genom att komplettera med ytterligare ledningar

Projekten klassas därefter i huvudstråk (investeringar som har påverkan på stora delar av kommunen), sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, samt exploatering och utbyggnadsområden.

Ort för ort eller område för område beskrivs nuvarande situation gällande VA-försörjningen, vilka projekt som berör respektive ort, och vad konsekvenserna blir om de inplanerade investeringarna inte genomförs. De områden som beskrivs är Kungälv, Ytterby, Harestad, Kareby, Kode, Ödsmåls mosse och Rörtången, Aröd, Kärna, Nordkroken, Hålda, Tjuvkil, Marstrand och Koön m.m. samt Diseröd.

Kungälv kommun har samarbeten med Göteborg, Ale och framöver också Stenungsunds kommun. En stor andel av Kungälv spillvatten skickas för rening till Gryaab, Ryaverket i Göteborg, där Kungälv kommun är delägarkommun. Kungälv distribuerar dricksvatten till Ale och från och med 2024 ska även dricksvattendistribution ske till Stenungsunds kommun. I dagsläget har Kungälv behov av dricksvattenleverans från Göteborg för distribution till ett mindre antal abonnenter. Förutsättningarna för dessa samarbeten beskrivs översiktligt.

Begreppslista

A	Allmän VA-anläggning	En VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmandeinflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster
	Avlopp	Samlingsnamn för spillvatten, dagvatten samt dränvatten.
	Avloppsreningsverk	Anläggning för att rena avloppsvatten.
B	Bräddning	Bräddning via bräddavlopp innebär att mer eller mindre utspätt avloppsvatten från ett överbelastat ledningsnät, avleds direkt till närmaste recipient.
D	Dagvatten	Ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten från tak, gator och andra ytor.
	Dagvattenanläggning	Anläggning för hantering av dagvatten, såsom dagvattendam, våtmark eller ledningar.
	Drift	Aktiviteter som är nödvändiga i VA-verksamheten dagliga arbete och leverans.
G	Grundvatten	Vatten i den del av marken där alla porer är vattenfyllda.
M	Miljö kvalitetsmål	Sexton politiska mål som beskriver kvaliteter i miljön som i huvudsak ska vara uppnådda ”inom en generation”, vilket angavs till 2020 (utom för klimat, där målet gäller 2050).
	Miljö kvalitetsnorm	Inom vattenförvaltningen fastställda kvalitetskrav för alla vattenförekomster. Styrande för myndigheter och kommuner när de tillämpar lagar och bestämmelser, t.ex. vid tillståndsprovning enligt miljöbalken eller vid planläggning enligt Plan- och bygglagen.
R	Redundans	Redundanta system ökar driftsäkerheten genom att olika delar av systemet kan utföra samma sak. Man kan t.ex. öka redundansen genom att anlägga ytterligare en ledning till ett specifikt område så att risken att systemet slås ut är mindre.
S	Spillvatten	Förorenat vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, serviceanläggningar och dylikt).
T	Tillskottsvatten	Tillskottsvatten definieras som allt vatten exkl. spillvatten, som avleds i spillvattenförande avloppsledning, till exempel inläckande regn- eller grundvatten.

V	VA	Förkortning för vatten och avlopp.
	VA-huvudman	Den som äger och ansvarar för en allmän VA-anläggning.
	VA-plan	Samlingsbegrepp för det kommunala planpaketet som innefattar VA-översikt, VA-policy och VA-delplaner.
	VA-delplan	Planering inom ett specifikt ämnesområde (dagvattenplanering, utbyggnadsplanering etc.) rörande kommunens vatten- och avloppsfrågor.
	VA-policy	Strategiskt dokument innefattande kommunala ställningstaganden och viljeytringar beträffande vatten och avloppsfrågor. Kungälv's kommuns VA-policy är politiskt antagen.
	VA-översikt	Strategiskt dokument som ger en inventering över kommunens vattenresurser, VA-anläggningar för både enskilt och allmänt VA.
	VA-verksamhetsområde	Ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt område, inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.
	Vattenförekomst	Begrepp som används inom vattenförvaltningen. Kustvattenområde, sjö, del av sjö, ett vattendrag, del av vattendrag eller ett eller flera grundvattenmagasin.
	Vattenförsörjning	De system som används för att förse ett samhälle med vatten. Kan ha sin grund i olika behov, t.ex. dricksvatten, industriellt vatten, bevattning inom jord-bruket osv. I vattenförsörjningsplanen behandlas i huvudsak dricksvattenförsörjning.
	Vattentäkt	Vattenförekomst som utnyttjas för vattenförsörjning.
	Vattenskyddsområde	Skyddsområde i syfte att skydda dricksvattentäkter såsom sjöar, grundvattentäkter och vattendrag.
	Vattenverk	Anläggning för att bereda dricksvatten.
	Vattenöversikt	Dokument som beskriver kommunens vattenförekomster utifrån bland annat naturvärden och försurnings- och övergödningsproblem.
Ö	Översiktsplan	Ett begrepp som används inom fysisk planering som avser en samling av rekommendationer som anger grunddragen för användning av mark- och vattenområden inom en kommun eller del därav.

Innehåll

1. Inledning.....	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.2 Syfte	2
1.3 Politiska mål.....	2
1.3.1 Agenda 2030	2
1.3.2 Sveriges nationella miljömål.....	3
1.3.3 Lokala mål för Kungälv kommun.....	3
1.4 Befolkningsutveckling, prognos 2022-2026 med utblick mot 2031	4
1.4.1 Utvecklingen under år 2022 - 2031.....	5
1.4.2 Utvecklingen i kommundelar under år 2022 - 2031.....	5
1.5 Översiktsplanering.....	7
1.6 Koppling till relevanta styrdokument	7
1.6.1 Investerings- och driftprogram	7
1.6.2 VA-plan	7
1.6.3 Vattentjänstplan.....	8
1.7 Lagstiftning	8
1.7.1 Lagen om allmänna vattentjänster	8
1.7.2 Miljöbalken och Plan- och bygglagen.....	13
2. Befintlig VA-anläggning i Kungälv kommun	14
2.1 Ledningsnät.....	14
2.1.1 Dricksvatten.....	14
2.1.2 Spillvatten	15
2.2 Vattenverk.....	15
2.1.1 Kungälv vattenverk	15
2.2.2 Lysegårdens vattenverk	15
2.2.3 Marstrands vattenverk	15

2.3.4 Dösebacka vattenverk	15
2.3 Avloppsreningsverk.....	16
2.3.1 Ryaverket.....	16
2.3.2 Diseröds avloppsreningsverk	16
2.3.3 Kode avloppsreningsverk	16
2.3.4 Marstrands avloppsreningsverk.....	17
3. Olika typer av behov.....	18
3.1 Förelägganden från Länsstyrelsen	18
3.2 Föreläggande från Miljö- och byggnadsnämnden.....	19
3.3 Utbyggnadsområden enligt 6 § LAV.....	19
3.4 Exploateringsområden	21
3.5 Kapacitetsbrist.....	21
3.6 Underhållsbehov	22
3.7 Ökad redundans	22
4. Kommunens orter – förutsättningar och projekt.....	23
4.1 Huvudstråk – projekt som påverkar stora delar av kommunen	23
4.1.1 Huvudstråk 1: överföringsledning Räfsal-Bredsten	23
4.1.2 Huvudstråk 2: ny vattenreservoar i centrala Kungälv.....	25
4.1.3 Huvudstråk 3: överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan	27
4.1.4 Huvudstråk 4: överföringsledning Kastellegården-Vävra	29
4.1.5 Huvudstråk 5: överföringsledning Vävra-Solberga	31
4.1.7 Huvudstråk 7: framtida överföringsledning Kungälvs vattenverk-Kungälv ...	35
4.2 Kommundel Kungälv-Ytterby.....	37
4.2.1 Kungälv.....	37
4.2.2 Ytterby	40
4.2.3 Harestad.....	43
4.2.4 Kareby.....	45

4.3 Kommundel Kode.....	47
4.3.1 Kode.....	47
4.3.2 Ödsmåls mosse och Rörtången.....	47
4.3.3 Aröd	50
4.4 Kommundel Kärna.....	52
4.4.1 Kärna.....	52
4.4.2 Nordkroken.....	54
4.5 Kommundel Marstrand-stråk 168	56
4.5.1 Hålta.....	57
4.5.2 Tjuvkiel	59
4.5.3 Marstrand & Koön m.fl.	61
4.6 Kommundel Diseröd	63
4.6.1 Diseröd	63
4.7 Kommunsamarbeten.....	65
5. Kommande behov.....	67

1. Inledning

Detta kapitel behandlar en kort bakgrund rörande kommunens historiska VA-utbyggnad samt syftet med rapporten, och de politiska mål som berörs, både internationella, nationella och lokala. Prognoser för den kommande befolkningsutvecklingen presenteras, liksom riktlinjer utpekade i kommunens översiktsplanering. Dessutom beskrivs översiktligt kopplingar till övriga relevanta styrdokument samt berörd lagstiftning.

1.1 Bakgrund

Kungälv kommun har ca 49 500 invånare. Kommunen är på grund av sitt läge och sin vackra natur attraktiv för inflyttning. I många kustnära delar av kommunen har det konstaterats stora behov av kommunalt vatten och spillvattenhantering, eftersom det saknas förutsättningar för egna brunnar och egen rening av spillvatten. Liksom i övriga Sverige är stora delar av ledningsnätet utbyggt under 1960- och 1970-talen vilket gör att den tekniska livslängden börjar närma sig slutet.

Figur 1. Översiktskarta över Kungälv kommun.

För att kommunen ska kunna fortsätta växa i enlighet med de politiska intentioner som finns krävs systematisk utbyggnad av nya ledningar samt omläggning av de delar av systemet som har blivit uttjänta eller fungerar som flaskhalsar och påverkar systemet som helhet negativt.

1.2 Syfte

Syftet med det här dokumentet är att visa på vilka investeringar som behöver göras, när de behöver göras och varför det är nödvändigt att göra dem. Förklaring ges till de viktigaste kritiska beroenden som finns samt vilka konsekvenser som kan förmodas inträffa om investeringarna inte görs enligt plan.

1.3 Politiska mål

Såväl internationella, nationella samt lokala politiska mål inverkar på Kungälvskommuns VA-verksamhet. Exempel på sådana inkluderar Agenda 2030, Sveriges nationella miljömål och lokala politiska mål beslutade för Kungälvskommun.

1.3.1 Agenda 2030

Agenda 2030 innehåller 17 globala mål för hållbar utveckling, såväl ekonomisk, ekologisk och social hållbar utveckling. Sverige har ratificerat dessa mål vilket innebär att målen måste beaktas även på kommunal nivå.

Figur 2. Agenda 2030, globala mål för hållbar utveckling.

Det mål som främst har bärighet för VA-verksamheten är *Rent vatten och sanitet för alla* (mål 6). Även ett flertal andra är relevanta att nämna, då dessa kan påverkas av vatten- och avloppsförsörjningen på kommunal nivå. De är *Hållbara städer och samhällen* (mål 11); *Hållbar industri, innovationer och infrastruktur* (mål 9); *God hälsa och välbefinnande* (mål 3); *Hav och marina resurser* (mål 14); samt *Ekosystem och biologisk mångfald* (mål 15). Att VA-försörjningen fungerar på ett tillfredsställande sätt, hushållar med naturresurser och minimerar utsläpp av ämnen till naturen är därför en förutsättning för att Agenda 2030 ska kunna uppnås. Påverkan sker inte enbart genom att systemen finns, utan också hur de utformas, byggs och nyttjas.

1.3.2 Sveriges nationella miljömål

Utöver Agenda 2030 har Sverige sedan antagandet i riksdagen 1999 16 miljökvalitetsmål samt ett generationsmål som ska styra utvecklingen mot en hållbar ekologisk framtid. Generationsmålet visar inriktningen och förutsättningarna för övriga miljömål och innebär ett löfte till framtida generationer om frisk luft, hälsosamma miljöer och rika miljöupplevelser.

De miljömål som kommunens VA-verksamhet har inverkan på är *Bara naturlig försurning* (mål 3), *Ingen övergödning* (mål 7), *Levande sjöar och vattendrag* (mål 8), *Grundvatten av god kvalitet* (mål 9), *Hav i balans samt levande kust och skärgård* (mål 10), *Myllrande våtmarker* (mål 11), *Ett rikt växt- och djurliv* (mål 16) samt *God bebyggd miljö* (mål 15). VA-verksamheten påverkar därmed möjligheten att uppnå en god ekologisk status på åtta av sexton mål. I dagsläget uppnås inte något av de nationella målen i Sverige.

Figur 3. Sveriges nationella miljömål.

1.3.3 Lokala mål för Kungälv kommun

Det finns två typer av lokala mål som förvaltningen ska sträva mot. Det är kommunfullmäktiges strategiska mål samt resultatmål uppsatta för Kungälv kommun. Nedan listas de mål som kan anses vara relevanta för VA-verksamheten.

Kommunfullmäktiges strategiska mål

Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen

Kommunen måste förbättra sitt strategiska tillväxtarbete genom ökad samordning mellan infrastruktur och planerad nybyggnation. Det gäller verksamheter, VA-utbyggnad, samordning inom kommunen och dess bolag och samordning mellan kommunen och externa investerare.

Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan

Miljö- och klimatarbetet måste involvera fler för att nå goda resultat. Kommunens roll ska vara att möjliggöra och underlätta för företag och invånare att göra en positiv skillnad.

Av kommunfullmäktiges strategiska mål är det främst ovan mål som kan anses vara relevant för VA-verksamheten. Att vara i samma fas som övrig kommunal infrastrukturutbyggnad och nyetablering är nödvändigt för att kunna fatta beslut som är hållbara och lönsamma både i nuläget och på längre sikt. Klimatbelastningen behöver belysas i planeringsskeden för att se på kompensationsåtgärder i entreprenadsskedet.

Resultatmål för Kungälv kommun

Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel

Kommunen ska ha god framförhållning gällande strategisk planering för att på ett effektivt sätt möta medborgarnas, marknadens och den kommunala organisationens efterfrågan och behov av bostäder, verksamhetsmark och handel. Viktiga faktorer för en god planeringsberedskap är strategisk beredskap (ÖP, FÖP, program, riktlinjer), markberedskap (strategiska markköp) och resurs- och organisationsberedskap (personalresurser och genomförbarhet).

Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck

Fokusområden är minskade utsläpp från trafik, enskilda avlopp och av mikroplaster. Energieffektivisering, omställning till förnybara bränslen och en övergång till mer hållbar konsumtion är också prioriterade områden. När det gäller utsläpp till vattenmiljö ska påverkan från dag- och spillvatten samt ytavrinning beaktas. Information, kunskap och samverkan är viktiga verktyg för att nå målet.

VA-verksamheten ska förhålla sig till ovan resultatmål genom att underlätta för en mer hållbar hantering av framför allt spill- och dagvatten. VA-utbyggnad och förnyelse av befintlig VA-anläggning är en förutsättning för en god planberedskap inom kommunen.

1.4 Befolkningsutveckling, prognos 2022-2026 med utblick mot 2031

Kommunen gör årligen en befolkningsprognos var syfte är att dels utgöra underlag för behovsbedömningar inom respektive verksamhet, dels utgöra underlag för budget. Nuvarande prognos *Befolkningsprognos 2022-2026 med utblick mot 2031* baseras på kommunnivå med den befintliga folkmängd per församling (2022-12-31) i kommunen samt på de byggplaner kommunen har för perioden 2022-2031.

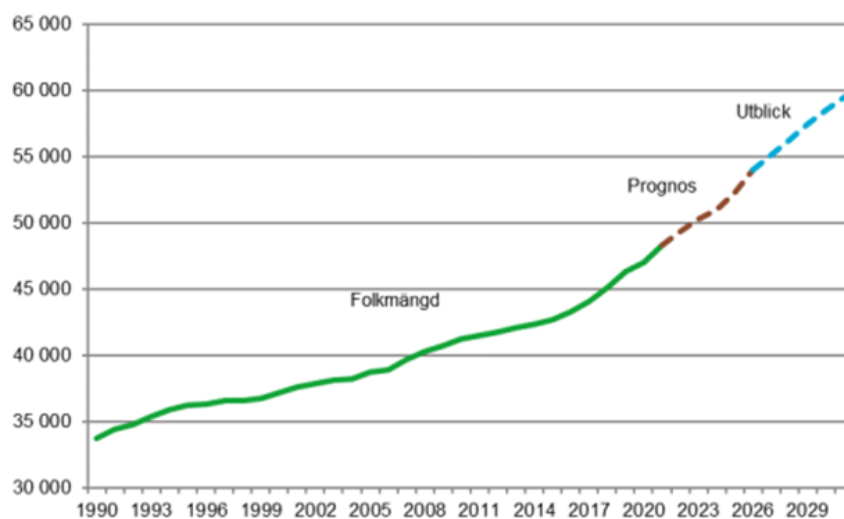
Prognosen i sin helhet, *Befolkningsprognos 2022 - 2026 med utblick mot 2031*, finns på kommunens hemsida, www.kungalv.se.

1.4.1 Utvecklingen under år 2022 - 2031

Under prognosperioden 2022 - 2026 beräknas befolkningen öka med cirka 5 700 personer, från 48 271 invånare i slutet av 2021 till 53 990 i slutet av 2026. Det innebär en genomsnittlig folkökning med drygt 1 140 personer per år. Utblicken pekar sedan på en fortsatt ökning till 59 480 personer år 2031. Totalt ger detta en förändring med i genomsnitt cirka 1 120 personer per år under perioden 2022 - 2031.

Prognosen kan jämföras med statistik från år 2021 då folkmängden i Kungälv kommun ökade med 1 221 personer, från 47 050 till 48 271 invånare.

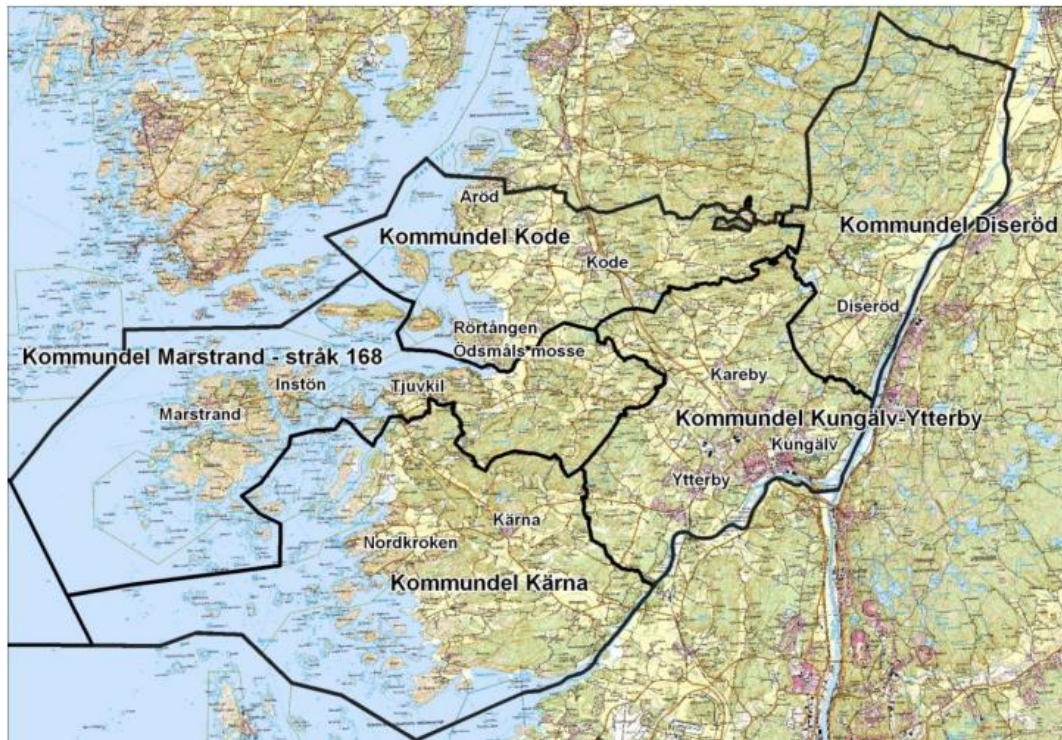
Folkmängden i Kungälv kommun 1990 - 2021, prognos 2022 - 2026 samt utblick 2027 - 2031

Figur 4. Diagrammet ovan visar folkmängden bakåt i tiden samt utvecklingen enligt prognos och utblick, från Befolkningsprognos 2022-2026 med utblick mot 2031.

1.4.2 Utvecklingen i kommundelar under år 2022 - 2031

Befolkningsprognoser görs även på delområdesnivåer, där kommunen är uppdelad i fem delområden: Kommundel Kungälv-Ytterby, kommundel Kärna, kommundel Marstrand-stråk168, kommundel Kode och kommundel Diseröd. Dessa illustreras i figur nedan.

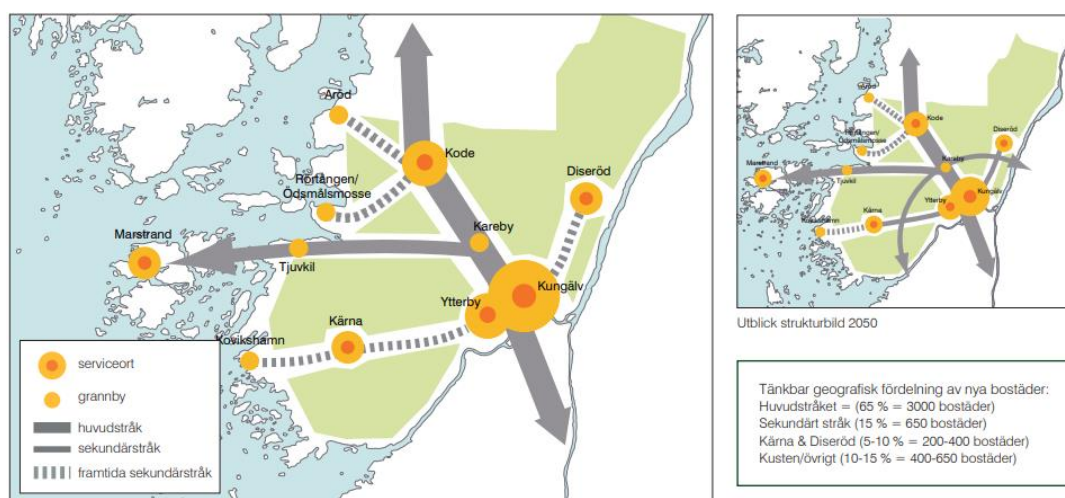

Figur 5. Illustration över kommundelarna per områden, från Befolkningsprognos 2021-2025 med utblick mot 2030.

Alla fem kommundelar ökar sin befolkning under prognosperioden, dock i varierande omfattning. Den kommundel som förväntas växa mest i antal invånare under prognosperioden är Kungälv-Ytterby, med 4 290 personer och då procentuellt sett med 14 procent till år 2026. Kode har den procentuellt svagaste tillväxten på fem års sikt, 5 procent, medan resterande tre kommundelar väntas växa med mellan cirka 6-12 procent.

1.5 Översiktsplanering

Kungälvs kommuns översiktsplan (ÖP2010) antogs politiskt 2012 och är tänkt att peka ut vilka områden som är lämpliga för olika typer av markanvändning. I stora drag är förtätning av tätorter längs de stora infrastrukturstråken för kollektivtrafiken det som huvudsakligen rekommenderas, d.v.s. längs Bohusbanan och E6. Ny bebyggelse ska koncentreras till tätorterna Kungälv/Ytterby samt övriga serviceorter Kode, Kärna, Marstrand och Diseröd.

Figur 6. Kungälvs kommuns strukturbild. Hämtad från ÖP2010.

För att kommunstyrelsens strategiska mål 6 ovan ska kunna nås gäller det att VA-planeringen sker i en pågående dialog med övrig förvaltning gällande såväl översiktsplanering som detaljplanering.

1.6 Koppling till relevanta styrdokument

Nedan listas olika styrdokument som har koppling till detta dokument.

1.6.1 Investerings- och driftprogram

Rapporten är direkt kopplad till investeringsprogrammet och beskriver de projekt som finns listade där som rör dricks- och spillvattenförsörjning.

1.6.2 VA-plan

Kungälvs kommuns VA-plan består av ett flertal delar. Dessa inkluderar:

- VA-policy
- VA-översikt
- Vattenförsörjningsplan
- Tillsynsplan enskilda avlopp
- Nödvattenplan
- Förnyelseplan
- Dagvattenplan
- Drift- och underhållsplan (under arbete)

VA-översikten har sin utgångspunkt i hur VA-försörjningen fungerade vid antagande (2015) och är en sammanställning av dåvarande nuläge för att skapa en gemensam bild som omfattar dricksvatten, spillvatten och dagvatten både inom och utanför nuvarande verksamhetsområde för vatten och avlopp. Arbetet med VA-översikten låg till grund till kommunens VA-policy.

Kungälvskommuns VA-policy antogs 2015 och beskriver de ställningstaganden som tillsammans med VA-översikten ska ligga till grund för de beslut som fattas om vatten- och avloppsförsörjning framöver.

1.6.3 Vattentjänstplan

Varje kommun ska ha en aktuell Vattentjänstplan, beslutad av kommunfullmäktige, som syftar till att redogöra för kommunens långsiktiga planering för hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Vattentjänstplanen ska även innehålla en bedömning av vilka åtgärder som krävs för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall samt ska planens påverkan och ingrepp i naturmiljön identifieras, beskrivas och bedömas utifrån miljöbalken. För att förankra vattentjänstplanen ska den samrådas med berörda och ställas ut för granskning innan kommunfullmäktige fattar beslut.

Innehållet i vattentjänstplanen kommer utgöra underlag för investeringsplanen. Det kan handla om investeringar som krävs för att säkra upp VA-anläggningens funktion vid skyfall, kapacitetshöjande åtgärder i befintlig VA-anläggning för att möjliggöra ytterligare VA-utbyggnad till områden i behov av allmän VA-försörjning. Tidsperspektivet för planen bör spänna över en 12-årsperiod enligt förarbeten till lagstiftningen.

Viktigast i sammanhanget, kopplat till investeringsplanen och verksamhetsbudgeten, är kommunens VA-utbyggnadsplan, då denna pekar ut områden där kommunen har eller kan anses ha en skyldighet att bygga ut kommunalt VA i enlighet med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Vattentjänstplanen är under arbete.

1.7 Lagstiftning

VA-verksamheten regleras genom ett flertal lagstiftningar, med tyngdpunkt i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV), Miljöbalken (1998:808) och Plan- och bygglagen (2010:900). Även Livsmedelsverkets föreskrifter inverkar på hur verksamheten ska bedrivas och skötas.

1.7.1 Lagen om allmänna vattentjänster

VA-verksamheten styrs huvudsakligen av Lagen om allmänna vattentjänster, LAV. Bestämmelser om kommunens skyldighet att ordna allmänna vattentjänster regleras i 6 § LAV. Bestämmelserna syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

Begreppet ”större sammanhang” innebär i förarbetsuttalanden (jfr prop. 1955:121 s. 61, prop. 2005/06:78 s. 42) till LAV samt enligt rättspraxis att det behövs en något så

när samlad bebyggelse av ungefär 20–30 fastigheter som underlag för en allmän va-anläggning. En kommunal utbyggnadsskyldighet kan uppstå för färre fastigheter än så om hälso- och miljöskyddsrekvisiten uppfylls inom ett visst område.

Från och med 2023-01-01 infördes ett tillägg till 6 §, vilket avser att förtydliga kommunens möjlighet att vid behovsbedömningen ta särskild hänsyn till förutsättningarna att tillgodose behovet av vattentjänster genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Lagändringen innebär att bedömningen av behovet av allmänna vattentjänster ska bli mera flexibel. Fastighetens behov av VA-försörjning ska bedömas objektivt och utifrån ett långsiktigt perspektiv, dvs. fastighetsägarens egen uppfattning om behovet eller det nuvarande användningssättet av fastigheten är inte avgörande.

För de områden där Länsstyrelsen redan förelagt kommunen att ordna VA-försörjning kommer framtida dialog med myndigheten att tas huruvida det är möjligt att lösa VA-försörjning genom privata initiativ eller om det även fortsättningsvis måste ske genom kommunens försorg.

1 § Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Lag (2022:1249).

En VA-anläggning ska anläggas och drivas på ett resursmässigt hållbart sätt.

10 § En allmän va-anläggning skall ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön och med hänsyn till intresset av en god hushållning med naturresurser.

Den allmänna VA-anläggningens utformning och byggnation styrs även av andra lagar och regler, precis som all annan bebyggelse och planeringen behöver därmed vara i fas med pågående detaljplanering.

11 § En allmän va-anläggning får inte ordnas

1. i strid med detaljplan, områdesbestämmelser eller andra bestämmelser om hur marken skall bebyggas, eller
2. så att den försvårar en ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning.

Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

17 § Trots 16 § får huvudmannen vänta med att utföra de anläggnings- eller utbyggnadsarbeten som är nödvändiga för att fastighetsägaren skall kunna använda va-anläggningen, om arbetena

1. behöver samordnas med andra arbeten och samordningen annars skulle väsentligt försvåras, och
2. utförs i den ordning som följer av huvudmannens utbyggnadsplan.

Ansvarsgränsen mellan VA-huvudmannens allmänna anläggning och den enskilde fastighetsägarens VA-installationer utgörs av förbindelsepunkten, vilken är den juridiskt bestämda gränsen på VA-servisledningarna som är avsedda för en viss fastighet.

12 § Om en allmän va-anläggning innebär att vattentjänster tillhandahålls genom ledningsnät för vattenförsörjning eller avlopp, skall huvudmannen för varje fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde bestämma en förbindelsepunkt.

Förbindelsepunkten skall finnas i fastighetens omedelbara närhet, om det inte finns särskilda skäl för en annan placering.

Huvudmannen skall samråda med och därefter informera fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge inom den tid som är skälig med hänsyn till fastighetsägarens intresse av att kunna planera för sin användning av fastigheten.

Vid tidpunkten då VA-huvudmannen anvisat förbindelsepunktens läge uppstår avgiftsskyldigheten enligt LAV, under förutsättning att fastigheten är i behov av allmän VA-försörjning samt inrättats i verksamhetsområde.

24 § En fastighetsägare skall betala avgifter för en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Vid bedömning av behovet enligt första stycket 2 skall särskild hänsyn tas till i vilken utsträckning jämförda alternativ tillgodoser intresset av en god hushållning med naturresurser.

Om fastigheten är obebyggd men enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, skall bedömningen av behovet enligt första stycket 2 göras som om fastigheten vore bebyggd i enlighet med planen. Detta gäller dock inte om det finns särskilda skäl för en annan bedömning.

25 § *En avgift enligt 24 § skall avse*

1. vattentjänster som tillhandahålls fastigheten genom en förbindelsepunkt, från det att huvudmannen har ordnat förbindelsepunkten och informerat fastighetsägaren enligt 12 §, och

2. bortledning av vatten från fastigheten som inte sker genom en förbindelsepunkt, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

När det är förenligt med anläggningens huvudsakliga ändamål, bör den ordnas och drivas så att också andra allmänna intressen som har behov av anläggningen kan tillgodoses.

26 § *Utöver vad som följer av 24 och 25 §§ skall en fastighetsägare betala en avgift för en allmän va-anläggning, om fastigheten*

- 1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde,*
- 2. är bebyggd eller enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, och*
- 3. behöver, eller har nytta av, bortledning av vatten från allmän platsmark.*

Avgiften skall avse bortledning av vatten från allmän platsmark inom va-anläggningens verksamhetsområde, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

27 § *Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall betala en avgift för en allmän va- anläggning, om*

- 1. den allmänna platsmarken finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och*
- 2. bortledning av vatten från den allmänna platsmarken behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.*

Avgiften skall avse bortledning av vatten från den allmänna platsmarken, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat den som är avgiftsskyldig om detta.

28 § *Avgifter enligt 24-27 §§ som avser bortledning av vatten skall även täcka kostnaderna för den rening av vattnet som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.*

Enligt 30 § LAV får inte avgifternas storlek överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för att anlägga och driva den allmänna anläggningen.

Självkostnadsprincipen för den allmänna VA-anläggningen har lång tradition i Sverige. VA-huvudmannen får därmed inte gå med väsentlig vinst, men lagen ger rätt till ett planerat överuttag till en investeringsfond för nyinvestering enligt en investeringsplan, inom 10 år. Med nyinvesteringar menas uppgraderingar på befintlig VA-anläggning p.g.a. krav från lagstiftare eller myndighet, exempelvis kväveringskrav i avloppsreningsverk. Nyexploateringar är en ren investering för utvidgning av verksamhetsområdet och den allmänna anläggningen. Fonderingsmedlen kan heller inte nyttjas för reinvestering i befintligt VA-kollektiv. Kommunen kan välja att skattefinansiera den allmänna VA-anläggningen, helt eller delvis, men direkt när avgifter enligt en fastställd taxa tas ut från fastighetsägare i verksamhetsområde gäller VA-lagstiftningens självkostnadsprincip. Om anläggningskostnaden för en eller flera fastigheter skiljer sig avsevärt ifrån vad det normalt kostar VA-huvudmannen att anlägga VA till en fastighet inom verksamhetsområdet kan det föreligga särskilda skäl för kommunen att besluta om särtaxa.

29 § Avgifter enligt 24-28 §§ får bestämmas som anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

30 § Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen.

Medel får avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar, om

- 1. det finns en fastställd investeringsplan,*
- 2. avsättningen avser en bestämd åtgärd,*
- 3. åtgärden och de beräknade kostnaderna för den redovisas i planen,*
- 4. det av planen framgår när de avsatta medlen är avsedda att tas i anspråk, och*
- 5. planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek.*

Avgifter enligt 26 och 27 §§ får inte överskrida det som behövs för att täcka kostnaderna för den vattentjänsten.

31 § Avgifterna skall bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist.

Om vattentjänsterna för en viss eller vissa fastigheter på grund av särskilda omständigheter medför kostnader som i beaktansvärd omfattning avviker från andra fastigheter i verksamhetsområdet, skall avgifterna bestämmas med hänsyn till skillnaderna.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ skall fördelas mellan de fastighetsägare som avses i 26 § och de avgiftsskyldiga som avses i 27 § enligt vad som är skäligt med hänsyn till den berörda allmänna platsmarkens omfattning och fastighetsägarnas nytta av vattentjänsten.

32 § Anläggningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att ordna va-anläggningen.

33 § Brukningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som är lika oavsett när på året va-anläggningen används. Om det med hänsyn till vattenförsörjningen, behovet av en tillfredsställande avloppsrening eller av andra skäl behövs särskilda åtgärder av säsongbetonad karaktär under en viss mindre del av året, får dock brukningsavgifter för en sådan tid bestämmas på beräkningsgrunder som innebär högre avgifter än under huvuddelen av året.

34 § Avgifternas belopp och hur avgifterna skall beräknas skall framgå av en taxa. Avgifterna får inte bestämmas till högre belopp än vad som är förenligt med bestämmelserna i 30-33 §§.

Kommunen får meddela föreskrifter om taxan. Kommunen får överlåta åt huvudmannen att bestämma avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i kommunens taxeföreskrifter.

I de fall där ett behov av en allmän VA-anläggning har konstaterats i enlighet med 6 § LAV kan det vara så att det redan finns olika enskilda anläggningar för dricksvatten och/eller spillvatten. Till följd av utbyggnad av kommunalt VA kan enskilda anläggning onyttiggöras och VA-huvudmannen kan då bli ersättningsskyldig. Kungälv har riktlinjer för bedömning av möjlighet till ersättning i dessa fall, ”Riktlinjer för ersättning för enskilda VA-anläggningar”.

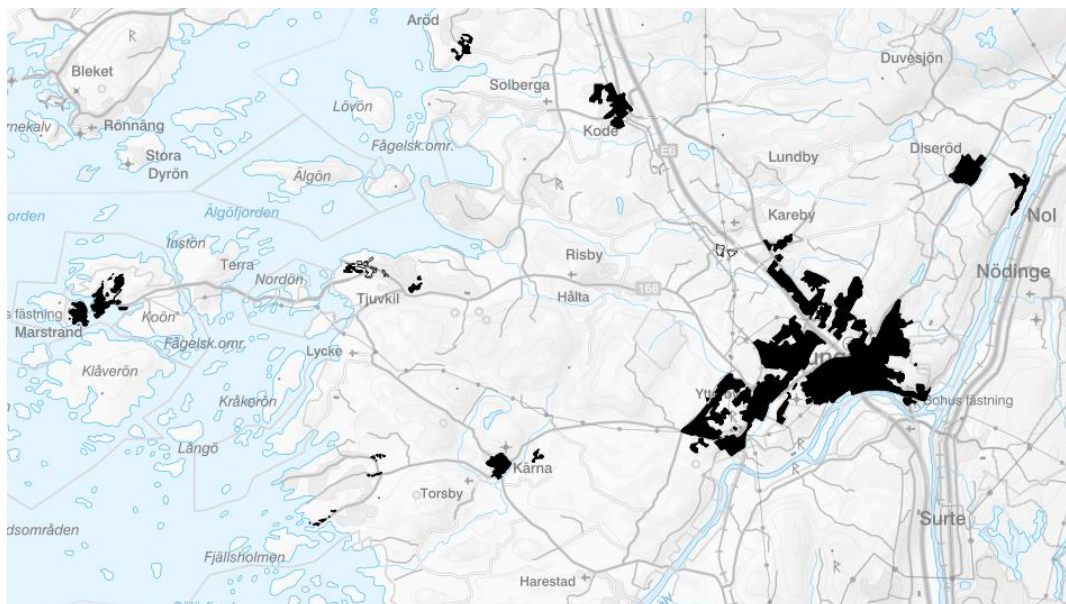
40 § Om en enskild anläggning blir onyttig till följd av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän va-anläggning, skall huvudmannen betala skälig ersättning till den enskilda anläggningens ägare.

1.7.2 Miljöbalken och Plan- och bygglagen

I Miljöbalken (3 kap 1 §) samt i Plan- och bygglagen (2 kap 2 §) anvisas att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet, läge och föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Detta innebär att en avvägning ska göras mellan bevarandeintresset (t.ex. för framtida dricksvattenförsörjning) och värdet att ta marken i anspråk för annat ändamål.

2. Befintlig VA-anläggning i Kungälvskommun

Kungälvskommuns VA-verksamhet har ansvar för ledningsnätet samt anläggningar för VA-försörjningen i kommunen. Kommunens ledningsnät började byggas ut under 1950-talet och har succesivt utökats och förnyats. Kommunen har fyra vattenverk samt tre egna avloppsreningsverk där den huvudsakliga avloppsreningen sker i Ryaverket i Göteborg. Den totala ledningslängden år 2023 var 267 km dricksvattenledningar och 222 km självfallspill- och tryckspillvattenledningar. Totalt antal anslutna personer inom kommunalt verksamhetsområde för VA är strax under 40 000. En översiktskarta över Kungälvskommuns verksamhetsområden visas i figur nedan.

Figur 7. Kommunalt verksamhetsområde för VA i Kungälvskommun

2.1 Ledningsnät

Ledningsnätet distribuerar vatten från vattenverk till dricksvattenabbonenter och för bort spillvatten från abonnenterna för rening i kommunens avloppsreningsverk eller för rening i Ryaverket. I dagsläget är dricksvattennätet något längre än spillvattennätet.

2.1.1 Dricksvatten

Kungälvskommuns dricksvattennät är i början av år 2023 267 km långt. Kommunen har sju reservoarer på ledningsnätet, byggda mellan år 1939-1977. Dessa finns i Diseröd, Munkegårde, Ytterby, Kode, Kärna, Marstrandsön och på Koön. Av dessa är Ytterby-tornet svårt att fylla upp med nuvarande utformning av ledningssystemet. Tornet i Kärna är för litet för att kunna räcka till vid full utbyggnad av VA till Tjuvkilsområdet. På ledningsnätet finns också 16 tryckstegringsstationer.

2.1.2 Spillvatten

Spillvattennätet inklusive såväl självfallsledningar (ren spill samt kombinerade ledningar) som tryckspilledningar är i början av 2023 165 km respektive 57 km, det vill säga totalt 222 km långt. På ledningsnätet finns ett 70-tal avloppspumpstationer.

Spillvattenledningsnätet leder ungefär dubbelt så mycket vatten jämfört med såld mängd dricksvatten. Detta tyder på att det finns stora mängder tillskottsvatten i spillvattennätet och nederbördspåverkan är tydlig. Ett systematiskt arbete pågår hela tiden för att hitta källor till tillskottsvatten för på så sätt minska belastningen i spillvattenledningen, både för att minska riskerna för att orenat avloppsvatten bräddar ut i vattendragen och för att minska risken för källaröversvämning. I anslutning till de kommunala pumpstationerna och reningsverken finns det nödavlopp, där bräddning kan ske vid höga flöden.

2.2 Vattenverk

Kungälvs kommun har fyra vattenverk. Kungälvs vattenverk är nyast, med överlägset störst kapacitet, och hämtar sitt vatten från Göta Älv. Lysegårdens vattenverk är en grundvattentäkt belägen i kommunens nordöstra delar, medan Marstrands vattenverk är en ytvattentäkt med relativt begränsad kapacitet i kommunens västra delar. Innan Kungälvs vattenverk stod färdigställt var Dösebacka grundvattentäkt kommunens huvudsakliga råvattentäkt.

2.1.1 Kungälvs vattenverk

Kungälvs vattenverk stod klart 2018 och är ett ytvattenverk som hämtar sitt råvatten från Göta Älv. Det är kommunens största vattenverk. Kungälvs vattenverk producerar drygt 200 l/s (liter per sekund) men är förberett för utbyggnad med ytterligare 100 l/s.

2.2.2 Lysegårdens vattenverk

Lysegårdens vattenverk är ett grundvattenverk med konstgjord infiltration som tar råvatten från Drypesjön. Lysegårdens vattenverk producerar drygt 25 l/s som levereras till Diseröd och övriga kommunen. Maximal kapacitet är ca 60 l/s.

2.2.3 Marstrands vattenverk

Marstrands vattenverk är ett ytvattenverk beläget på Marstrandsön och tar sitt råvatten från Pjäxedammen, Käftedammen och Smörsundsdammen på Koön. Pjäxedammen är huvudvattentäkt och vatten från de andra dammarna pumpas över till Pjäxedammen. Marstrands vattenverk producerar i genomsnitt 3,5 l/s. Kommunen fick ett föreläggande 2022-05-25 om att bygga om reningsprocessen för att minska mängden slam som alstras under reningsprocessen.

2.3.4 Dösebacka vattenverk

Dösebacka vattenverk var kommunens huvudvattentäkt innan Kungälvs vattenverk färdigställdes. Det var ett grundvattenverk med konstgjord infiltration beläget uppströms det nya vattenverket. Göta Älv fungerade som råvattentäkt, där råvattnet sen pumpades från intaget i älven till marken via nio infiltrationsdammar. Kapaciteten

var cirka 60 l/s, av vilket 15-20 l/s såldes till Ale kommun. Delar av verket används idag för råvattenförsörjning av Kungälvs vattenverk.

2.3 Avloppsreningsverk

Kommunen har i dagsläget tre egna avloppsreningsverk: Diseröd ARV, Kode ARV och Marstrands ARV, varav Kode ARV planeras att lägga ner inom några års sikt. Den största delen av kommunens producerade spillvatten skickas dock till Ryaverket i Göteborg via ledningar under älven.

2.3.1 Ryaverket

Ryaverket är ett reningsverk beläget i Göteborg som drivs av det kommunala aktiebolaget Gryaab AB. Gryaab AB ägs tillsammans av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille och Bollebygd. Bolaget har ett eget tunnelsystem som leder avloppsvatten från kommunerna till Ryaverket där avloppsvattnet behandlas.

Från Kungälvs kommun skickas varje år cirka 4 000 000 m³ avloppsvatten från tätorterna Kungälv, Ytterby, Kareby och Kärna till Ryaverket via kommunens två huvudpumpstationer Älvparken och Kastellegården. Därifrån pumpas vattnet till Rödbo där anslutningen till Gryaabs avloppstunnel ligger. Volymen avloppsvatten från Kungälv motsvarar cirka 2,5 % av den totala volymen avloppsvatten som Ryaverket tar emot.

2.3.2 Diseröds avloppsreningsverk

Diseröds avloppsreningsverk byggdes 1972 och tar emot och behandlar avloppsvatten från Diseröd tätort, Häljeröd och Västra Torp. Anläggningen är dimensionerad för 1900 personekvivalenter (pe). Volymmässigt kan verket behandla maximalt 41 m³/h.

Vid höga flöden kan bräddning ske vid verkets pumpstation före eller efter rens-galler. I första hand släpps avloppsvattnet ut efter gallret, via utloppspumpstationen och utloppsledningen, och i andra hand direkt vid pumpstationen. Bräddningen sker då till Välabäcken.

2.3.3 Kode avloppsreningsverk

Kode reningsverk byggdes 1972 och tar emot och behandlar avloppsvatten från Kode där det bor cirka 1300 invånare. Anläggningen är dimensionerad för 1600 pe. Volymmässigt kan verket behandla maximalt 36 m³/h.

Vid höga flöden kan bräddning ske vid verkets pumpstation före eller efter rens-galler. I första hand släpps avloppsvattnet ut efter gallret och i andra hand direkt vid pumpstationen. Recipient är Vallby år vilket är en känslig recipient.

Kode ARV ska läggas ner nästa år då det finns ett föreläggande från Miljöenheten om att nedläggning ska ske senast oktober 2023. En förutsättning för det är när det nya stora ledningspaketet mellan Ytterby och Solberga är färdigutbyggt. Efter att avloppsreningsverket är nedlagt ska spillvattnet pumpas vidare mot kommunens centrala delar och därifrån vidare till GRYAAB.

2.3.4 Marstrands avloppsreningsverk

Marstrands avloppsreningsverk, beläget på Koön, byggdes 1977 och tar emot och behandlar avloppsvatten från Marstrandsön och Koön som har cirka 1500 invånare. Anläggningen är konventionellt byggd och avloppsreningsverket är från och med ombyggnaden 2012 och det nya tillståndet dimensionerat för en genomsnittlig veckobelastning motsvarande 6 000 pe. Volymmässigt kan verket behandla maximalt 75 m³/h.

Vid höga flöden kan bräddning ske i pumpstationen PA3 före reningsverket. Avloppsvattnet släpps då ut i Muskeviken.

Marstrands ARV har haft stora problem med ojämn belastning och kommunen har utrett huruvida det är bäst att investera i att bygga om verket eller att lägga ner det. Eftersom det bland annat är begränsat med utrymme där verket är placerat, bedöms det dyrare att bygga om det för att klara aktuell belastning än att lägga ned det och bygga ihop och pumpa spillvattnet via Tjuvkil-Vävra-Ytterby och sen vidare till GRYAAB. En förutsättning för att verket ska kunna läggas ner är att ledningsnätet från Marstrand ända ner till Nordre älv är utbyggt.

3. Olika typer av behov

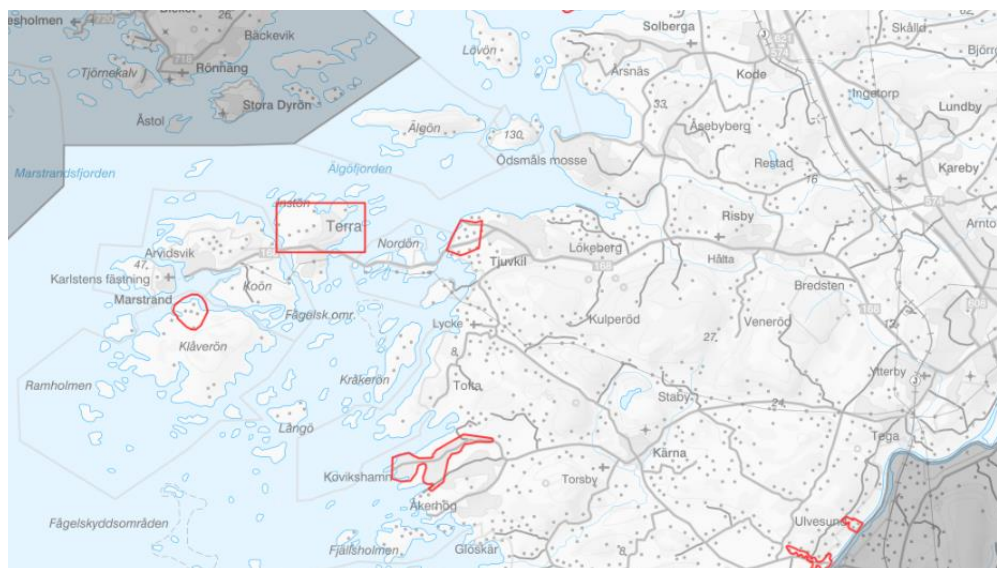
Det finns en rad olika typer av behov som kan föranleda ut- eller ombyggnation av VA-systemen. Exempel på sådana är förelägganden från Länsstyrelsen eller Miljö- och byggnadsnämnden, utbyggnadsområden enligt 6 § LAV som kartlagts i kommunens utbyggnadsplan, vid exploateringar, kapacitetsbrist och underhållsbehov samt för att öka systemets redundans.

3.1 Förelägganden från Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västra Götaland har beslutat att ett antal områden i Kungälv kommun ska ha vatten- och avloppstjänster enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster (LAV). De områden som Länsstyrelsen har beslutat om skall anslutas är Aröd, Ulvesund/Harestad/Nereby, Klöverön, Tjuvkil, Instön och Sjöhåla/Kovikshamn.

Aröd ska anslutas senast 31 december 2025, Ulvesund/Harestad/Nereby 31 december 2024, Klöverön 31 december 2028, Tofteberget i Tjuvkil 31 december 2024 förlängd genomförandetid för 13 fastigheter, Sjöhåla och Kovikshamn 31 december 2030. Gällande Harestad har dialog inletts med Länsstyrelsen om förlängning av föreläggandet. För Instön finns beslut om anslutning av dricksvatten senast den 31 december 2030 samt 31 december 2036 för spillvatten. De olika tidpunkterna beror på att Länsstyrelsen bedömer att Ryaverket inte kommer ha tillräcklig kapacitet för att ansluta Marstrand förrän efter Ryaverkets ombyggnad, som ska vara klar 2036.

Om kommunen inte byggt ut kommunalt VA till områdena vid beslutade tidpunkter är risken stor att kommunen behöver betala ett vite till Länsstyrelsen. Vitet brukar ungefärligen motsvara den kostnad som kommunen skulle få för att genomföra en utbyggnad.

Figur 5. Områdena i kommunen som har förelägganden om utbyggnad från Länsstyrelsen.

3.2 Föreläggande från Miljö- och byggnadsnämnden

2021-06-17 fattade Miljö- och byggnadsnämnden ett beslut om förbud av utsläpp av avloppsvatten från Kode avloppsreningsverk senast 1 oktober 2023. Detta på grund av frekventa bräddningar där avloppsvattnet inte genomgår någon som helst rening innan utsläpp sker till den känsliga recipienten Vallby å. Både ån och Hakefjorden utanför påverkas av övergödning.

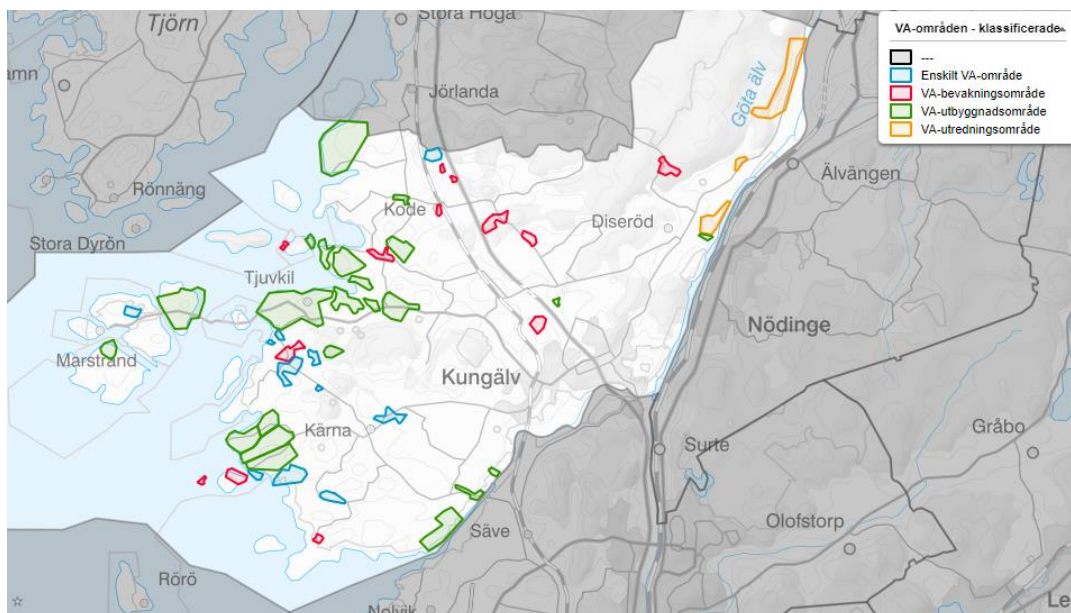
2022-05-25 fattade miljö- och byggnadsnämnden ett beslut om föreläggande om att senast om tre år ska slamhanteringen från Marstrandsverket ha förbättrats genom införande av mekanisk rening i stället för kemisk sådan. Implementering ska börja ske genom ett tolv månader långt pilotprojekt och motivet är att starkt minska det slamavfall som produceras vid vattenverket idag och som sannolikt påverkar växt- och djurlivet i Marstrandsfjorden negativt.

3.3 Utbyggnadsområden enligt 6 § LAV

De VA-utbyggnadsområden som ses i figurer nedan kommer att revideras till att visa på vilka områden som är aktuella för VA-utbyggnad under en kommande 12-årsperiod – i enlighet med gällande bestämmelser och intentioner för vattentjänstplaner.

Inom ramen för arbetet med Kungälv's kommuns VA-utbyggnadsplan (2015) har kommunen gått igenom samtliga bebyggelsekluster i kommunen som består av mer än ca 15 hus belägna i nära anslutning till varandra och som idag har enskilda dricks- och/eller avloppslösningar. 45 sådana områden identifierades. Planen var giltig till och med 2022-09-01 därefter i behov av revidering. Utbyggnadsplanen är under arbete och inkluderas i arbetet med vattentjänstplanen.

De så kallade VA-planområdena är indelade i fyra klasser: VA-utbyggnadsområde, VA-utredningsområde, VA-bevakningsområde och enskilt VA-område. I VA-utbyggnadsområden bedöms det föreligga en skyldighet att bygga ut kommunalt VA. VA-utredningsområden bedöms behöva utredas ytterligare för att fastslå om området ska klassas som utbyggnadsområde, bevakningsområde eller enskilt VA-område. I VA-bevakningsområden bedöms det vara möjligt att behålla enskilda VA-lösningar men där man kan tänka att behoven kan komma att ändras över tid. Enskilda VA-områden bedöms kunna försörjas genom enskilda dricks- och spillvattenledningar under överskådlig tid.

Figur 69. Klassade områden. Utbyggnadsområdena är markerade i grönt.

De områden som då klassificerades som utbyggnadsområden var Arntorp, Aröd, Brattön östra, Håffrekullen, Instön, Klåverön (Klöverön), Kornhall, Kulperöd, Kvarnekullen, Lökeberg, Nordkroken, Rörtången, Sjöhed/Nereby, Skåra, Solberga, Tjuvkil, Ulvesund, Vävrå/Hålta, Åsebyberg och Ödsmålsmosse. Totalt 20 områden. Områdena listas i tabell nedan, samt de årtal som angavs i VA-utbyggnadsplanen och hur nuvarande status för områdena ser ut.

Tabell 1. Utbyggnadsområdena rangordnade efter behov i fallande ordning.

Störst behov	Område	Planerad anslutning enligt utbyggnadsplan	Status
1.	Nordkroken	2017-2023	Delvis inplanerat i budget
2.	Rörtången	2024-2030	Finns i planeringen
3.	Aröd	2017-2020	Påbörjat
4.	Klöverön	2026-2028	Påbörjat föreningsövertagande
5.	Sjöhed/Nereby	2021-2024	Inplanerat i budget
6.	Ödsmåls mosse	2024-2030	Inplanerat i budget
7.	Ulvesund	2020-2022	Inplanerat i budget
8.	Instön	Norra 2019-2024, södra 2033-2035	Inplanerat i budget
9.	Tjuvkil	2017-2025	Delvis påbörjat
10.	Vävrå/Hålta	2021-2026	Inplanerat i budget

11.	Kornhall	2021-2023	Inplanerat i budget
12.	Lökeberg	2030-2034	
13.	Brattön Östra	2027-2029	
14.	Skåra	2031-2033	
15.	Kulperöd	2032-2034	
16.	Solberga	2033-2035	
17.	Åsebyberg	2023-2025	
18.	Arntorp	2021-2022	Inplanerat i budget
19.	Kvarnekullen	2029-2030	
20.	Håffrekullen	2018-2019	Inplanerat i budget

Att tidsplanerna för anslutning av områdena inte kunnat hållas beror på ett flertal faktorer. För att möjliggöra anslutning av områden i kommunens mer perifera delar har stora förstärkningsåtgärder fått utföras i de centrala delarna av VA-systemet, och flera åtgärder återstår. Bland annat har kommunen byggt Kungälvs vattenverk för att kunna öka kapaciteten på vattenproduktionen.

Det nya tillägget till 6 § LAV, det få konsekvenser för kommunens planering. Det finns en möjlighet att det i vissa områden skulle kunna gå att lösa VA-försörjningen genom gemensamma anläggningar, om de boende kan gå ihop och samordna sig. I många av områdena kommer det sannolikt även fortsättningsvis kräva kommunal utbyggnad av VA eftersom de lokala förhållandena för att lösa vatten- och avloppsförsörjning är för svåra.

3.4 Exploateringsområden

Exploateringsområden är områden som t.ex. pekats ut för ny bebyggelse i en detaljplan. För att sådana områden ska kunna bebyggas krävs utbyggnad av VA-infrastruktur. Denna kan bestå i ett lokalnät om det redan finns fungerande infrastruktur att ansluta till, eller större investeringar som överföringsledningar, tryckstegringsstationer eller pumpstationer exempelvis. Intentionerna i översiktsplanen är att bebyggelse ska ske längs befintliga huvudstråk för kommunikation, i centralorten Kungälv-Ytterby samt i de utpekade serviceorterna Kode, Kärna, Marstrand och Diseröd. Om detta följs är det enklare att se till att VA-infrastrukturen är på plats än om man bygger nya områden utspridda på landsbygden.

3.5 Kapacitetsbrist

Befintliga system kan vara bristfälliga i kapacitet på grund av att exploateringar har ägt rum, i närheten eller i mer perifera delar av kommunen. Därmed bildas flaskhalsar, vilket det finns många av i kommunen. Det är viktigt att identifiera dessa flaskhalsar

så att det på sikt är möjligt att bygga om dem, antingen genom att byta ut och uppdimensionera enstaka delar av systemet eller genom att bygga helt nya sträckningar som förstärker det befintliga systemet.

Exempel på sådana flaskhalsar finns i Ytterbyområdet, vilket påverkar vattenförsörjningen till hela västra delen av kommunen, och i Lycke, vilket påverkar vattenförsörjningen ut till Marstrandsområdet. I Kärna finns också en vattenreservoar som skulle behöva vara mer än tio gånger så stor för att räckta till de behov som finns. Avloppsreningsverken i Marstrand, Kode och Diseröd utgör också hinder för fortsatt exploatering på grund av deras bristande kapacitet.

3.6 Underhållsbehov

När den tekniska livslängden för en systemdel är uppnådd, eller då systemdelen går sönder, krävs det en omläggning eller t.ex. en relining för att bibehålla funktionen. I den här rapporten kommer en del projekt innehållande underhållsbehov listas i den mån de har en påverkan på antingen VA-försörjningen i kommunen som helhet eller stor lokal påverkan på någon del av systemet. Mindre underhållsbehov som sköts löpande kommer inte att beaktas.

Det mål förvaltningen avser att uppnå med förnyelseplaneringen är att 0,8 % av ledningsnätet ska förnyas årligen. Det innebär i dagsläget att 2,5 km ledning bör bytas ut årligen mellan 2020-2030. Den genomsnittliga förnyelsen mellan 2015-2019 låg på 0,63 % eller 1,3 km. Medelvärde för de senaste 10 åren är 0,45 %. Observera att siffrorna endast rör dricksvattennätet då motsvarande siffror för spillvattennätet ännu ej är framtagna.

Medianvärdet i Sverige gällande förnysetakt för dricksvattennätet är 0,4 %. Enligt Svenskt vatten klassas en förnysetakt på avloppsnätet som hållbar om den är större än 0,6 och på dricksvattnet om den är större än 0,7.

3.7 Ökad redundans

Att öka redundansen för ett system innebär att öka driftsäkerheten, t.ex. genom att dricksvatten kan passera genom flera olika ledningar för att nå samma punkt i systemet. Det kan uppnås genom att flera ledningar har samma slutmål. Konkret innebär detta att om en ledning måste stängas av på grund av en läcka så kan vattenförsörjningen ändå fortgå genom att vattnet transporteras via en annan ledning.

4. Kommunens orter – förutsättningar och projekt

Kommunens olika orter beskrivs nedan. Dels vilka förutsättningar som finns, dels vilka projekt som berör respektive ort direkt eller indirekt, och dels vad som händer om de olika projekten inte genomförs. Projekten delas in i huvudstråk, sekundärstråk eller projekt av en mer lokal karaktär, samt exploatering- och utbyggnadsområden. Förutsättningarna beskrivs område för område.

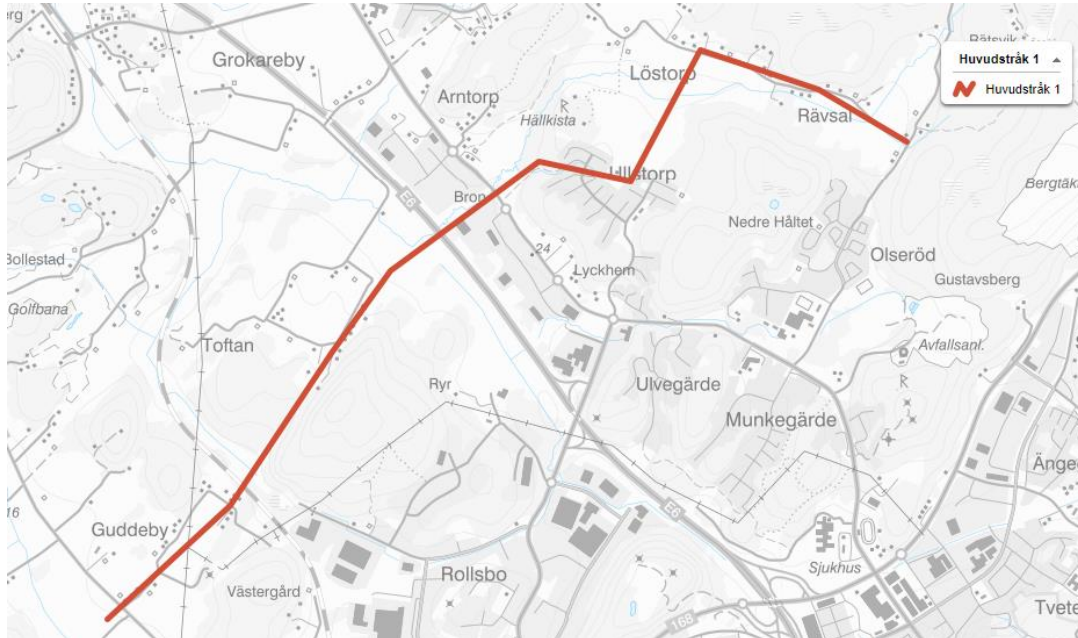
4.1 Huvudstråk – projekt som påverkar stora delar av kommunen

Projekt som kan ses som kritiskt beroende av varandra och som berör flera delar av kommunen listas och beskrivs nedan. De kan på grund av sin karaktär oftast inte anses härröra till någon specifik ort utan har påverkan på VA-försörjningen i stora delar av kommunen.

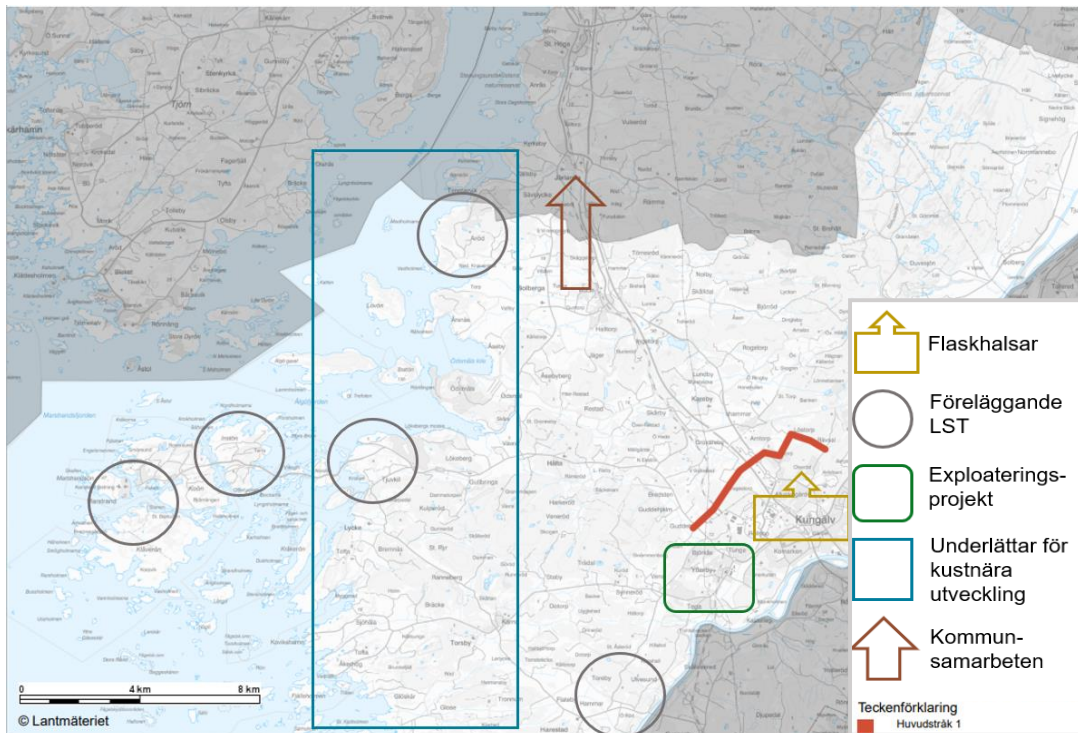
4.1.1 Huvudstråk 1: överföringsledning Råfsal-Bredsten

Tabell 2. Huvudstråk 1, överföringsledning Råfsal-Bredsten.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Överföringsledning Råfsal- Solbräcke (Etapp E)	2023-2026 <i>pågår</i>	Överföring av vatten från Råfsal till Solbräcke	Etapp E	Kapacitetsproblem, ska lösa flaskhalsar från KVV som har god kapacitet men där ledningsnätet har för små dimensioner Förelägganden, möjliggör leverans av vatten till stora delar av kommunen för att kunna lösa flera förelägganden, såväl Aröd som Tjuvkil och Klöverön
Överföringsledning Solbräcke-Bredsten (Etapp F)	2023-2026 <i>pågår</i>	Överföring av vatten från Solbräcke till Bredsten	Etapp F	Utbyggnadsområden, möjliggör fortsatt utveckling i kustzonen Exploateringsområden, möjliggör för fortsatt expansion i Björkås, Västra Tunge, Tjuvkil m.m.
Tryckstegringsstation Råfsal	2023-2026 <i>pågår</i>	Ny tryckstegringsstation för överföring av vatten från Råfsal till Bredsten, löser försörjning över högpunkt	Etapp E och F	Kommunsamarbete, möjliggör försäljning av dricksvatten till Stenungsunds kommun som saknar vattenresurser

Figur 10. Ungefärligt läge för huvudstråk 1.

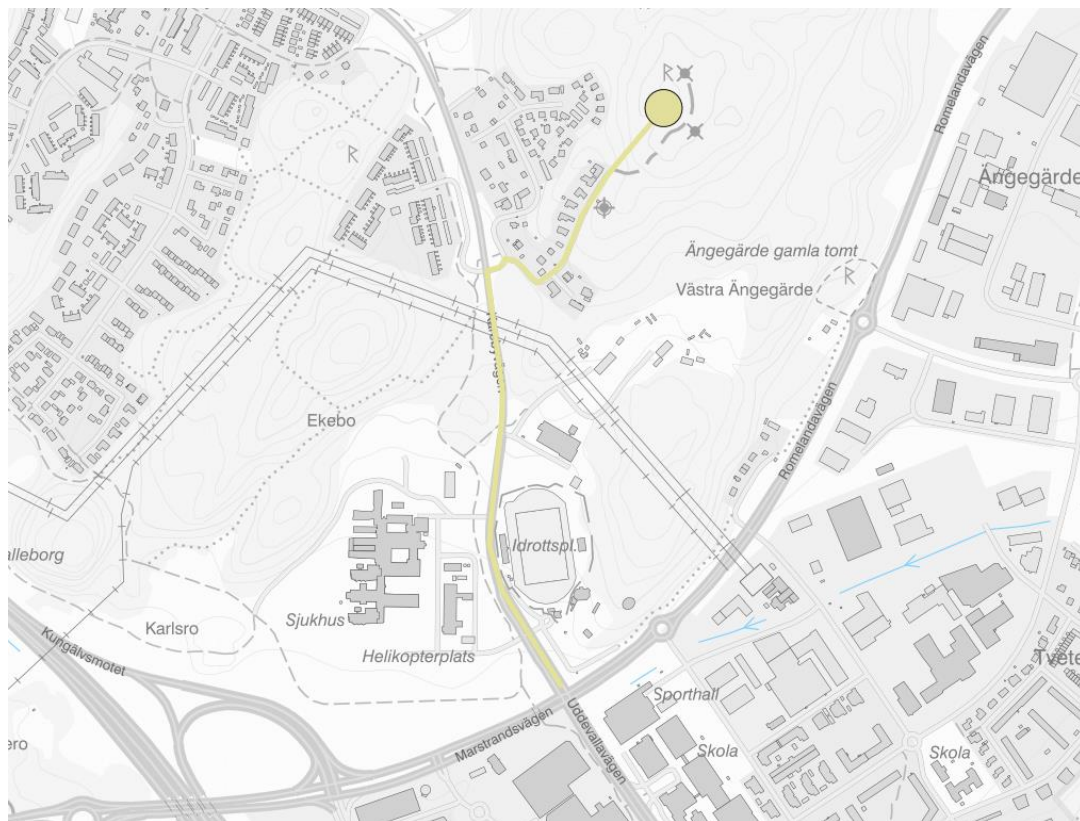

Figur 11. Behov som huvudstråk 1 påverkar positivt.

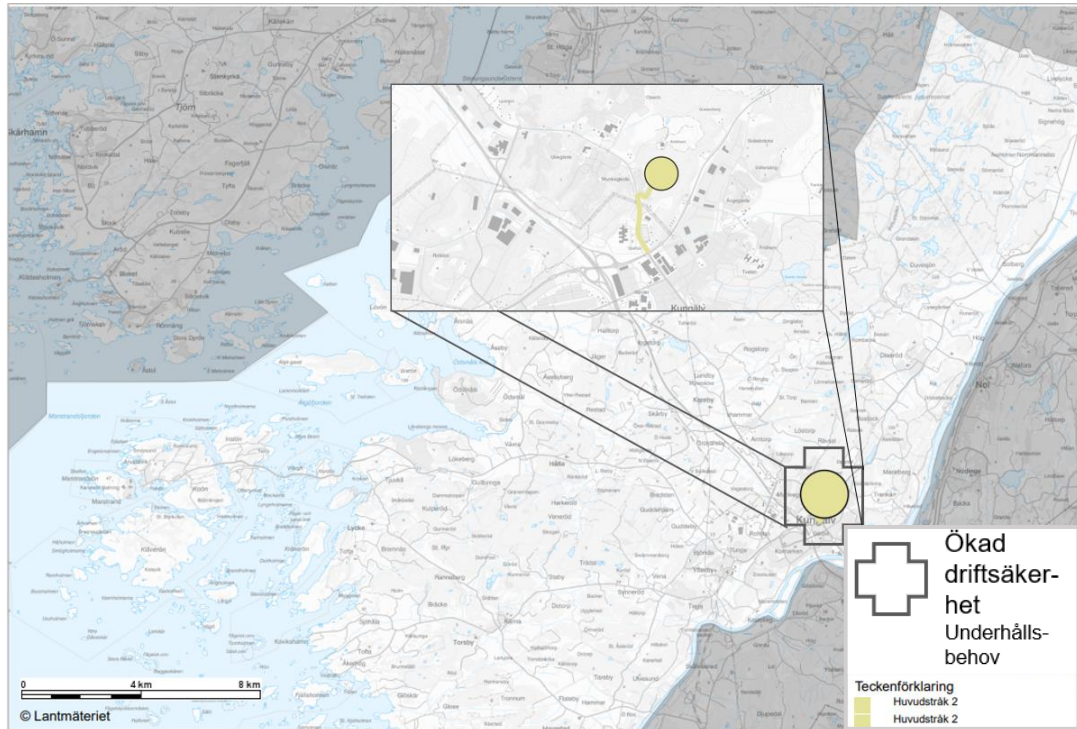
4.1.2 Huvudstråk 2: ny vattenreservoar i centrala Kungälv

Tabell 3. Huvudstråk 2, ny vattenreservoar i centrala Kungälv.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Reservoar Munkegärde	2023-2026	Ny vattenreservoar i Munkegärde	Ledning till reservoar Munkegärde	Underhållsbehov, befintligt vattentorn är i ett sådant skick att driftsäkerheten påverkas
Ledning till reservoar Munkegärde	2023-2026	Ny ledning till den nya reservoaren	Ny reservoar	

Figur 12. Möjlig placering av nytt vattentorn och vattenledning.

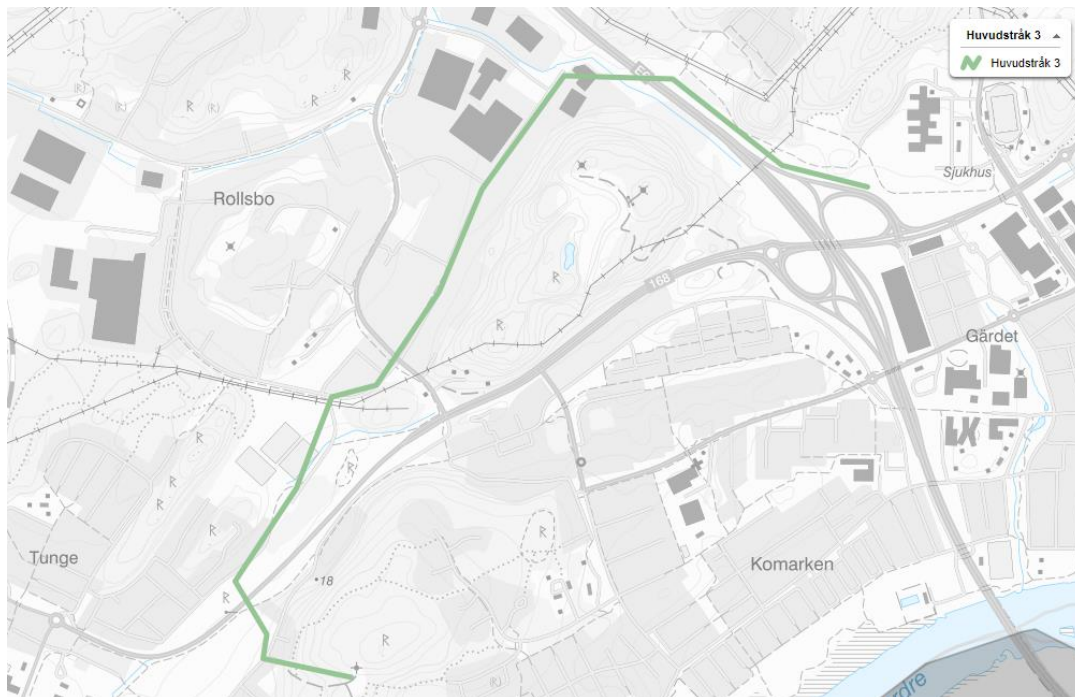

Figur 13. Behov som huvudstråk 2 påverkar positivt.

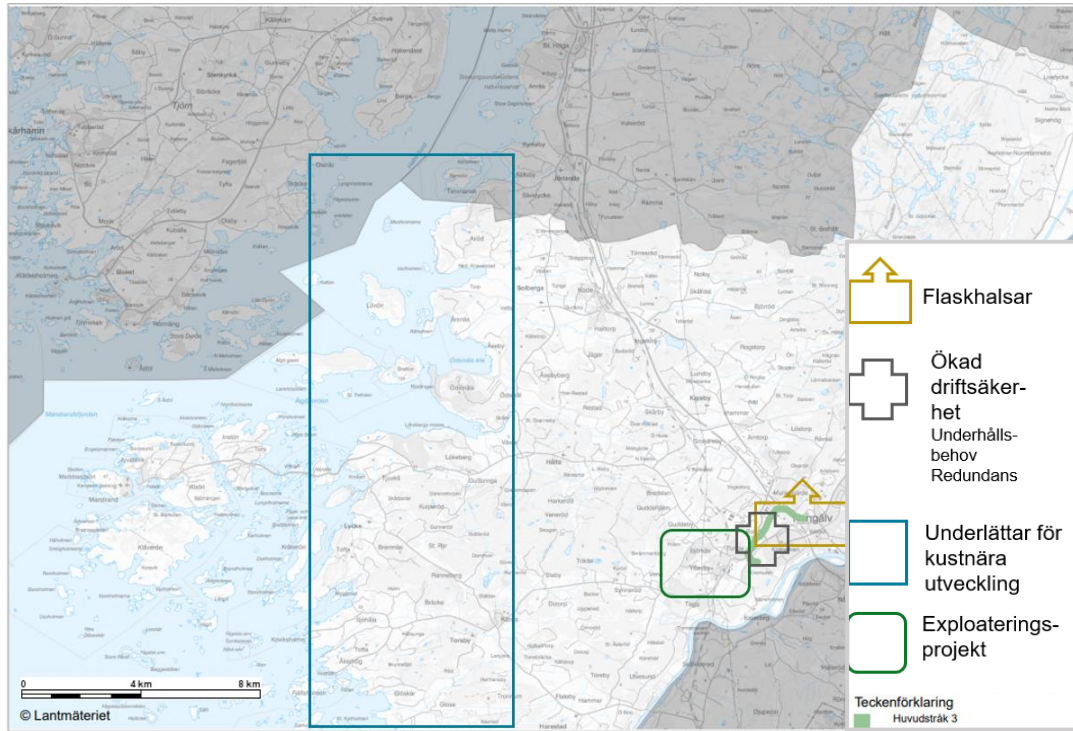
4.1.3 Huvudstråk 3: överföringsledning Kungälv/sjukhus-Hollandsgatan

Tabell 4. Huvudstråk 3, överföringsledning Kungälv/sjukhus-Hollandsgatan.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Överföringsledning Kungälv/sjukhus-Arenastaden	2023-2026	Förstärkning av vattennätet i centrala Kungälv/Ytterby		Kapacitetsproblem, flaskhalsar för leverans till Ytterby och vidare mot kustområdena i väst och norr
Överföringsledning Arenastaden-Hollandsgatan	2023-2026	Förstärkning av vattennätet i centrala Kungälv/Ytterby	Överföringsledning Kungälv/sjukhus-Arenastaden	Underhållsbehov, ledningar i dåligt skick Redundans, säkerställa leveranser av vatten
Ledning till reservoar Ytterby	2023-2026	Ny ledning till Ytterby reservoar	Hollandsgatan-Torsbyvägen	Exploatering, förutsättning för detaljplanerna Åseberget och Arenastaden m.fl.

Figur 14. Ungefärligt läge för huvudstråk 3.

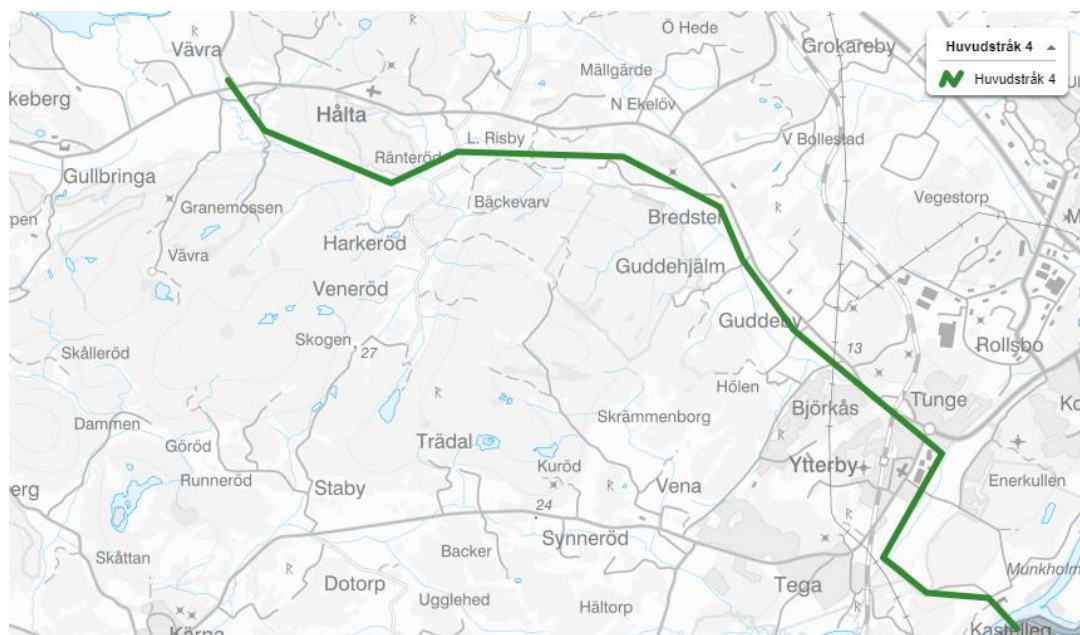

Figur 15. Behov som huvudstråk 3 påverkar positivt.

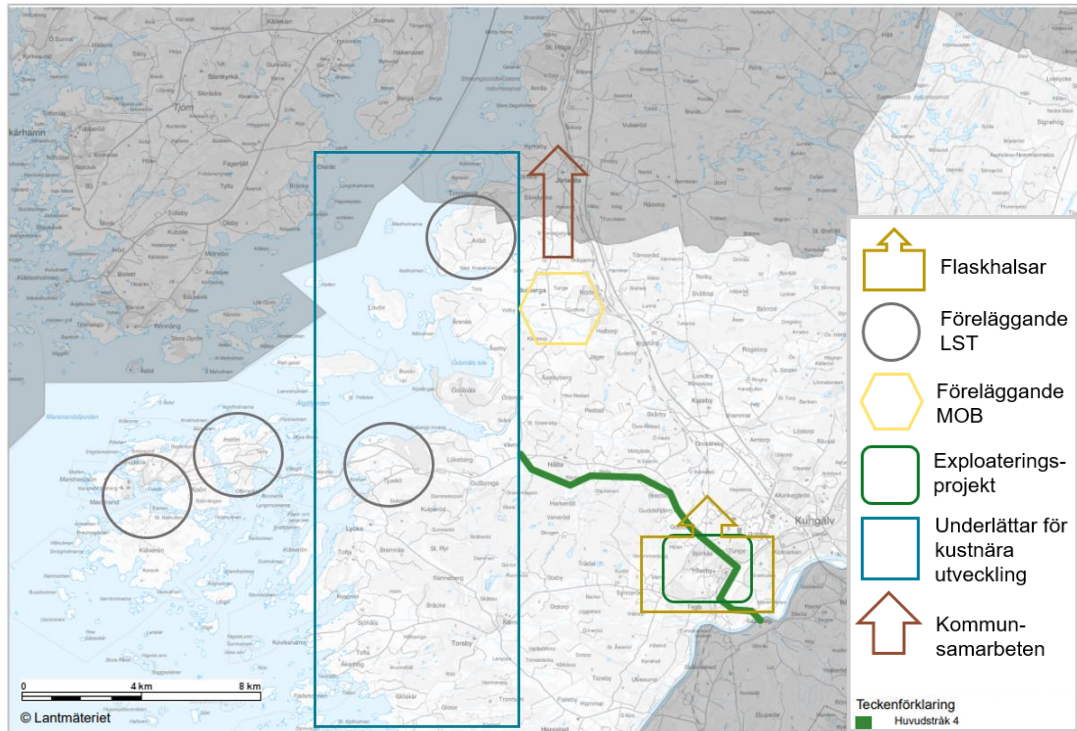
4.1.4 Huvudstråk 4: överföringsledning Kastellegården-Vävra

Tabell 5. Huvudstråk 4, Kastellegården-Vävra (vatten och spill)

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Överföringsledning Kastellegården-Björkås	2023-2026 <i>pågår</i>	Överföringsledning vatten och spill, plus pumpstation		Kapacitetsproblem, ska lösa flaskhalsar genom kommunen
Överföringsledning Björkås-Vävra	2023-2026 <i>pågår</i>	Överföringsledning vatten och spill plus tre pumpstationer	Överföringsledning Kastellegården-Björkås Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten	Förelägganden, ska möjliggöra leverans till Aröd för att hantera föreläggandet om anslutning innan 2025 samt nedläggning av Kode ARV, samt föreläggande i Tjuvkil och Instön Utbyggnadsområden, möjliggör för framtida anslutning av flertalet utbyggnadsområden
Kastellegården pumpstation ombyggnation	2023-2026 <i>pågår</i>	Ombyggnation av pumpstation för ökad kapacitet	Kastellegården överföringsledning under älven	Kommunsamarbete, möjliggör vattenleverans till Stenungsund
Kastellegården överföringsledningar under älven	2023-2026 <i>pågår</i>	Överföringsledning under älven för ökad kapacitet	Kastellegården pumpstation ombyggnation	

Figur 16. Ungefärligt läge för huvudstråk 4.

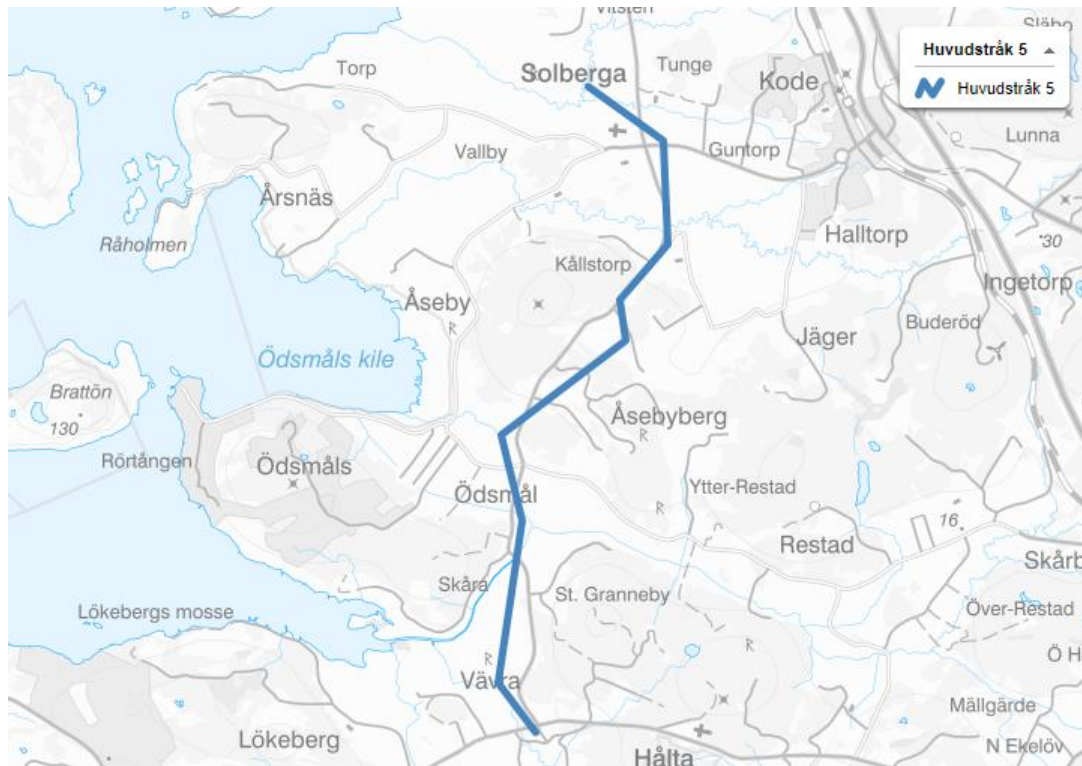

Figur 17. Behov som huvudstråk 4 påverkar positivt.

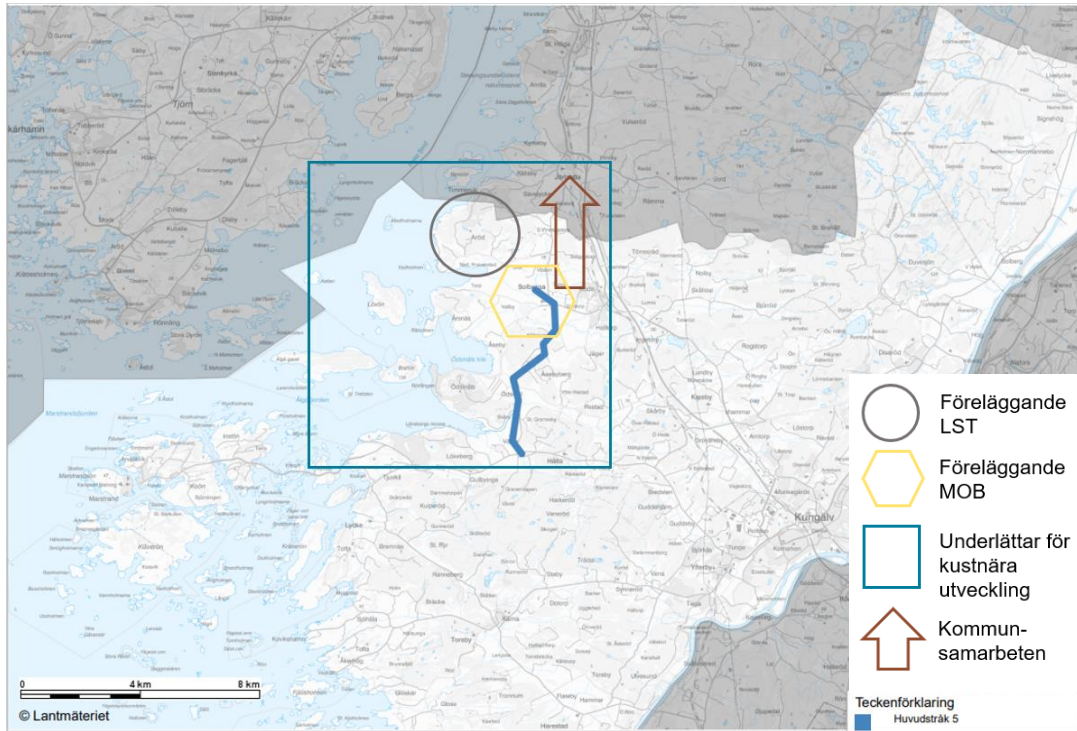
4.1.5 Huvudstråk 5: överföringsledning Vävra-Solberga

Tabell 6. Huvudstråk 5, överföringsledning Vävra-Solberga.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Överföringsledning Vävra-Solberga	2023-2026 <i>pågår</i>	Överföringsledning vatten och spill plus pumpstation	Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävra	Förelägganden, ska möjliggöra leverans till Aröd för att hantera förelägandet om anslutning innan 2025 samt föreläggande om nedläggning av Kode ARV 2023 Utbyggnadsområden, möjliggör för framtida anslutning av flertalet utbyggnadsområden Kommunsamarbete, möjliggör vattenleverans till Stenungsund

Figur 18. Ungefärlig sträckning för huvudstråk 5.

Figur 19. Behov som huvudstråk 5 påverkar positivt.

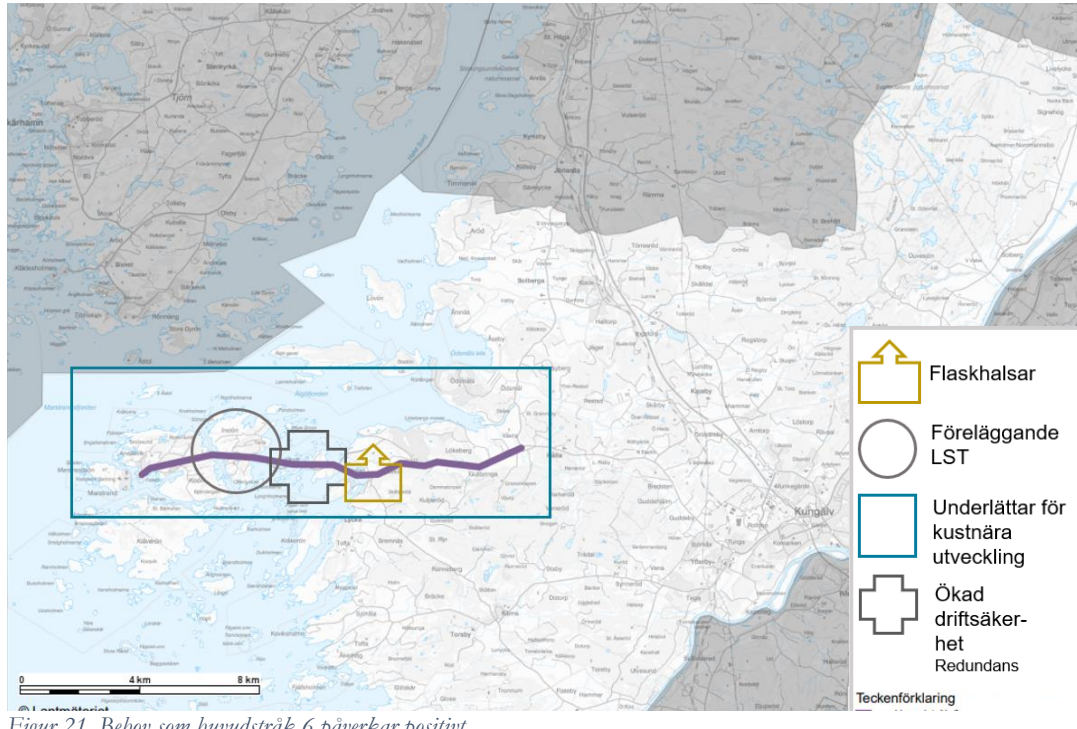
4.1.6 Huvudstråk 6: överföringsledning Vävra-Marstrand

Tabell 7. Huvudstråk 6, överföringsledning Vävra-Tjuvkil-Marstrand. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå efter utblickens slut 2030.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Överföringsledning Vävra-Tjuvkil-Marstrand etapp 1-3	2023-2026	Överföringsledning vatten och spill + pumpstationer	Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävra	Förelägganden, möjliggör leverans av vatten till stora delar av kommunen, t.ex. för att kunna lösa föreläggande till Instön Utbyggnadsområden, möjliggör fortsatt utveckling i kustzonen
Överföringsledning Vävra-Tjuvkil-Marstrand etapp 4-10	2027-2030 →	Överföringsledning vatten och spill + pumpstationer	Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävra Överföringsledning Vävra-Tjuvkil-Vävra Etapp 1-3	Exploatering, möjliggör framtida exploatering i Tjuvkil och på Marstrandsöarna Ökad redundans, komplettera de ledningar som redan finns till Tjuvkil och Marstrandsöarna

Figur 20. Ungefärligt läge för huvudstråk 6.

Figur 21. Behov som huvudstråk 6 påverkar positivt.

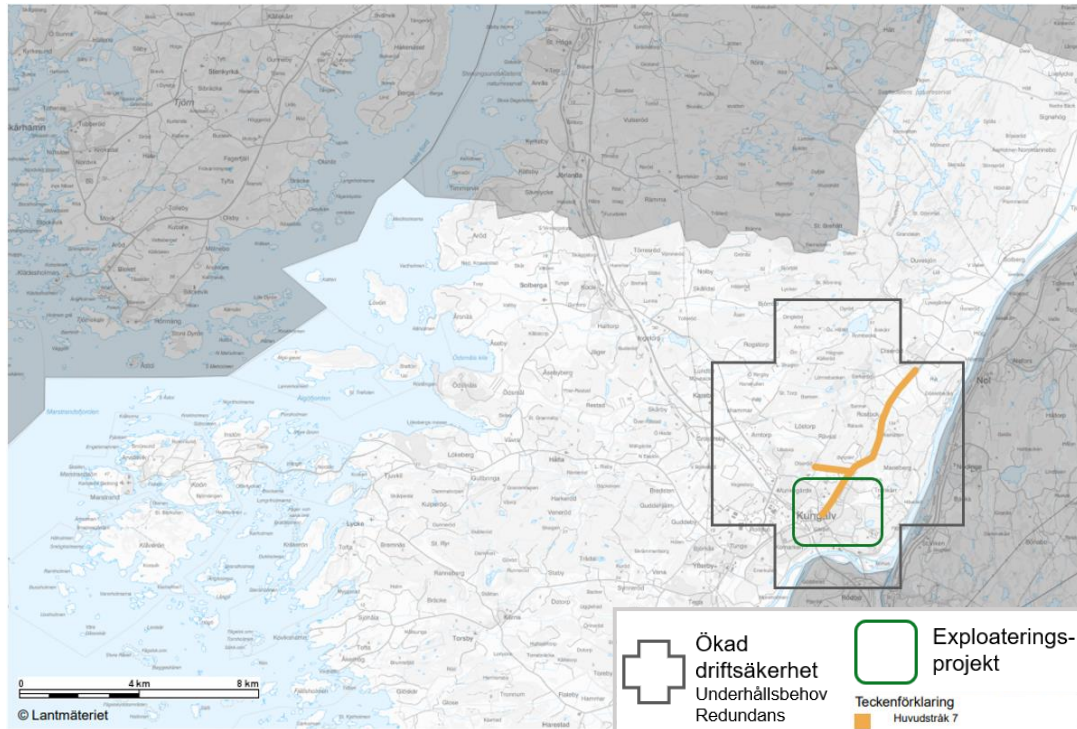
4.1.7 Huvudstråk 7: framtida överföringsledning Kungälvsvattenverk-Kungälv

Tabell 8. Huvudstråk 7, framtida överföringsledning från Kungälvsvattenverk till Kungälv.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Överföringsledning Diseröd-Mimers hus (Ettapp C)	2027-2030 ➔	Överföringsledning vatten och spill från Diseröd till centrala Kungälv	-	Underhållsbehov, befintlig ledning från Diseröd är svår att laga om den går sönder Ökad redundans, genom att komplettera de ledningar som redan finns
Överföringsledning Trankärr-Munkegårde (Ettapp D)	2027-2030 ➔	Överföringsledning vatten mellan huvudledningar för ökad redundans	Ettapp C	Exploatering, förtätning och nybyggnation över befintlig överföringsledning omöjlig på grund av dess skick och läge, t.ex. Mimersstaden

Figur 22. Ungefärligt läge för framtida överföringsledning, huvudstråk 7.

Figur 23. Behov som huvudstråk 7 påverkar positivt.

4.2 Kommundel Kungälv-Ytterby

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Kungälv, Ytterby, Harestad och Kareby.

Kungälv-Ytterby är den mest expansiva delen av kommunen. Befolkningsprognosen 2021-2025 för kommundel Kungälv-Ytterby prognosticerar att befolkningen ska öka med 16 % eller 6 300 personer bara fram till år 2025 vilket gör att det kommer ställas ytterligare krav på ledningsnäten jämfört med situationen idag.

4.2.1 Kungälv

Kungälv är, som kommunens största tätort med sina 19 760 folkbokförda invånare år 2021, dessutom en knutpunkt för VA-systemen, då både dricksvattennätet och spillvattennätet passerar genom orten. Kommunens intentioner är att Kungälv ska fortsätta växa vilket hela tiden ställer ökade krav på infrastrukturen.

Dagens förutsättningar

I dagsläget utgör de två huvudledningarna för dricksvatten från Diseröd till Kungälv stora flaskhalsar. Den ena ledningen passerar en problematisk högpunkt vilket gör det svårt att få ut vattnet vidare i systemet, och den andra ledningen är tillverkad i ett material som är komplicerat och dyrt att laga vid rörbrott. Munkegårde vattentorn behöver bytas ut då detta är i dåligt skick. Dessutom är det med nuvarande utformning av systemet svårt att fylla vattentornet i Ytterby. Systemet är utformat för att de två reservoarerna ska vara kommunicerande kärl, d.v.s. hålla samma vattennivåer, men så fungerar det inte i dagsläget.

Pågående investeringar inbegriper ovan nämnda etapp E och F (del i huvudstråk 1), samt uppdimensionering av en huvudledning under E6. Nytt vattentorn är inplanerat för byggnation inom ett fåtal år. Stora investeringar på dricksvattensidan är därmed på gång. I slutet av utblicken är uppstart inplanerad för en annan viktig delsträcka, kallad etapp C, samt etapp D, en ledning som ska hjälpa till med redundansen i systemet (huvudstråk 7). Dessa krävs också för att kunna möjliggöra exploatering i centrala Kungälv i närheten av nuvarande ledningsstråk.

Spillvattensystemet i Kungälv pumpas åt andra hållet, det vill säga från kommunens mer perifera delar in mot centrala Kungälv. De två huvudpumpstationerna som pumpar spillvattnet till Gryaab är Älvparken, belägen i Kungälv, och Kastellegården, belägen i Ytterby. För att avlasta Älvparken pumpstation ska några delflöden i kommunen ändras och i stället belasta Kastellegården pumpstation, som byggs om.

Huvudstråk

Kungälv berörs av huvudstråken 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten), 2 (ny vattenreservoar i centrala Kungälv), 3 (överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan), 4 (överföringsledning Kastellegården-Vävra) samt huvudstråk 7 (framtida överföringsledningar Kungälvs vatten-verk-Kungälv).

Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär

Tabell 9. Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, Kungälv.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
VA-ledningar Ytterbyvägen	2023- 2026	Omläggning av ledningar	-	Underhållsbehov, frekventa ledningsbrott

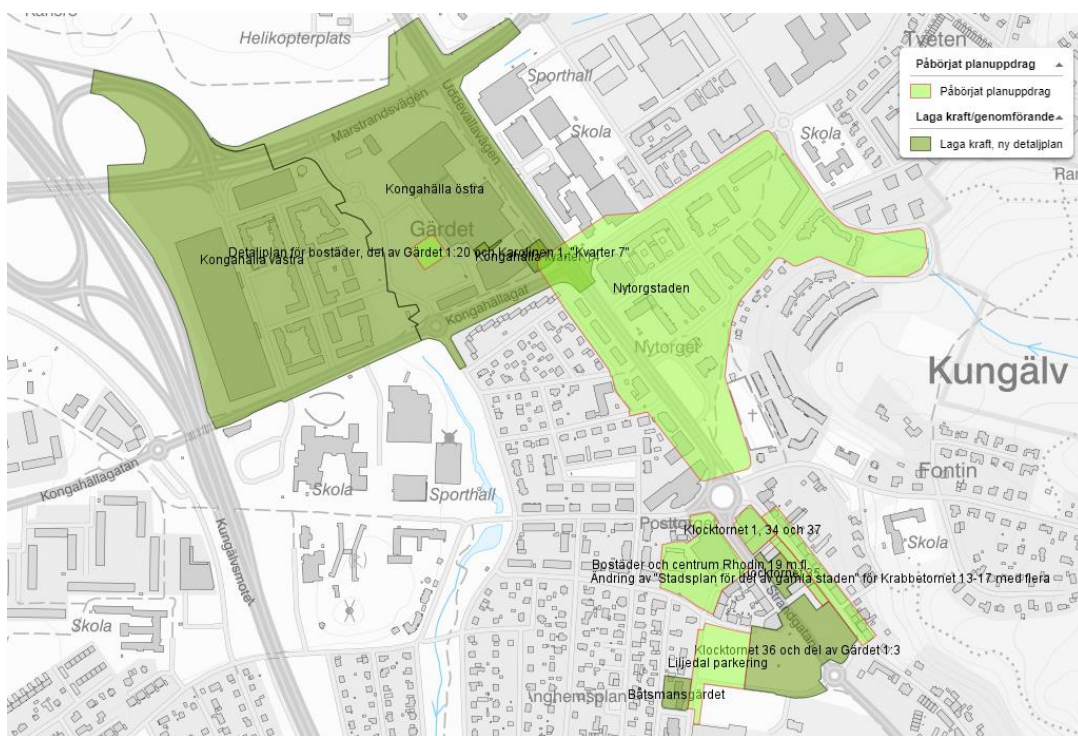

Figur 24. Ungefärligt läge för omläggning av ledning Ytterbyvägen.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 10. Exploatering och utbyggnadsområden, Kungälv.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Detaljplan Liljedal Västra gatan etapp 1-3	2023-2026 pågår	Ny detaljplan, Liljedal		Exploateringsprojekt förtätning Underhållsbehov, befintliga ledningar behöver bytas ut
Detaljplan Nytorgsstaden	2026-2030	Ny detaljplan Nytorgsstaden		Exploateringsprojekt förtätning 700 bostäder

Figur 25. Detaljplaner Liljedalsområdet i söder och Nytorgsstaden i öster.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Om förstärkningar av vattenledningsnätet i centrala Kungälv inte görs kommer det få efterverkningar i hela kommunen. Det kommer inte gå att förtäta varken Kungälv, Ytterby, Kode, Kärna, Tjuvkil eller Marstrand, inte heller att sälja vatten till Stenungsund. Dessutom kommer kommunen inte att kunna hantera de förelägganden och vitesförelägganden som finns från Länsstyrelsen, vilket kan komma att bli mycket kostsamt för kommunen. Utbyggnaden i Aröd har redan vite kopplat till sig, och uppfyller kommunen inte villkoren om utbyggnad till övriga områden är sannolikheten att även övriga förelägganden får viten kopplade till sig.

4.2.2 Ytterby

I Ytterby var år 2021 7047 personer folkbokförda varav den övervägande majoriteten är anslutna till kommunalt VA. År 2021 antogs en ny fördjupad översiktsplan för Ytterby där befolkningen fram till 2050 ska kunna växa till 12 000.

Dagens förutsättningar

Innan huvudstråk 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten), 2 (ny vattenreservoar i centrala Kungälv) och 3 (överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan) är på plats är det svårt att göra några ytterligare anslutningar i Ytterby, och även längre västerut i kommunen. Med den nuvarande utformningen av systemet är det svårt att fylla upp vattentornet i Ytterby, vilket man har tänkt åtgärda genom det nya vattentornet i Munkegärde samt uppdimensionering av ledningsnätet mellan Munkegärde och Ytterby vattentorn (ovan nämnda huvudstråk).

Detsamma gäller spillvattensystemet. Innan delar av huvudstråk 4 (överföringsledning Kastellegården-Vävra) är på plats är kapaciteten på spillvattennätet begränsad och Valnäs APS i Ytterby är den som har störst kapacitetsproblem i kommunen.

Huvudstråk

Ytterby berörs av huvudstråken 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten), 2 (ny vattenreservoar i centrala Kungälv), 3 (överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan) och 4 (överföringsledning Kastellegården-Vävra).

Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär

Tabell 11. Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, Ytterby.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Norra Bultgatan	2023-2026	Uppdimensionering av spillvattenledning	Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan	Kapacitetsproblem, ska öka kapaciteten på ledningsnätet Underhållsbehov, har förekommit översvämning hos intilliggande fastigheter

Figur 26. Ungefärligt läge för ledningsomläggning längs Bultgatan.

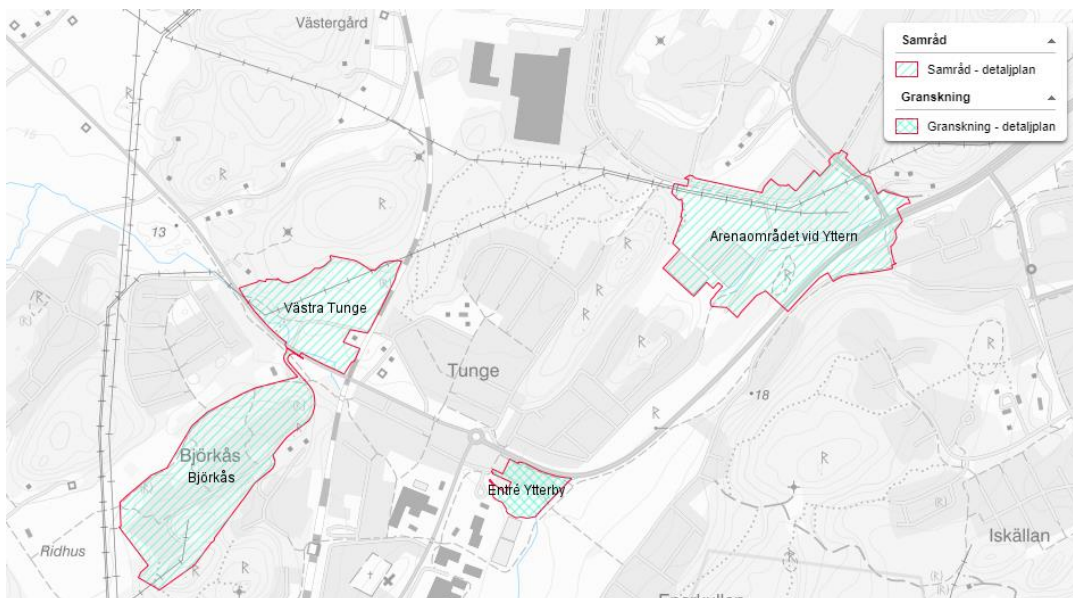
Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 12. Exploatering och utbyggnadsområden, Ytterby.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Detaljplan Entré Ytterby	2023-2026 <i>pågår</i>		<p>Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten</p> <p>Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvssjukhus-Hollandsgatan</p> <p>Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Västra</p> <p>Huvudstråk 2 Ny vattenreservoar i centrala Kungälv</p>	Exploateringsprojekt, förtätning centrumverksamhet och ca 80 nya bostäder

Detaljplan Västra Tunge	2023-2026	Ny detaljplan Västra Tunge	<p>Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten</p> <p>Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan</p> <p>Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävrå</p> <p>Huvudstråk 2 Ny vattenreservoar i centrala Kungälv</p>	Exploateringsprojekt, nybyggnation ca 290 bostäder
Detaljplan Björkås	2023-2026	Ny detaljplan Björkås	<p>Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten</p> <p>Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan</p> <p>Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävrå</p> <p>Huvudstråk 2 Ny vattenreservoar i centrala Kungälv</p>	Exploateringsprojekt, förtätning 400 nya bostäder
Detaljplan Arenastaden	2023-2026		<p>Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten</p> <p>Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvs</p>	Exploateringsprojekt, förtätning inklusive besöksanläggningar för idrott samt centrumverksamhet

			sjukhus- Hollandsgatan Huvudstråk 4 Överförings- ledning Kastellegården -Vävra Huvudstråk 2 Ny vatten- reservoar i centrala Kungälv	
--	--	--	--	--

Figur 27. I väster ses Björkås och Västra Tunge detaljplaner. Arenastaden är markerad i nordost och Entré Ytterby i söder.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

De detaljplaner som arbete pågår med förtätningen i Björkås om 400 nya bostäder samt nyexploateringen i Västra Tunge om ca 290 lägenheter, är inte möjliga att genomföra. Genomförs inte projekten i Ytterby kommer det också ge följdverkningar på huvudstråken både till Vävra-Solberga samt Vävra-Marstrand samt lokal påverkan i tätorterna i stråkens ände, t.ex. Tjuvkil och Instön.

4.2.3 Harestad

Områdena består totalt av ca 300 bostäder och är utpekade i kommunens utbyggnadsplan. Delar av Harestadsområdet beläget längs älven berörs av föreläggande från Länsstyrelsen. Detta gäller delområdena Ulvesund, Kornhall och Sjöhed/Nereby. Senast 2024-12-31 ska områdena vara anslutna till kommunalt VA. Detta är inte något som kommer att kunna uppfyllas i dagsläget utan nya villkor

kommer behöva förhandlas fram. Vad konsekvenserna blir för kommunens ansvar för utbyggnad i området efter införandet av den nya lagstiftningen återstår att se.

Dagens förutsättningar

Vattenförsörjning sker i delar av området genom gemensamma vattentäkter och genom enskilda brunnar. Risken för saltvattenpåverkan i befintliga vattenresurser är stor. I vissa områden finns gemensamma avloppsanläggningar. De naturgivna förutsättningarna för att kunna lösa avloppshanteringens lokalt är dåliga.

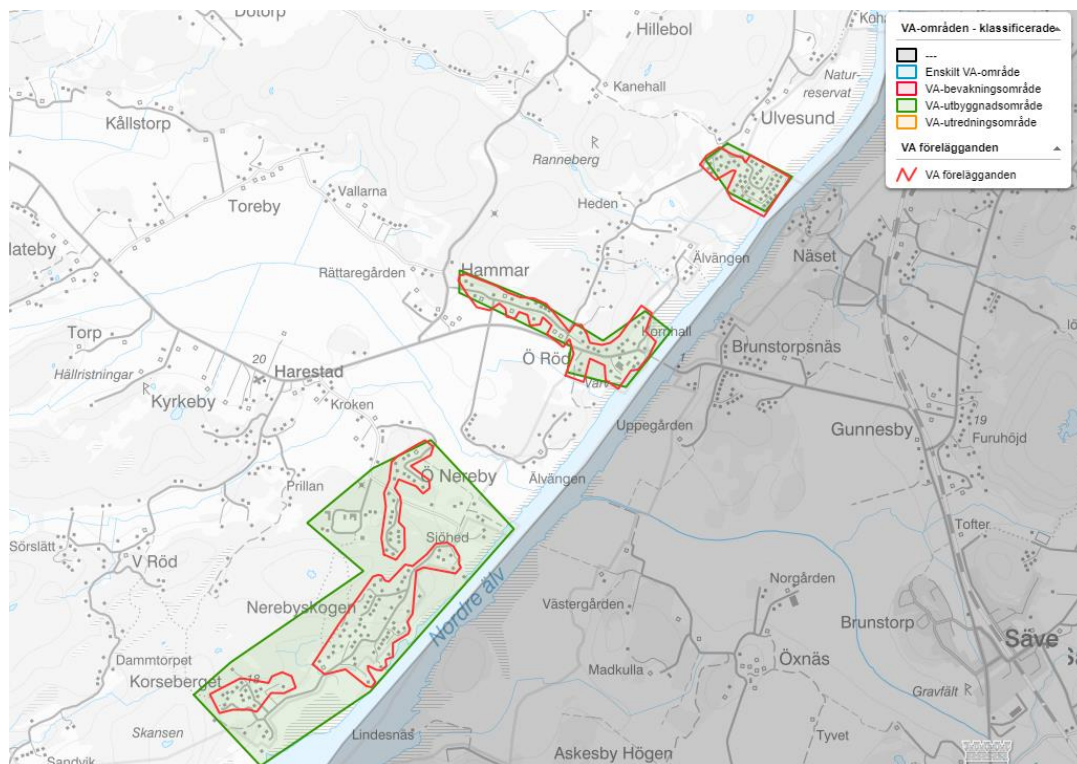
Huvudstråk

I dagsläget påverkas Harestadsområdet inte av några huvudstråk eftersom det i dagsläget inte finns något verksamhetsområde för kommunalt VA. Vid en anslutning kommer samtliga förstärkningsstråk inom Kungälv-Ytterby (stråk 1 överföringsledning Räfsal-Bredsten, stråk 2 ny vattenreservoar i centrala Kungälv, stråk 3 överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan samt delar av stråk 4 överföringsledning Kastellegården-Vävra) att möjliggöra anslutning av detta område.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 13. Exploatering och utbyggnadsområden, Harestadsområdet. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå efter utblickens slut 2030.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Sjöhed-Nereby etapp 1-4	2027-2030 →	Utbyggnad lokalt ledningsnät från Tega till Sjöhed	Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävra Huvudstråk 2 Ny vattenreservoar i centrala Kungälv	Utbyggnadsområde, utpekad i kommunens VA-utbyggnadsplan Föreläggande, ska möjliggöra leverans från Tega till Sjöhed, dock inte inom nuvarande ram för föreläggande

Figur 28. Nereby/Sjöbed, Kornhall och Ulvesund utbyggnadsområden markerade i grönt. Föreläggandeområden markerat i rött.

Konsekvens om för området nödvändiga investeringar ej görs

Om kommunen inte anordnar en fungerande VA-infrastruktur riskerar kommunen att få ett nytt föreläggande kopplat till vite.

4.2.4 Kareby

672 personer var folkbokförda i Kareby tätort år 2021. 287 personer är folkbokförda inom kommunalt verksamhetsområde för VA.

Dagens förutsättningar

Huvudstråk 4 överföringsledning Kastellegården-Vävra har en viss påverkan på Kareby eftersom det finns ett behov av att se över kapaciteten på spillvattennätet mellan Skårby och Bultgatan eftersom sträckan har flaskhalsar som orsakar bräddning.

Huvudstråk

Huvudstråk 4 överföringsledning Kastellegården-Vävra underlättar för att se över ovan nämnda pumpkapaciteter.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 14. Exploatering och utbyggnadsområden, Kareby.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Skårby/Kareby	2027-2030	Utbyggnad av lokalt ledningsnät i Skårby		Utbyggnadsområde, dock ej med i Utbyggnadsplanen. Boende har påtalat behov av dricksvatten, finns endast kommunal spillvattenhantering idag

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Situationen förblir som idag med bristande vattenförsörjning i Skårby.

Figur 29. Skårby där det idag endast finns verksamhetsområde för spillvatten, markerat i rött.

4.3 Kommundel Kode

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Kode, Ödsmåls mosse och Rörtången, samt Aröd.

Befolkningsprognosen 2021-2025 för hela kommundel Kode förutspår en ökning om 5 % fram till år 2025. Arbete med att ta fram en fördjupad översiktsplan för serviceorten Kode pågår.

4.3.1 Kode

Kode hade år 2021 1490 folkbokförda invånare, varav nästan 1300 är boende inom kommunalt verksamhetsområde för VA.

En fördjupad översiktsplan pågår för Kode med syfte att peka ut tätortens framtida utveckling. Just nu är intentionen att invånarantalet i Kode ska ha möjlighet att fördubblas eller tredubblas fram till 2050. För att detta ska kunna genomföras behöver VA-infrastrukturen inom orten stärkas.

Dagens förutsättningar

Kode reningsverk har problem med stora bräddningar och måste därför enligt föreläggande från Miljö- och byggnadsnämnden avvecklas under 2023. Utbyggnaden Solberga-Aröd har färdigställts för att kunna tillgodose det föreläggande som finns för Aröd, där första etappen av Aröd kopplas på till Kode reningsverk. För att avveckling ska kunna ske behöver samtliga överföringsledningar mellan Kastellegården, Björkås, Vävra och Solberga vara färdigställda (huvudstråk 4 och 5).

Huvudstråk

Kode påverkas främst av huvudstråken 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten), 3 (överföringsledning Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan), 4 (överföringsledning Kastellegården-Vävra) samt huvudstråk 5 (överföringsledning Vävra-Solberga).

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Då reningsverket i Kode är hårt belastat idag är det inte möjligt att ansluta ytterligare fastigheter i området, vilket gör att ytterligare utveckling av Kode får pausas innan åtgärder gjorts. Om inte överföringsledningarna är på plats riskerar kommunen åtalsanmälan för de otillåtna bräddningar som görs.

4.3.2 Ödsmåls mosse och Rörtången

Ödsmåls mosse och Rörtången saknar kommunalt VA idag. I Ödsmåls mosse finns ca 300 bostäder och Rörtången 150. 460 personer är folkbokförda i området. Båda områdena är utpekade för VA-utbyggnad i kommunens VA-utbyggnadsplan.

Dagens förutsättningar

I båda områdena finns gemensamhetsanläggningar för dricksvatten respektive spill. I Rörtången finns risk för saltvatteninträning i enskilda brunnar och förutsättningarna för vattenförsörjning är dåliga. I Ödsmåls mosse är förutsättningarna för enskild spillvattenhantering dålig.

Huvudstråk

En förutsättning för att anslutning till kommunalt VA är huvudstråk 4 (överföringsledning Kastellegården-Vävra) samt delar av huvudstråk 5 (överföringsledning Vävra-Solberga). Stråk 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten) och 3 (överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan) är också förutsättningar för förstärkning av leverans ut mot kustzonen.

Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär

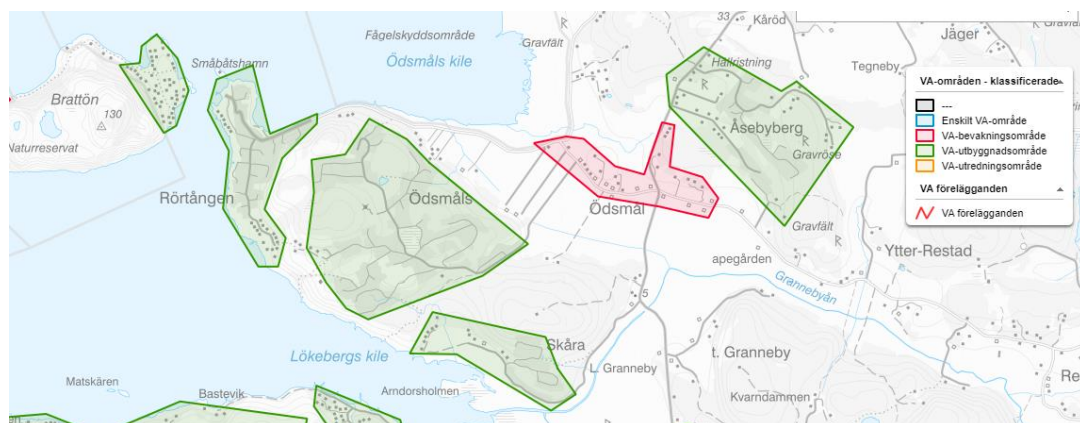
Tabell 15. Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, Ödsmåls mosse och Rörtången.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Reservoar Ödsmåls mosse	-	Ny vattenreservoar. Förslag på placering ej utrett	Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävra Huvudstråk 5 Överföringsledning Vävra-Solberga Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan	Försörja utbyggnadsområdet Ödsmåls mosse med vatten

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 16. Exploatering och utbyggnadsområden, Ödsmåls mosse och Rörtången.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Rörtången/ Ödsmåls mosse	2027-2030	Utbyggnad av lokalt ledningsnät i Ödsmåls mosse och Rörtången	Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården -Vävrå Huvudstråk 5 Överföringsledning Vävrå-Solberga Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvssjukhus-Hollandsgatan	Utbyggnadsområde, utpekad i kommunens VA-utbyggnadsplan

Figur 30. Brattön östra, Rörtången, Ödsmål och Åsebybergs utbyggnadsområden markerat i grönt.

Konsekvens om för området nödvändiga investeringar ej görs

Situationen förblir som idag. Begär boende i område föreläggande från Länsstyrelsen kan det förmodligen bli aktuellt med ett sådant, åtminstone på sikt.

4.3.3 Aröd

Aröd hade år 2021 dagsläget 377 folkbokförda invånare där majoriteten av invånarna saknar kommunalt VA. 46 personer är för nuvarande boende inom verksamhetsområden för kommunalt VA. Det föreläggande som finns föreskriver att samtliga fastigheter utpekade i Aröd ska anslutas till kommunalt verksamhetsområde för VA.

Dagens förutsättningar

2010 fick kommunen ett föreläggande om att bygga ut kommunalt vatten, spillvatten och dagvatten till Aröd senast 31 december 2017. 2019 fick kommunen föreläggandet förlängt till 2025, då kopplat till ett vite om 15 miljoner årligen. Samtliga fastigheter ska ha en förbindelsepunkt och beslut om verksamhetsområde för VA ska vara fattat senast 2025-12-31 för samtliga fastigheter definierade i beslutet. I dagsläget är en etapp färdigställd, en ska byggas 2022-2023, en är färdigprojekterad, en ska påbörjas genom projektering och en återstår. Samtliga ska vara färdigbyggda 2025.

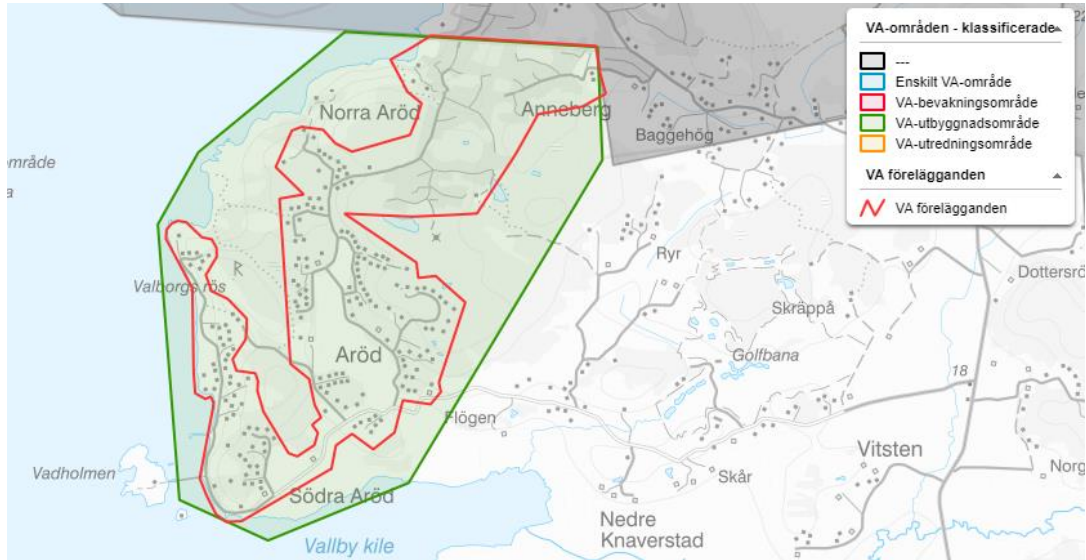
Huvudstråk

Färdigställande av huvudstråk 4 (överföringsledning Kastellegården-Vävra) samt huvudstråk 5 (överföringsledning Vävra-Solberga) är en förutsättning för att anslutning av bebyggelsen i Aröd ska kunna ske. Huvudstråk 1 och 3 är av vikt för försörjning av kustzonen.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 17. Exploatering och utbyggnadsområden, Aröd.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Aröd etapp 1-5	2023-2026 <i>pågår</i>	Utbyggnad av lokalt ledningsnät i Aröd inklusive pumpstationer och tryckstegrings-station	Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården -Vävra Huvudstråk 5 Överföringsledning Vävra-Solberga Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälv sjukhus- Hollandsgatan	Utbyggnadsområde, utpekade i kommunens VA-utbyggnadsplan Föreläggande från Länsstyrelsen, ska lösa föreläggandet innan 2025-12-31

Figur 31. Aröd utbyggnadsområde markerat i grönt.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Kommunen kommer att få betala vite till Länsstyrelsen och dricks-, dag- och spillvattenfrågan i Aröd återstår att lösa, då Länsstyrelsen bestämt att kommunen ska anordna lösning av dessa frågor enligt 6§ LAV.

4.4 Kommundel Kärna

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Kärna och Nordkroken, d.v.s. områdena Kovikshamn, Sjöhåla, Tofta, Vedhall, Brunnefjäll och Åkerhög. I kommundelen har bedömning i utbyggnadsplanen gjorts att det finns stora behov av utbyggnad av kommunalt VA.

Den nuvarande befolkningsprognosen 2021-2025 förutspår en befolkningsökning med 9 % eller ca 500 personer fram till år 2025 för hela kommundel Kärna.

4.4.1 Kärna

Kärna hade år 2021 950 folkbokförda invånare, varav 465 personer bor inom verksamhetsområde för kommunalt VA.

Dagens förutsättningar

I dagsläget går två ledningar från Kungälv ut till Kärna, där den nyaste och största inte är i drift, huvudsakligen på grund av bristande kapaciteter i Ytterby. Den nuvarande reservoaren i Kärna är liten, endast 150 m³. Utredningar har föreslagit att en ny reservoar ska byggas i Lycke med en kapacitet om 2350 m³, alltså mer än 15 gånger större än den nuvarande.

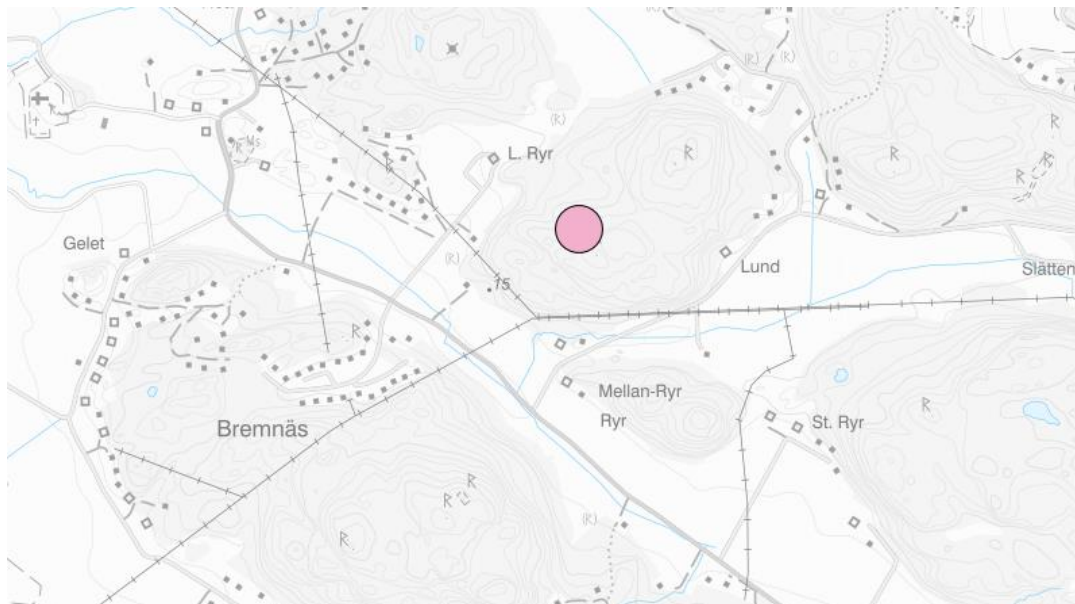
Huvudstråk

Huvudstråk 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten) samt huvudstråk 3 (överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan) är förutsättningar för att VA-försörjningen i såväl Kärna som längre ut i systemet ska fungera.

Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär

Tabell 18. Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, Kärna.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Reservoar Lycke	2023-2026	Ny vattenreservoar plus ledning till reservoaren	Ny ledning till reservoaren Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvssjukhus-Hollandsgatan	Kapacitetsbrist, ny reservoar om 2350 m ³ som ersätter Kärna reservoar om 150 m ³

Figur 32. En av möjliga placeringar för ny reservoar Lycke.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

På grund av den ringa volymen i Kärnas nuvarande reservoar riskeras att reservoaren töms, särskilt om påkopplingar görs i vattennätet väster om Kärna inklusive Marstrand. Befolkningen i Kärna riskerar alltså att stå utan vatten under delar av dygnet.

4.4.2 Nordkroken

Området Nordkroken saknar till stora delar kommunalt VA i dagsläget. Det utgörs av över 400 bostäder fördelat på områdena Kovikshamn, Sjöhåla, Tofta, Vedhall, Brunnefjäll och Åkerhög. 757 personer är folkbokförda inom området.

Dagens förutsättningar

Vattenförsörjning sker genom enskilda eller gemensamma brunnar. Vattenkvaliteten i området är generellt dålig och risken för saltvatteninträngning är stor enligt kommunens undersökningar, särskilt i de låglänta områdena närmast kusten.

I området finns gemensamma avloppsanläggningar bestående av reningsverk eller markbäddar samt enskilda anläggningar. De naturgivna förutsättningarna för att lösa enskilda avlopp i området är dåliga.

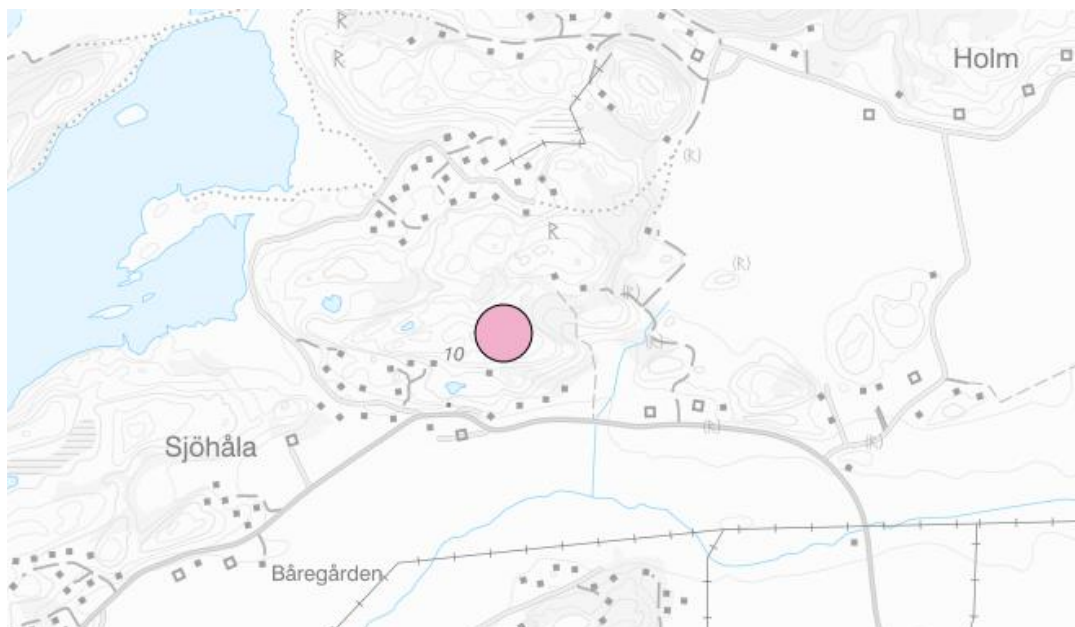
Huvudstråk

Huvudstråken 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten) och 3 (överföringsledning Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan) är förutsättningar för att VA-försörjningen ska kunna fungera tillfredsställande längre ut i kustzonerna.

Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär

Tabell 19. Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, Nordkroken. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå in i utblicksperioden.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Reservoar Nordkroken	-	Ny lokal vattenreservoar	Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan	Försörja utbyggnadsområdet Nordkroken med vatten

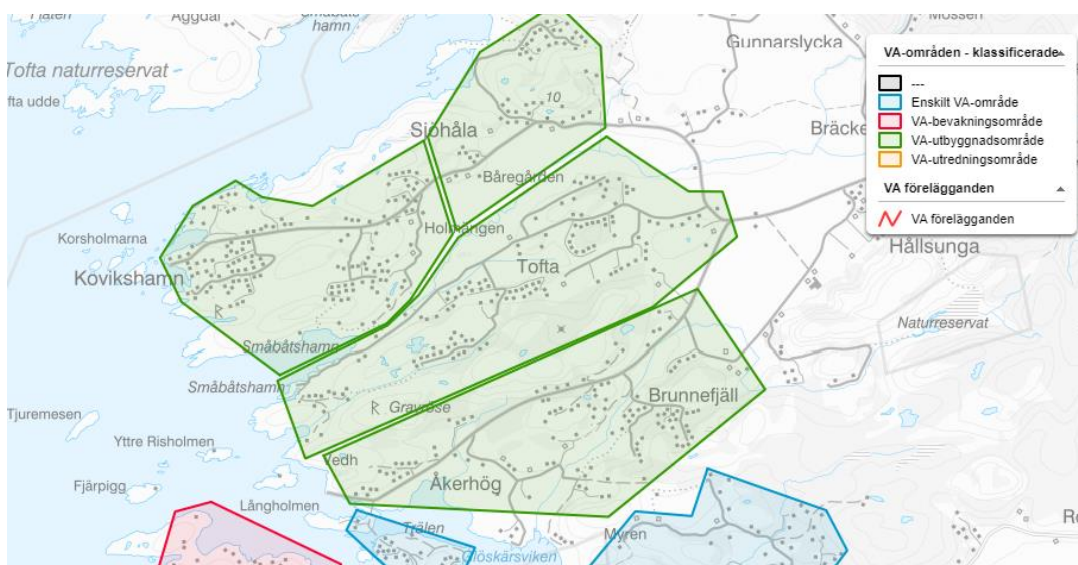
Figur 33. Möjlig placering för framtida reservoar i Nordkroken.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 20. Exploatering och utbyggnadsområden, Nordkroken. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå in i utblicksperioden.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Nordkroken Kovikshamn etapp 1	2023- 2030	Utbyggnad av lokalt ledningsnät	Huvudstråk 1 Överförings- ledning Råfsal- Bredsten Huvudstråk 3 Överförings- ledning Kungälvs sjukhus- Hollandsgatan	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA-utbyggnadsplan
Brunnefjäll	2023- 2026	Utbyggnad av lokalt ledningsnät	Huvudstråk 1 Överförings- ledning Råfsal- Bredsten Huvudstråk 3 Överförings- ledning Kungälvs	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA-utbyggnadsplan

			sjukhus- Hollandsgatan	
Nordkroken kommande etapper	2027- 2030 ➔	Utbyggnad av lokalt ledningsnät	Huvudstråk 1 Överförings- ledning Råfsal- Bredsten Huvudstråk 3 Överförings- ledning Kungälv sjukhus- Hollandsgatan	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA- utbyggnadsplan

Figur 34. Nordkroken utbyggnadsområde.

Konsekvens om för området nödvändiga investeringar ej görs

Situationen förblir som idag. Begär boende i område föreläggande från Länsstyrelsen kan det komma att bli aktuellt med ett sådant.

4.5 Kommundel Marstrand-stråk 168

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Hålda, Tjuvkil, Marstrand & Koön.

Befolkningsprognosen 2021-2025 förutspår en ökning om 440 personer eller 11 % för hela kommundel Marstrand-stråk 168. Områdets fortsatta utveckling påverkas i dagsläget av kapaciteten på både dricks- och spillvattennätet.

4.5.1 Hålda

I Hålda finns i dagsläget inget kommunalt VA. Området utgörs av ca. 100 hushåll och är utpekade i kommunens utbyggnadsplan.

Dagens förutsättningar

Vattenförsörjning sker genom enskilda brunnar, vilka enligt tidigare utredningar har relativt hög risk för saltvattenspåverkan och kapaciteten för vatten är mycket begränsad. Förutsättningarna för enskilda avlopp är dåliga. Avloppshantering sker idag genom gemensamhetsanläggningar och genom enskilda avlopp.

Hålda skola kan idag inte ta emot fler elever på grund av begränsningar i brunnskapacitet.

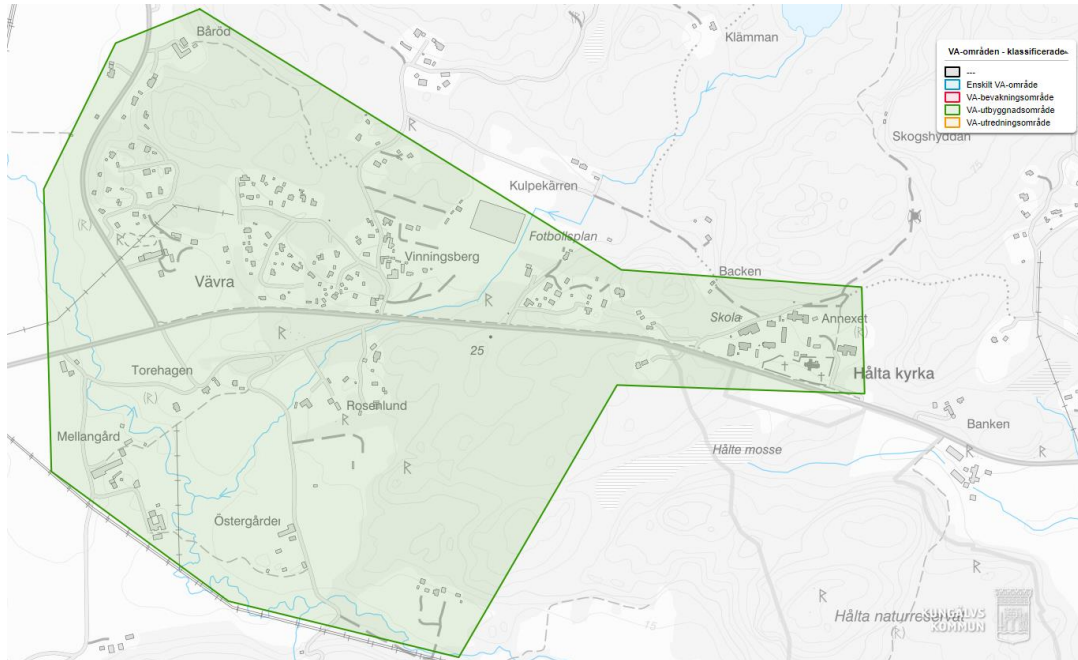
Huvudstråk

Huvudstråk 4, 1 och 3 (överföringsledning Kastellegården-Vävra, överföringsledning Råfsal-Bredsten och överföringsledning Kungälvssjukhus-Hollandsgatan) är förutsättningar för att utbyggnad till Håldaområdet ska kunna ske.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 21. Exploatering och utbyggnadsområden, Hålda. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå in i utblicksperioden.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Vävra-Hålda etapp 1-6	2023-2026 →	Utbyggnad av lokalt VA-nät mellan Vävra-Hålda	Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävra Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvssjukhus-Hollandsgatan	Utbyggnadsområde, utpekade i kommunens VA-utbyggnadsplan (dock ej hela, gäller främst delen norr om vägen)

Figur 35. Utbyggnadsområde Hålda markerat i grönt. Den utbyggnad som är inplanerad kommer huvudsakligen göras norr om vägen.

Konsekvens om för området nödvändiga investeringar ej görs

Situationen kommer förbli som idag med sämre förutsättningar för att kunna lösa dricks- och spillvattenhantering på egen hand. Fortsatta begränsningar kommer gälla för skolans förmåga att ta in nya elever.

4.5.2 Tjuvkil

1090 personer var år 2021 folkbokförda i Tjuvkil, varav 107 endast har spillvattenförsörjning och 355 har minst spill- och dricksvattenförsörjning. Det finns också ett flertal enskilda VA-föreningar i Tjuvkil som antingen är anslutna till kommunens ledningsnät via avtal eller har egna anläggningar.

Dagens förutsättningar

Kommunen fick 2015 ett föreläggande från Länsstyrelsen om att bygga ut kommunalt VA till området Tofteberget och Äslingsvägen. Detta ska vara gjort innan 2022-12-31. Projektering av utbyggnad till det här området pågår.

Utbyggnad av kommunalt VA i Tjuvkil kommer pågå under ett antal år framöver. Det äger rum en succesiv uppdatering av gällande fritidshusplaner i Tjuvkil, för att möjliggöra fler permanentboende i området ska bl.a. större byggnadsareor tillåtas. Kommunalt VA byggs ut för att vara i samklang med denna omvandling. Dessutom fortgår kommunens arbete med att överta enskilda VA-föreningar i Tjuvkil.

Huvudstråk

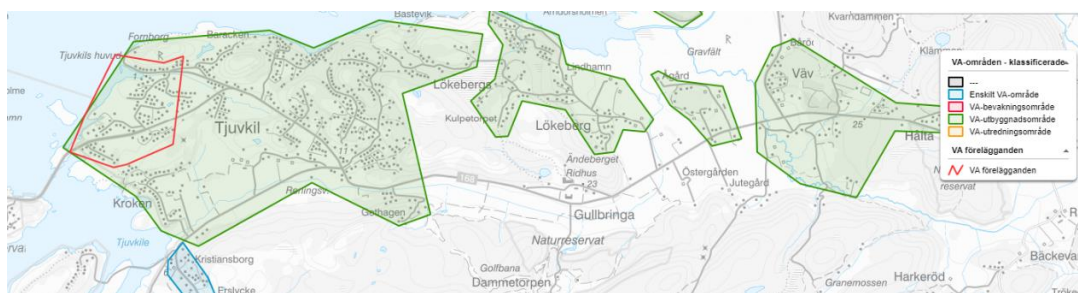
Huvudstråken 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten) och 3 (överföringsledning Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan) är förutsättningar för att VA-försörjningen i såväl Kärna som längre ut i systemet ska fungera. För Tjuvkil är stråk 4 (överföringsledning Kastellegården-Vävra) och delar av huvudstråk 6 (överföringsledning Vävra-Marstrand) en förutsättning för att fortsatt utbyggnad i Tjuvkil ska kunna ske, och även längre ut i systemet.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 22. Exploatering och utbyggnadsområden, Tjuvkil. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå efter utblickens slut 2030

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Tjuvkil etapp 2,4,9, Saltskärsvägen-Gulskärsvägen	2023-2026	Övertagande/ ombyggnation/ nybyggnation av lokala nät i Tjuvkil	Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården-Vävra Huvudstråk 6 Överföringsledning Vävra-Marstrand Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överförings-	Utbyggnadsområde, utpekad i kommunens VA-utbyggnadsplan Föreläggande från Länsstyrelsen, ska lösa anslutning av fastigheter i Tofteberget/Äslingsvägen innan 2022-12-31

			ledning Kungälv sjukhus- Hollandsgatan	
Tjuvkil kommande etapper	2027-2030 →	Övertagande/ ombyggnation/ nybyggnation av lokala nät i Tjuvkil	Huvudstråk 4 Överförings- ledning Kastellegården -Vävrå Huvudstråk 6 Överförings- ledning Vävrå- Marstrand Huvudstråk 1 Överförings- ledning Råfsal- Bredsten Huvudstråk 3 Överförings- ledning Kungälv sjukhus- Hollandsgatan Reservoar Lycke	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA- utbyggnadsplan

Figur 36. Tjuvkil, Lökeberg, Kvarnekullen och Hälta utbyggnadsområde. Det område som är belagt med föreläggande i Tjuvkil är markerat i rött.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Eftersom det finns ett flertal olika typer av projekt orsakade av olika typer av behov (övertagande av föreningar, omvandling av detaljplaner, föreläggande från Länsstyrelsen) blir konsekvenserna olika beroende på vad kommunen väljer att inte göra. Åtgärds inte föreläggandet från Länsstyrelsen kommer kommunen sannolikt få ett nytt föreläggande om att bygga ut kommunalt VA till Tofteberget och Åslingsvägen, men den här gången kopplat till ett vite. Om huvudstråk 4 och 6 inte byggs kommer det inte att gå att fortsätta att utveckla Tjuvkil eller Marstrandområdet. Byggs inte lokalnätet ut i Tjuvkil kommer det även fortsättningsvis att vara en svår situation med flertalet enskilda lösningar där fortsatt utveckling av områdena är svår att åstadkomma.

4.5.3 Marstrand & Koön m.fl.

Marstrand och Koön hade år 2021 tillsammans 1334 folkbokförda invånare inom tätorten där samtliga har kommunalt VA. Öarna öster om Koön saknar kommunalt VA men det finns en del VA-föreningar.

Norra Instön fick 2021 ett beslut om föreläggande för utbyggnad av kommunalt VA till området. Beslutet fastslår att vatten ska vara utbyggt till området senast 2030-12-31 och spillvatten 2036-12-31. Området utgörs av ca 200 bostäder. Södra Instön har idag en förening som är avtalsansluten på vatten.

Länsstyrelsen fattade 2014 beslut om att förelägga kommunen om utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Klöverön senast 2028-12-31. Området är idag avtalsanslutet till kommunalt VA.

Dagens förutsättningar

På Marstrandsön ligger Marstrands vattenverk och på Koön ligger Marstrands avloppsreningsverk. Marstrands ARV har under sommartid haft svårt med att följa sitt miljötillstånd. Länsstyrelsen är kritisk till ytterligare anslutningar innan belastningen tydligt ligger inom tillståndets gränser och därför har Länsstyrelsen i praktiken inte tillåtit några ytterligare anslutningar på Marstrand och Koön. Kommunen planerar att lägga ned Marstrands ARV och i stället pumpa spillvattnet till Ryaverket, något Länsstyrelsen och kommunen tvistar om då Länsstyrelsen hävdar att detta inte rymms inom Ryaverkets nuvarande tillstånd. Utfallet av tvisten kommer avgöra om kommunen kan lägga ner avloppsreningsverket och bygga överföringsledningar eller ej.

Vattenförsörjningen är också begränsad av vattenkvaliteten i ytvattentäkterna på Koön, kapaciteten på vattenverket och kapaciteten i den befintliga ledning som går mellan fastlandet och Koön via Instön, samt de flaskhalsar som finns längre in i systemet.

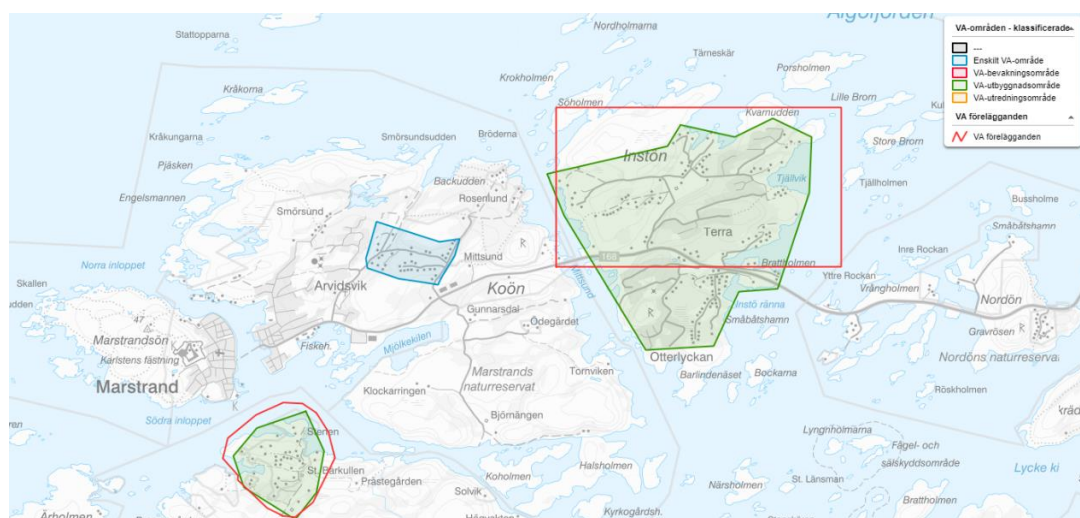
Huvudstråk

Huvudstråk 4 (överföringsledning Kastellegården-Vävra), stråk 6 (överföringsledning Vävra-Marstrand), stråk 1 (överföringsledning Räfsal-Bredsten) och 3 (överföringsledning Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan) är en förutsättning för att VA-försörjningen ut till Marstrand ska fungera.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 23. Exploatering och utbyggnadsområden, Marstrand och Koön m.fl.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Norra Instön	2027-2030	Övertagande/ombyggnation/nybyggnation av lokala nät på Instön	Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården -Väva Huvudstråk 6 Överföringsledning Väva-Marstrand Huvudstråk 1 Överföringsledning Räfsal-Bredsten Huvudstråk 3 Överföringsledning Kungälvssjukhus-Hollandsgatan Reservoar Lycke	Föreläggande från Länsstyrelsen, anslutning av området Norra Instön med dricksvatten innan 2030-12-31 och spillvatten senast 2036-12-31 samt Klöverön senast 2028-12-31 Utbyggnadsområde, utpekade i kommunens VA-utbyggnadsplan Exploatering, planprogram har pekade ut Instön som intressant för byggande av bostäder

Figur 37. Instön och Klöverön utbyggnadsområden markerade i grönt, Instön och Klöverön föreläggandeområde markerat i rött.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Om huvudstråk 6 inte byggs ut från Vävra ut till Marstrand kommer det i praktiken fortsatt vara omöjligt att exploatera ytterligare på Marstrand, Koön och Instön. Detta gäller även huvudstråken 1 och 3 som innebär en förstärkning av ledningsnätet i mer centrala delar av kommunen samt huvudstråk 4 mellan Kastellegården och Vävra. Föreläggandet om att bygga ut kommunalt VA på norra Instön riskerar att kopplas till vite.

4.6 Kommundel Diseröd

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Diseröd.

Befolkningsprognosen 2021-2025 säger att befolkningen i kommundel Diseröd förmodas växa med 17 % eller 580 personer. Diseröds fortsatta utveckling påverkas av kapaciteten på Diseröds avloppsreningsverk.

4.6.1 Diseröd

I Diseröd tätort var år 2021 1455 personer folkbokförda, varav 1250 är folkbokförda inom verksamhetsområde för VA.

Dagens förutsättningar

Av de projekt som är inlagda i investeringsbudgeten just nu är det inte några som har direkt påverkan på Diseröd. På längre sikt ska Diseröds ARV läggas ner då verket är gammalt och den tekniska livslängden börjar närma sig sitt slut. Dessutom är avloppsreningsverkets utloppsledning belägen uppströms intaget till Kungälvs vattenverk. Kapaciteten på reningsverket beskrivs som full vilket gör att ytterligare utvecklig i Diseröd är svårt. Kapacitet för att ta emot spillvattnet från Diseröd bedöms inte finnas på Ryaverket förrän ombyggnationen av Ryaverket ska vara klart 2036.

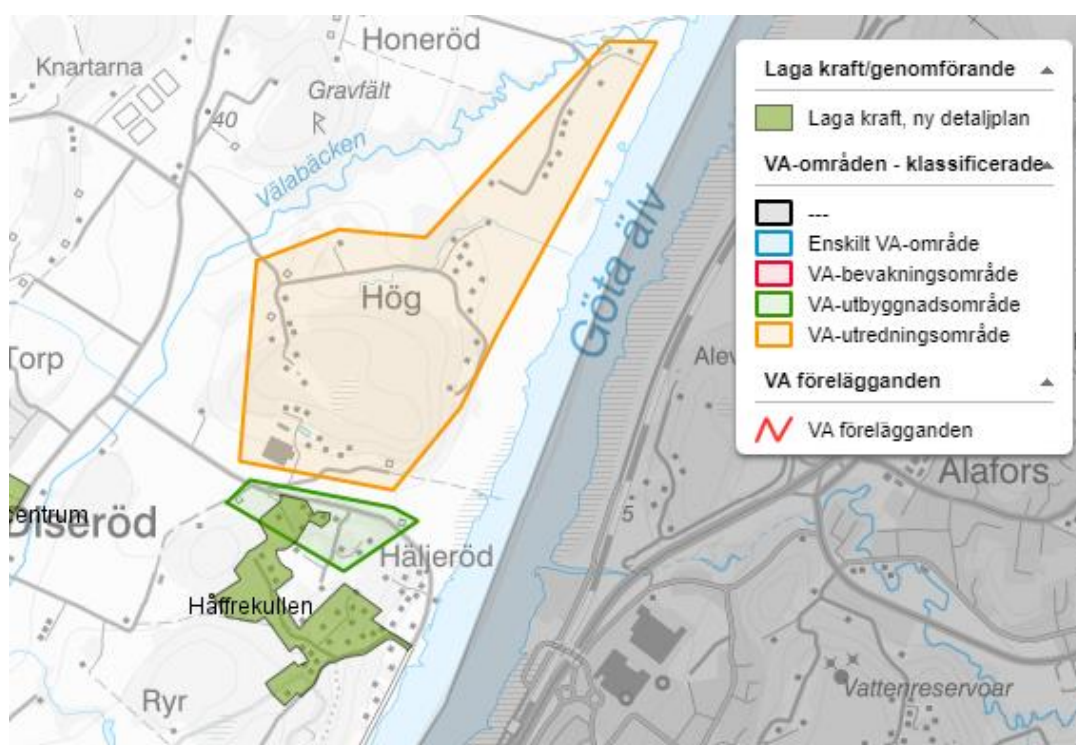
Huvudstråk

De huvudstråk som är inlagda i investeringsprogrammet har ingen större påverkan på Diseröd. Snarare är det framtida, kommande huvudledningar (huvudstråk 7, framtida överföringsledningar Kungälvs vattenverk-Kungälv) för vidare spillvattentransport till Göteborg som är avgörande, så avloppsreningsverket i Diseröd kan läggas ner.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 24. Exploatering och utbyggnadsområden, Diseröd.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Detaljplan Håffrekullen	2023- 2026	Ny detaljplan Håffrekullen		Exploateringsprojekt, nybyggnation 35 bostäder

Figur 38. Håffrekullen utbyggnadsområde markerat i grönt med ljus fyllnadsfärg. Håffrekullen detaljplan markerad i homogent grönt.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Situationen i Diseröd kommer fortsätta att se ut som i dagsläget i och med att inga investeringar är planerade. Ytterligare exploateringar inom Diseröd utöver de som redan pågår kommer inte bli aktuella och fortsatt utveckling i Diseröd behöver vänta på en lösning på avloppsfrågan.

4.7 Kommunsamarbeten

Kommunsamarbeten gällande pågående VA-försörjning sker idag med grannkommunerna Ale, Göteborg och Stenungsund. Andra pågående projekt finns inom exempelvis GR, som projekten HÅVAR och SVAR.

Dagens förutsättningar

Kungälvs kommun är i dagsläget leverantör av dricksvatten till Ale kommun. Ett nytt avtal håller på att tas fram om leverans på upp till 40 l/s till Ale.

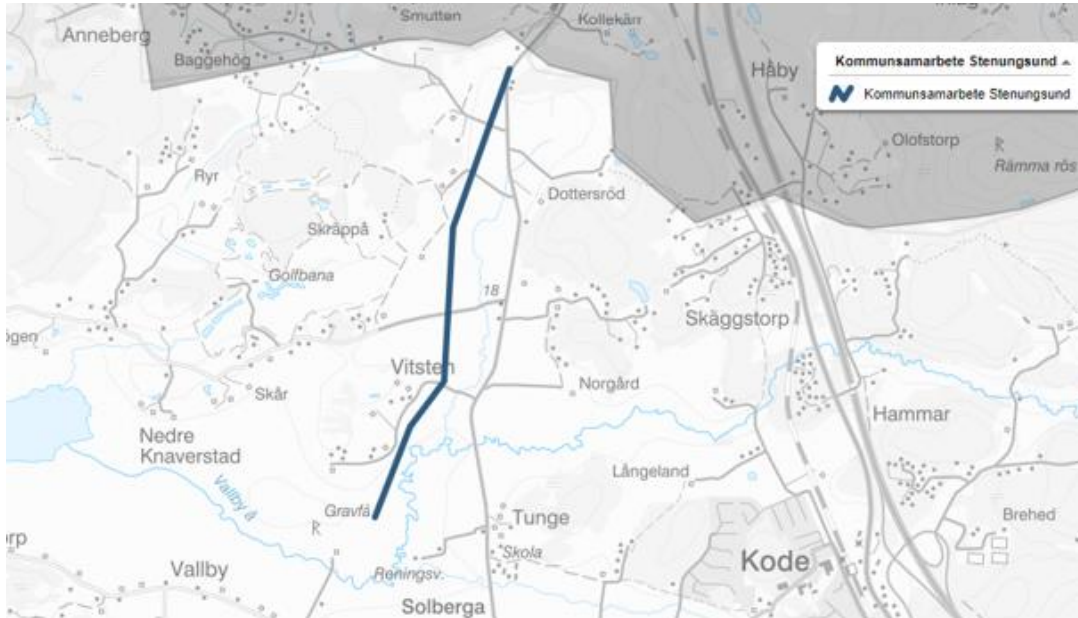
Ett avtal finns också med Stenungsunds kommun om att leverera 20 l/s från och med 1/1 2024, med en leverans om 40 l/s på medellång sikt, d.v.s. ca 2050. Avtalet med Stenungsund är ännu inte underskrivet av båda kommunerna.

Genom avtalen säkerställer Kungälv att samtliga kostnader för drift och kapitaltjänstkostnader tas ut av respektive kommun. Eventuella framtida avtal om nöd- och reservvattenförsörjning i omvänd riktning är något som bör utredas vidare.

Dessutom är Kungälvs kommun beroende av Ryaverket för hantering av majoriteten av kommunens spillvattenflöden. Ryaverkets tillstånd dikterar möjligheterna för fortsatta nyanslutningar till kommunen. Nuvarande begränsningar i kapaciteten på GRYAAB förväntas bestå till 2036 då planerad ombyggnation av verket ska vara klart.

Tabell 25. Kommunsamarbeten vattenleverans.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Överföringsledning Solberga-Stenungsund	2023-2026	Överföringsledning från Solberga till Stenungsunds kommun	Huvudstråk 1 Överföringsledning Råfsal-Bredsten Huvudstråk 4 Överföringsledning Kastellegården Vävra Huvudstråk 5 Överföringsledning Vävra-Solberga	Kommunsamarbete, möjliggör försäljning av dricksvatten till Stenungsunds kommun
Överföringsledning Kungälv-Ale	2023-2026 <i>pågår</i>	Ny överföringsledning + tryckstegringsstation från Dösebacka till Ale		Kommunsamarbete, möjliggör försäljning av dricksvatten till Ale kommun

Figur 39. Ungefärligt läge för överföringsledning till Stenungsund.

Figur 40. Ungefärligt läge för överföringsledning till Ale.

Konsekvenser om nödvändiga investeringar ej genomförs

Om huvudstråken 1, 4 och 5 inte byggs ut kan kommunen inte uppfylla sin del av KF beslutat avtal gentemot Stenungsund.

Den nuvarande leveransen till Ale sker i dagsläget via en gammal ledning med begränsad kapacitet. Ny ledning säkerställer leverans som möjliggör större mängd dricksvatten än idag.

5. Kommande behov

Här listas behov som VA-verksamheten har identifierat på sikt, eller sådant som behöver fångas upp i kommande investeringsprogram.

I kommande investeringsprogram:

- Fortsatt förnyelse av ledningsnätet i enlighet med förnyelseplan, om vi ska kunna nå uppsatta mål om förnyelse av ledningsnät och även nå godkänd förnyelse enligt HBI (Hållbarhetsindex) och generationsmålet i Agenda 2030. De förnyelseprojekt som är av större karaktär hanteras som investeringsprojekt, de som är mindre av verksamhetsbudgeten.
- Föreläggande angående Marstrands vattenverk och verkets slamhantering kommer kräva investeringar, av än så länge okänd storlek.
- Fortsatt arbete med att reducera tillskottsvatten. För att minska mängden bräddningar och energiåtgång samt slippa dimensionera upp befintliga och kommande ledningar måste mängden tillskottsvatten på många ställen reduceras med 50 %. Större projekt hanteras som investeringsprojekt.
- Fortsatt utbyggnad i Kovikshamn och Tjuvkil. En mer detaljerad planering för utbyggnadsetapperna under åren 2027-2030 ska tas fram.
- Pumpstationskapaciteter på befintliga överföringsledningar, främst från Kärna och in mot Ytterby. I dagsläget finns flera flaskhalsar vilket leder till bräddningar.

På längre sikt:

- Fortsatt utbyggnad i enlighet med kommande VA-utbyggnadsplan/vattentjänstplan. Planen ska revideras kommande år.
- Översyn av status på samtliga reservoarer. De flesta är byggda under ungefär samma tidsperiod (1970-talet) och kommer kräva underhåll om de ska fortsätta vara i drift.
- Nedläggning av Diseröds ARV, vilket medför större fortsatt utvecklingsmöjlighet i Diseröd.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

VA-RESURSPLAN

KUNGÄLVS KOMMUN 2025–2028, UTBLICK 2029–2032

SAMMANFATTNING

Syftet med den här rapporten är att beskriva framtida behov och planering av VA-utbyggnad i Kungälv kommun samt koppla dessa behov till kommunens investeringsprogram och vattentjänstplan. Dokumentet beskriver överskådligt relationer till såväl internationella, nationella som lokala mål för Kungälv kommun. Faktorer som befolkningsutveckling, översiktsplanering och kopplingar till övriga relevanta styrdokument samt lagstiftning beaktas översiktligt.

Kommunens nuvarande VA-system beskrivs övergripande gällande ledningsnät för dricks- och spillvatten, vattenverk och avloppsreningsverk.

De projekt som är inlagda i investeringsbudgeten är sprungna ur olika behov. Dessa behov kategoriseras i följande typer:

- Föreläggandeområden från Länsstyrelsen, där Länsstyrelsen beslutat att kommunen ska bygga ut kommunalt VA
- Föreläggande från Miljö- och byggnadsnämnden, där det bedömts finnas behov av åtgärder på VA-systemet
- Utbyggnadsområden enligt 6 § LAV, där kommunen bedömt att det finns en skyldighet att bygga ut VA
- Exploateringsområden, d.v.s. områden där det finns ett intresse att förtäta eller bygga nytt och VA-infrastrukturen behöver kompletteras
- Kapacitetsbrist, där det finns flaskhalsar i systemet och det därför är svårt att få systemet att fungera optimalt
- Underhållsbehov, sträckor på ledningsnätet där ledningarna eller andra systemkomponenter har blivit för gamla eller fungerar dåligt och behöver ersättas
- Ökad redundans, där det finns behov av att öka driftsäkerheten genom att komplettera med ytterligare ledningar

Projekten klassas därefter i huvudstråk (investeringar som har påverkan på stora delar av kommunen), sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, samt exploatering och utbyggnadsområden.

Ort för ort eller område för område beskrivs nuvarande situation gällande VA-försörjningen, vilka projekt som berör respektive ort, och vad konsekvenserna blir om de inplanerade investeringarna inte genomförs. De områden som beskrivs är Kungälv, Ytterby, Harestad, Kareby, Kode, Ödsmåls mosse och Rörtången, Aröd, Kärna, Nordkroken, Hålda, Tjuvkil, Marstrand och Koön m.fl. samt Diseröd.

Kommunen har samarbeten med Göteborgs, Ales och Stenungsunds kommuner. Göteborg renar en stor andel av Kungälvs spillvatten och Ale och Stenungsund köper i dagsläget vatten av Kungälv. Förutsättningarna för dessa samarbeten beskrivs också översiktligt.

BEGREPPSLISTA

A	Allmän VA-anläggning	En VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmandeinflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster
	Avlopp	Samlingsnamn för spillvatten, dagvatten samt dränvatten.
	Avloppsreningsverk	Anläggning för att rena avloppsvatten.
B	Bräddning	Bräddning via bräddavlopp innebär att mer eller mindre utspätt avloppsvatten från ett överbelastat ledningsnät, avleds direkt till närmaste recipient.
D	Dagvatten	Ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten från tak, gator och andra ytor.
	Dagvattenanläggning	Anläggning för hantering av dagvatten, såsom dagvattendam, våtmark eller ledningar.
	Drift	Aktiviteter som är nödvändiga i VA-verksamheten dagliga arbete och leverans.
G	Grundvatten	Vatten i den del av marken där alla porer är vattenfyllda.
M	Miljö kvalitetsmål	Sexton politiska mål som beskriver kvaliteter i miljön som i huvudsak ska vara uppnådda "inom en generation", vilket angavs till 2020 (utom för klimat, där målet gäller 2050).
	Miljö kvalitetsnorm	Inom vattenförvaltningen fastställda kvalitetskrav för alla vattenförekomster. Styrande för myndigheter och kommuner när de tillämpar lagar och bestämmelser, t.ex. vid tillståndsprövning enligt miljöbalken eller vid planläggning enligt Plan- och bygglagen.
R	Redundans	Redundanta system ökar driftsäkerheten genom att olika delar av systemet kan utföra samma sak. Man kan t.ex. öka redundansen genom att anlägga ytterligare en ledning till ett specifikt område så att risken att systemet slås ut är mindre.
S	Spillvatten	Förorenat vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, serviceanläggningar och dylikt).
T	Tillskottsvatten	Tillskottsvatten definieras som allt vatten exkl. spillvatten, som avleds i spillvattenförande avloppsledning, till exempel inläckande regn- eller grundvatten.
V	VA	Förkortning för vatten och avlopp.
	VA-huvudman	Den som äger och ansvarar för en allmän VA-anläggning.
	Vattentjänstplan	Strategiskt dokument som ska beskriva VA-anläggningens framtida utveckling. Lagkrav från och med 1/1 2024, ersätter delar av VA-plan och VA-utbyggnadsplan
	VA-plan	Samlingsbegrepp för det kommunala planpaketet som innefattar VA-översikt, VA-policy och VA-delplaner.
	VA-delplan	Planering inom ett specifikt ämnesområde (dagvattenplanering, utbyggnadsplanering etc.) gällande vatten- och avloppsfrågor i kommunen.

VA-policy	Strategiskt dokument innefattande kommunala ställningstaganden och viljeytringar beträffande vatten och avloppsfrågor. Kungälvskommuns VA-policy är politiskt antagen.
VA-översikt	Strategiskt dokument som ger en inventering över kommunens vattenresurser, VA-anläggningar för både enskilt och allmänt VA.
VA-verksamhetsområde	Ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt område, inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.
Vattenförekomst	Begrepp som används inom vattenförvaltningen. Kustvattenområde, sjö, del av sjö, ett vattendrag, del av vattendrag eller ett eller flera grundvattenmagasin.
Vattenförsörjning	De system som används för att förse ett samhälle med vatten. Kan ha sin grund i olika behov, t.ex. dricksvatten, industriellt vatten, bevattning inom jord-bruket osv. I vattenförsörjningsplanen behandlas i huvudsak dricksvattenförsörjning.
Vattentäkt	Vattenförekomst som utnyttjas för vattenförsörjning.
Vattenskyddsområde	Skyddsområde i syfte att skydda dricksvattentäkter såsom sjöar, grundvattentäkter och vattendrag.
Vattenverk	Anläggning för att bereda dricksvatten.
Vattenöversikt	Dokument som beskriver kommunens vattenförekomster utifrån bland annat naturvärden och försurnings- och övergödningssproblem.
Ö Översiktsplan	Ett begrepp som används inom fysisk planering som avser en samling av rekommendationer som anger grunddragen för användning av mark- och vattenområden inom en kommun eller del därav.

INNEHÅLL

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.2 Syfte.....	2
1.3 Politiska mål.....	2
1.3.1 Agenda 2030.....	2
1.3.2 Sveriges nationella miljömål.....	2
1.3.3 Lokala mål för Kungälv's kommun.....	3
1.4 Befolkningsutveckling, prognos 2023–2027 med utblick mot 2032.....	6
1.4.1 Prognosticerad utveckling för Kungälv's kommun under år 2023–2032	7
1.4.2. Kommundel Kungälv-Ytterby	8
1.4.3 Kommundel Kode.....	9
1.4.4 Kommundel Kärna.....	10
1.4.5 Kommundel Marstrand-stråk 168	11
1.4.6 Kommundel Diseröd.....	12
1.4.7 Prognosticerad befolkningsökning, jämförelse mellan kommundelarna.....	13
1.5 Översiktsplanering	15
1.6 Koppling till övriga relevanta styrdokument	15
1.6.1 Investerings- och driftprogram.....	15
1.6.2 VA-översikt.....	15
1.6.3 VA-policy.....	16
1.6.4 VA-plan	16
1.6.5 Vattentjänstplan	16
1.7 Lagstiftning.....	16
1.7.1 Lagen om allmänna vattentjänster.....	16
1.7.2 Miljöbalken och Plan- och bygglagen	18
1.8 Kommun- och regionsamarbeten	18
2. Befintligt VA-system i Kungälv's kommun	19
2.1 Ledningsnät.....	19
2.1.1 Dricksvatten	19
2.1.2 Spillvatten.....	20

2.2 Vattenverk.....	20
2.2.1 Kungälv's vattenverk.....	20
2.2.2 Lysegårdens vattenverk	20
2.2.3 Marstrands vattenverk.....	20
2.2.4 Dösebacka vattenverk.....	20
2.3 Avloppsreningsverk	21
2.3.1 Ryaverket.....	21
2.3.2 Diseröds avloppsreningsverk	21
2.3.3 Kode avloppsreningsverk.....	21
2.3.4 Marstrands avloppsreningsverk.....	22
3. Olika typer av behov	23
3.1 Förelägganden från Länsstyrelsen	23
3.2 Föreläggande från Miljö- och byggnadsnämnden.....	25
3.3 Utbyggnadsområden enligt 6 § LAV.....	25
3.4 Exploateringsområden	26
3.5 Kapacitetsbrist.....	26
3.6 Underhållsbehov	27
3.7 Ökad redundans.....	27
4. Kommunens orter – förutsättningar och projekt.....	28
4.1 Huvudstråk – projekt som påverkar stora delar av kommunen	28
4.1.1 Kastellegården-Vädra (blått stråk).....	28
4.1.2 Vädra-Solberga (lila stråk)	30
4.1.3. Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan (grönt stråk)	31
4.1.4 Vädra-Marstrand (ljusblått stråk)	33
4.1.5 Tega-Harestad (ljusgrönt stråk).....	34
4.1.6 Diseröd-Kungälv (gult stråk)	36
4.1.7 Munkegårde högreservoar (orange stråk)	37
4.2 Kommundel Kungälv-Ytterby.....	37
4.2.1 Kungälv	37
4.2.2 Ytterby.....	40
4.2.3 Harestad	41
4.2.4 Kareby.....	42
4.3 Kommundel Kode.....	43

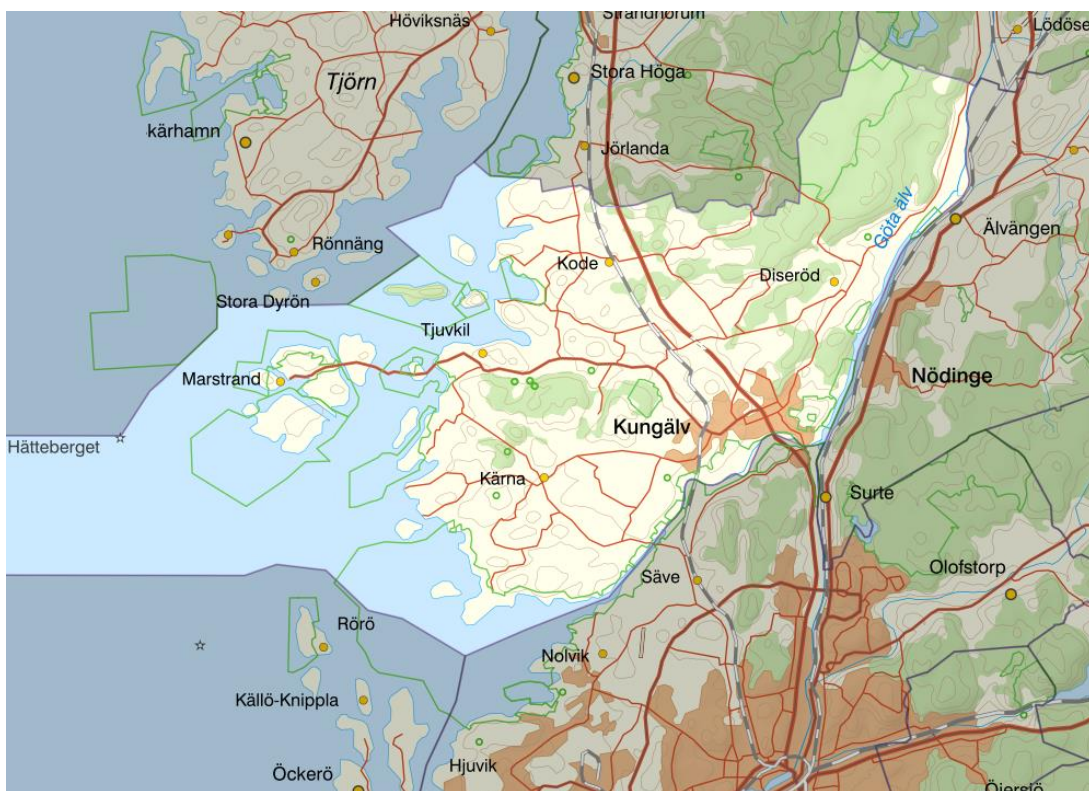
4.3.1 Kode.....	43
4.3.2 Aröd	44
4.4 Kommundel Kärna	45
4.4.1 Kärna	45
4.4.2 Nordkroken.....	47
4.5 Kommundel Marstrand-stråk 168	49
4.5.1 Hålda.....	49
4.5.2 Tjuvkil.....	51
4.5.3 Marstrand och Koön	53
4.6 Kommundel Diseröd.....	55
4.6.1 Diseröd.....	55
4.7 Kommunsamarbeten	56
5. Kommande behov	57

1. INLEDNING

Detta kapitel behandlar en kort bakgrund rörande kommunens historiska VA-utbyggnad samt syftet med rapporten, och de politiska mål som berörs, både internationella, nationella och lokala. Prognoser för den kommande befolkningsutvecklingen presenteras, liksom riktlinjer utpekade i kommunens översiktsplanering. Dessutom beskrivs översiktligt kopplingar till övriga relevanta styrdokument samt berörd lagstiftning.

1.1 BAKGRUND

Kungälv kommun hade 2023-12-31 49 785 invånare. Kommunen är på grund av sitt läge och sin vackra natur attraktiv för inflyttning. I många kustnära delar av kommunen har det konstaterats stora behov av kommunalt vatten och spillvattenhantering, eftersom det saknas förutsättningar för egna brunnar och egen rening av spillvatten. Liksom i övriga Sverige är stora delar av ledningsnätet utbyggt under 1960- och 1970-talen vilket gör att den tekniska livslängden börjar närma sig slutet.

Figur 1. Översiktskarta över Kungälv kommun.

För att kommunen ska kunna fortsätta växa i enlighet med de politiska intentioner som finns krävs systematisk utbyggnad av nya ledningar samt omläggning av de delar av systemet som har blivit uttjänta eller fungerar som flaskhalsar och påverkar systemet som helhet negativt.

1.2 SYFTE

Syftet med det här dokumentet är att visa på vilka investeringar som behöver göras, när de behöver göras och varför det är nödvändigt att göra dem. Förklaring ges till de viktigaste kritiska beroenden som finns samt vilka konsekvenser som kan förmodas inträffa om investeringarna inte görs enligt plan.

1.3 POLITISKA MÅL

Såväl internationella, nationella samt lokala politiska mål inverkar på Kungälv's kommuns VA-verksamhet. Exempel på sådana inkluderar Agenda 2030, Sveriges nationella miljömål och lokala politiska mål beslutade för Kungälv's kommun.

1.3.1 Agenda 2030

Agenda 2030 innehåller 17 globala mål för hållbar utveckling, såväl ekonomisk, ekologisk och social hållbar utveckling. Sverige har ratificerat dessa mål vilket innebär att målen måste beaktas även på kommunal nivå.

Figur 2. Agenda 2030, globala mål för hållbar utveckling.

Det mål som främst har bäring för VA-verksamheten är *Rent vatten och sanitet för alla* (mål 6). Även ett flertal andra är relevanta att nämna, då dessa kan påverkas av vatten- och avloppsförsörjningen på kommunal nivå. De är *Hållbara städer och samhällen* (mål 11); *Hållbar industri, innovationer och infrastruktur* (mål 9); *God hälsa och välbefinnande* (mål 3); *Hav och marina resurser* (mål 14); samt *Ekosystem och biologisk mångfald* (mål 15). Att VA-försörjningen fungerar på ett tillfredsställande sätt, hushållar med naturresurser och minimerar utsläpp av ämnen till naturen är därför en förutsättning för att Agenda 2030 ska kunna uppnås. Påverkan sker inte bara genom ATT systemen finns utan också hur de utformas, byggs och nyttjas.

1.3.2 Sveriges nationella miljömål

Utöver Agenda 2030 har Sverige sedan antagandet i riksdagen 1999 16 miljökvalitetsmål samt ett generationsmål som ska styra utvecklingen mot en hållbar ekologisk framtid.

Generationsmålet visar inriktningen och förutsättningarna för övriga miljömål och innebär ett löfte till framtida generationer om frisk luft, hälsosamma miljöer och rika miljöupplevelser.

De miljömål som kommunens VA-verksamhet har inverkan på är *Bara naturlig försurning* (mål 3), *Ingen övergödning* (mål 7), *Levande sjöar och vattendrag* (mål 8), *Grundvatten av god kvalitet* (mål 9), *Hav i balans samt levande kust och skärgård* (mål 10), *Myllrande våtmarker* (mål 11), *Ett rikt växt- och djurliv* (mål 16) samt *God bebyggd miljö* (mål 15). VA-verksamheten påverkar därmed möjligheten att uppnå en god ekologisk status på åtta av sexton mål. I dagsläget uppnås inte något av de nationella målen i Sverige.

Figur 3. Sveriges nationella miljömål.

1.3.3 Lokala mål för Kungälv kommun

Det finns två typer av lokala mål som förvaltningen ska sträva mot. Det är kommunfullmäktiges strategiska mål samt resultatmål uppsatta för Kungälv kommun. Nedan listas de mål som kan anses vara relevanta för VA-verksamheten.

Kommunfullmäktiges strategiska mål

Av kommunfullmäktiges 10 strategiska mål är det fyra som VA-verksamheten inverkar på.

Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen

Kommunen måste förbättra sitt strategiska tillväxtarbete genom ökad samordning mellan infrastruktur och planerad nybyggnation. Det gäller verksamheter, VA-utbyggnad, samordning inom kommunen och dess bolag och samordning mellan kommunen och externa investerare.

Samordning och planering är nödvändigt för att kunna hushålla med såväl kommunens som planetens resurser. Det ger också smidigare och snabbare genomförandeprocesser och minskar den tid som kommuninvånare behöver utsättas för störande moment, t.ex.

Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan

Miljö- och klimatarbetet måste involvera fler för att nå goda resultat. Kommunens roll ska vara att möjliggöra och underlätta för företag och invånare att göra en positiv skillnad.

Aktiva beslut för att minska negativ klimat- och miljöpåverkan bör genomsyra hela organisationen, både i långsiktiga beslut och i den dagliga verksamheten. Genom att föregå med gott exempel och skapa goda förutsättningar för såväl privatpersoner som företag kan kommunen leda arbetet med att minska negativ påverkan.

Levande havsmiljö

Kommunen ska tillsammans med relevanta samarbetspartners öka kunskapen om miljöförstöringen av vår kust och initiera verkningfulla åtgärder.

VA-verksamheten påverkar havet främst genom utsläpp från reningsverk och avloppspumpstationer. Dessa utsläpp kan minskas genom uppgradering på dessa tekniska anläggningar så att avloppsreningsverken håller hög standard, och att se till att minska bräddningar från pumpstationerna. Det är också viktigt att minska mängden tillskottsvatten i systemen genom att åtgärda felkopplade fastigheter, så att dagvatten inte hamnar i spillvattenledningarna, och genom att prioritera att kontinuerligt underhålla rörledningarna på nätet.

Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

Kungälv kommun ska vara en robust kommun som har hög uthållighet i kris, höjd beredskap, förändrat klimat och i krig.

För att kunna vara en robust kommun krävs en god VA-infrastruktur som är redundant, väl underhållen och strategiskt utbyggd. Det krävs därmed en prioritering av resurser såväl till som inom verksamheten.

Resultatmål för Kungälv kommun

Kommunen har 18 resultatmål som är uppställda av kommunstyrelsen, vilka ska vara mätbara och möjliga att följa upp. Av dessa går fem att relatera till VA-verksamheten, påverkan är dock inte lika stor för alla mål.

Förbättrat näringslivsklimat

Förvaltningens näringslivskontakter ska kännetecknas av öppenhet, tydlighet, långsiktighet och tillgänglighet. Trygghet i samhället ger förutsättningar för ett gott näringslivsklimat. Våra processer ska utgå från lagstiftningen och vara rättssäkra och transparenta.

En fungerande VA-verksamhet är många gånger avgörande för näringslivet. En tydlig och långsiktig planering av VA-verksamhetens utveckling gör det enklare för privata näringsidkare att fatta beslut rörande sitt företags framtida utveckling.

Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel

Kommunen ska ha god framförhållning gällande strategisk planering för att på ett effektivt sätt möta medborgarnas, marknadens och den kommunala organisationens efterfrågan och behov av bostäder, verksamhetsmark och handel. Viktiga faktorer för en god planeringsberedskap är Strategisk beredskap (ÖP, FÖP, program, riktlinjer) Markberedskap (strategiska markköp) Resurs- och organisationsberedskap (personalresurser och genomförbarhet).

Samordning och samsyn måste genomsyra den kommunala planeringsprocessen för att underlätta och skapa förutsättningar för en god planeringsberedskap. I denna ingår det att se till att VA-försörjningen går att lösa i kommande exploateringar och nybyggnadsprojekt.

Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck

Resultatmålet är kopplat mot två av KF:s strategiska mål: Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan samt Levande havsmiljö.

Fokusområden är minskade utsläpp från trafik, enskilda avlopp och av mikroplaster. Energieffektivisering, omställning till förnybara bränslen och en övergång till mer hållbar konsumtion är också prioriterade områden. När det gäller utsläpp till vattenmiljö ska påverkan från dag- och spillvatten samt ytavrinning beaktas. Information, kunskap och samverkan är viktiga verktyg för att nå målet.

Utsläppen från enskilda avlopp kan minskas genom ökad tillsyn från miljökontoret som får förelägga om förbättringskrav på den enskilda anläggningen. I de områden där det bör vara ett kommunalt ansvar att lösa VA-försörjningen krävs det på sikt utbyggnad av kommunalt VA för att lösa problematiken.

Påverkan på recipienter (sjöar, hav och vattendrag) orsakade av utsläpp av dagvatten och spillvatten minskas genom att se till att rening av dessa görs så effektivt som möjligt.

Robusta kommunala funktioner klarar en samhällsstörning på 90 dagar

Kungälv ska sträva efter att uppfylla MSB:s riktlinjer för kommunala verksamheters krisberedskap.

Kommunerna är ansvariga för verksamhet som måste fungera även under kriser, exempelvis äldreomsorg, vattenförsörjning, fjärrvärme, räddningstjänst och skola. Regionerna ansvarar bland annat för sjukvård och kollektivtrafik som även det måste fungera.

Vid samhällsstörningar ska kommunen ta fler ansvar och samtidigt:

Leda och se till att den egen verksamhet kan genomföras som vanligt.

Samordna och organisera de åtgärder för att hantera krisen som genomförs av olika aktörer i kommunen, till exempel räddningstjänst, polis och olika enheter från kommunen

Organisera och säkerställa informationen till allmänheten

Delta i samverkan på regional nivå.

Vid en krissituation måste all befolkning som är anslutna till kommunalt VA fortfarande få tillräckligt med vatten för att kunna överleva och sköta sin basala hygien. Vid de första dygnet klarar man sig på 2.5–5 l/dygn, men därefter krävs 10–15 l/dygn. Detta kan jämföras med medelförbrukningen per person i Sverige som ligger på 140 l/dygn. En krissituation där

kommunens nödvattenplan aktiveras utgör en stor arbetsbelastning för kommunen, särskilt i ett initialt skede. Ett väl utbyggt och underhållet VA-system är därför en grundförutsättning för en robust kommun.

Kommunens verksamheters kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

Förvaltningen har ett högt kvalitetsfokus och arbetar strukturerat med utveckling och ständiga förbättringar i våra verksamheter. Kungälv resultat ska vara bättre än genomsnittet av jämförbara kommuner när det gäller verksamhetens kvalité och hushållning.

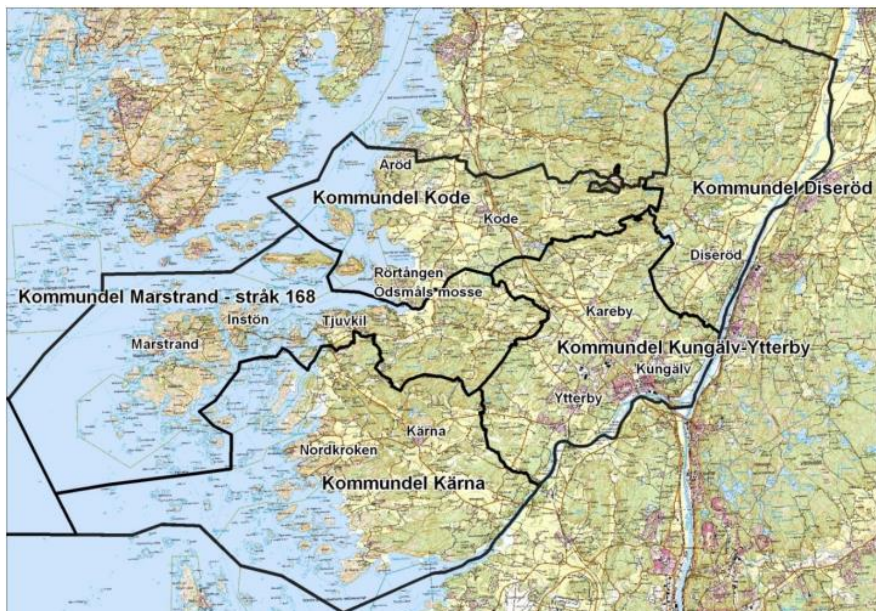
En fungerande VA-infrastruktur ingår i kärnan för en god hushållning med naturresurser och är en förutsättning för att vara en attraktiv kommun.

1.4 BEFOLKNINGSUTVECKLING, PROGNOSEN 2023–2027 MED UTBLICK MOT 2032

Kommunen gör årligen en befolkningsprognos vars syfte är att dels utgöra underlag för behovsbedömningar inom respektive verksamhet, dels utgöra underlag för budget. Nuvarande prognos *Befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032* baseras på kommunnivå med den befintliga befolkningen i kommunen per 2023-06-30 samt på de byggplaner kommunen har för perioden 2023–2032.

Det görs också prognoser på delområdesnivåer, där kommunen är uppdelad i fem olika delområden: Kommundel Kungälv-Ytterby, kommundel Kärna, kommundel Marstrand-stråk 168, kommundel Kode och kommundel Diseröd. Dessa illustreras i figur nedan.

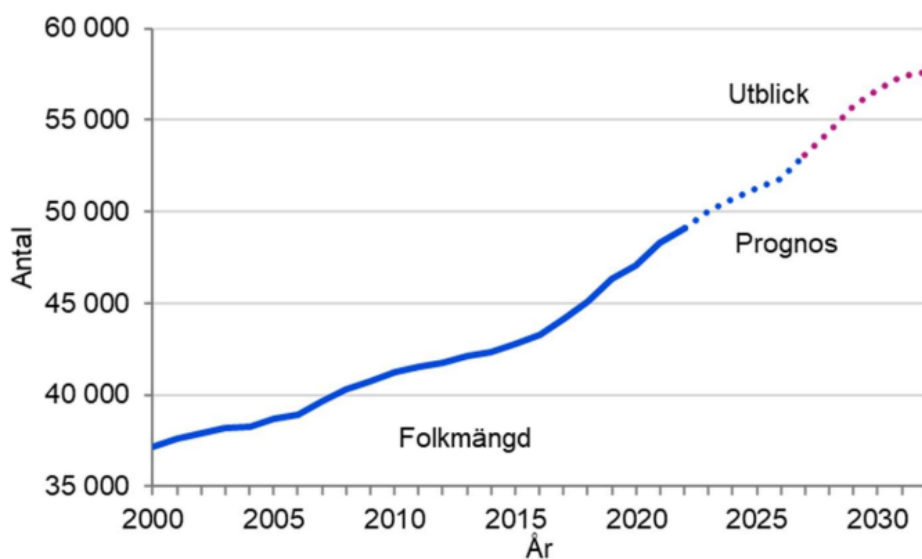
Delområdesprognosen beräknas för åren 2023–2027 och utgår från den faktiska befolkningen i delområdena 2023-06-30.

Figur 4. Illustration över kommundelarna per områden, från Befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032.

1.4.1 Prognosticerad utveckling för Kungälvs kommun under år 2023–2032

Under prognosperioden 2023–2027 beräknas befolkningen öka från 49 060 i slutet av 2022 till 53 100 år 2027, en ökning med 4 040 personer eller 8 %. Det innebär en genomsnittlig ökning med strax över 1 000 personer per åt. Utblicken pekar sen på en beräknad folkmängd om 57 600 personer år 2032. Ökningen motsvarar 8 540 personer eller 17 % och motsvarar en genomsnittlig ökning om ca 1 070 personer per år under hela tidsperioden.

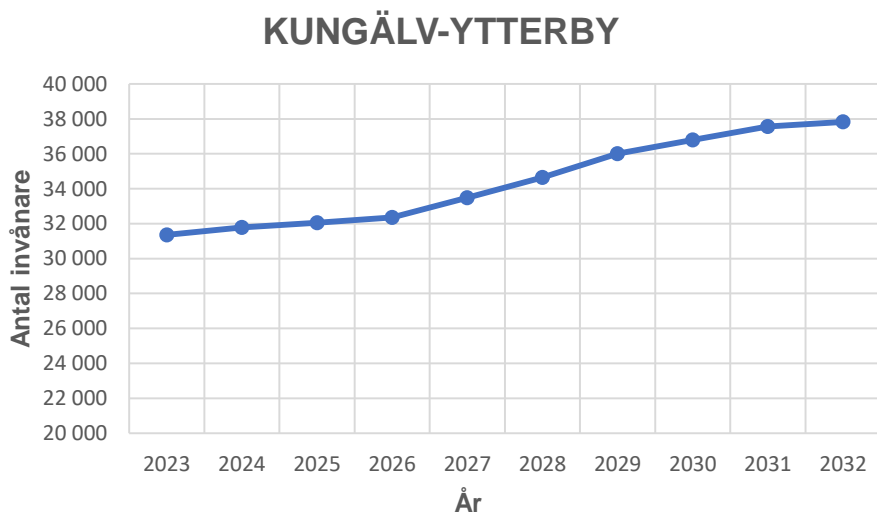
Figur 5. Prognosticerad folkmängd i Kungälvs kommun 2023–2027 med utblick mot 2032. Från Befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032.

1.4.2. Kommundel Kungälv-Ytterby

Inom kommundel Kungälv-Ytterby förväntas befolkningen öka med 8 % under prognosperioden 2023–2027, eller ca 2 430 personer. Under utblicksperioden väntas befolkningen öka med strax över 6 500 personer jämfört med ingångsåret 2023, en ökning med 21 %. I den här kommundelen förväntas den överlägset största befolkningsökningen äga rum, med den största förändringen under utblicksperioden. Prognosen illustreras i figuren nedan.

Tabell 1. Kungälv-Ytterby, befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032. Förändringarna jämförs med ingångsåret 2023.

KUNGÄLV-YTTERBY	2023	2027	2032
Befolkning	31 050	33 477	37 564
Ökning (antal)		2 427	6 514
Ökning (procent)		8	21

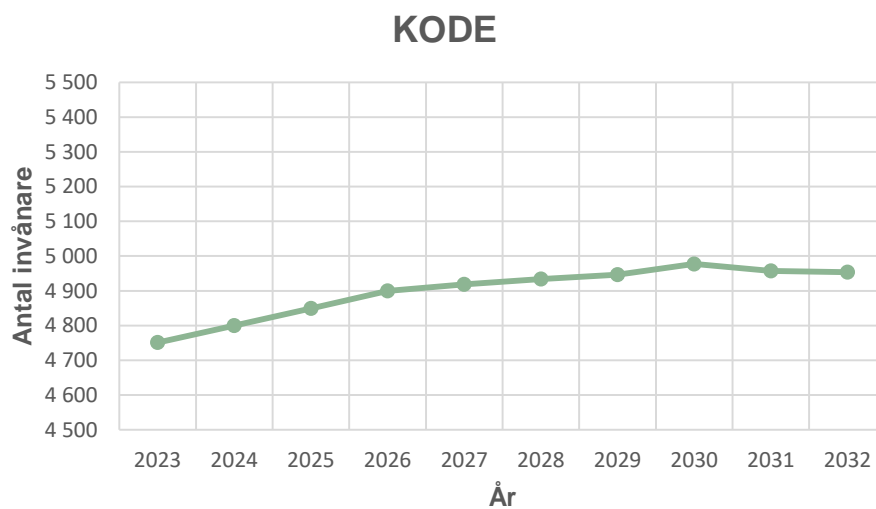
Figur 6. Kungälv-Ytterby, prognosticerad folkmängd. Från Befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032.

1.4.3 Kommundel Kode

Inom kommundel Kode förväntas befolkningen öka 4 % eller ca 200 personer under åren 2023–2027. Under utblicksperioden väntas befolkningen öka med ca 230 personer eller 5 % jämfört med ingångsåret 2023. Prognosen illustreras i figur nedan.

Tabell 2. Kommundel Kode, befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032. Förändringarna jämförs med ingångsåret 2023.

KODE	2023	2027	2032
Befolkning	4 726	4 918	4 954
Ökning (antal)		192	228
Ökning (procent)		4	5

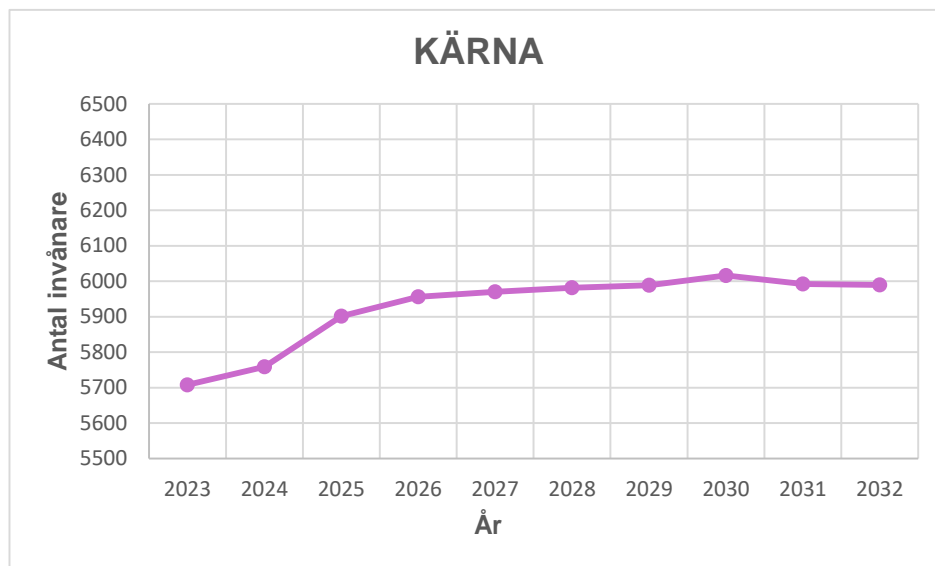
Figur 7. Kode, prognosticerad folkmängd.
Från Befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032.

1.4.4 Kommundel Kärna

Inom kommundel Kärna förväntas befolkningen öka med 5 % under prognosperioden 2023–2027, eller ca 280 personer. Under utblicksperioden väntas befolkningen öka med ca 300 personer jämfört med ingångsåret 2023, en ökning med 5 %. Prognosen illustreras i figuren nedan.

Tabell 3. Kommundel Kärna, befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032. Förändringarna jämförs med ingångsåret 2023.

KÄRNA	2023	2027	2032
Befolkning	5 687	5 970	5989
Ökning (antal)		283	302
Ökning (procent)		5	5

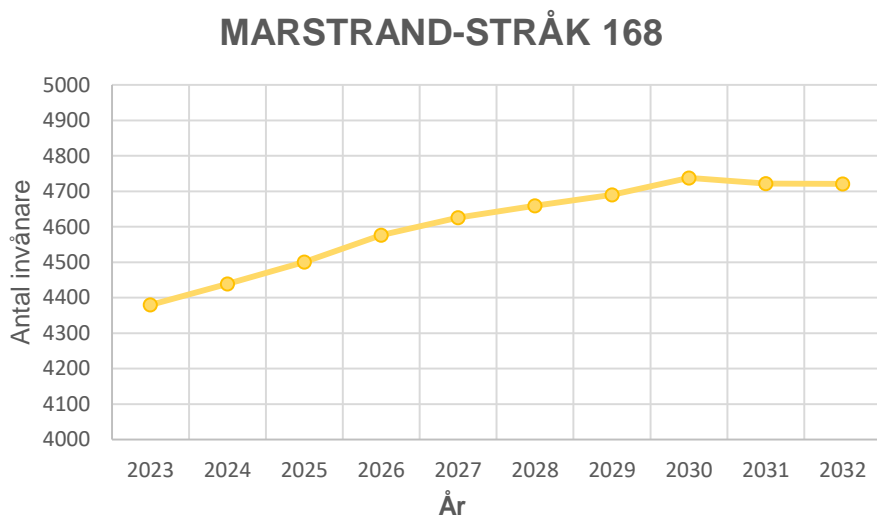
Figur 8. Kärna, prognosticerad folkmängd.
Från Befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032.

1.4.5 Kommundel Marstrand-stråk 168

Inom kommundel Marstrand-stråk 168 förväntas befolkningen öka 8 % eller ca 320 personer under åren 2023–2027. Under utblicksperioden väntas befolkningen öka med ca 420 personer eller 10 % jämfört med ingångsåret 2023. Prognosen illustreras i figur nedan.

Tabell 4. Kommundel Marstrand-stråk 168, befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032. Förändringarna jämförs med ingångsåret 2023.

MARSTRAND-STRÅK 168	2023	2027	2032
Befolkning	4 303	4 626	4 721
Ökning (antal)		323	418
Ökning (procent)		8	10

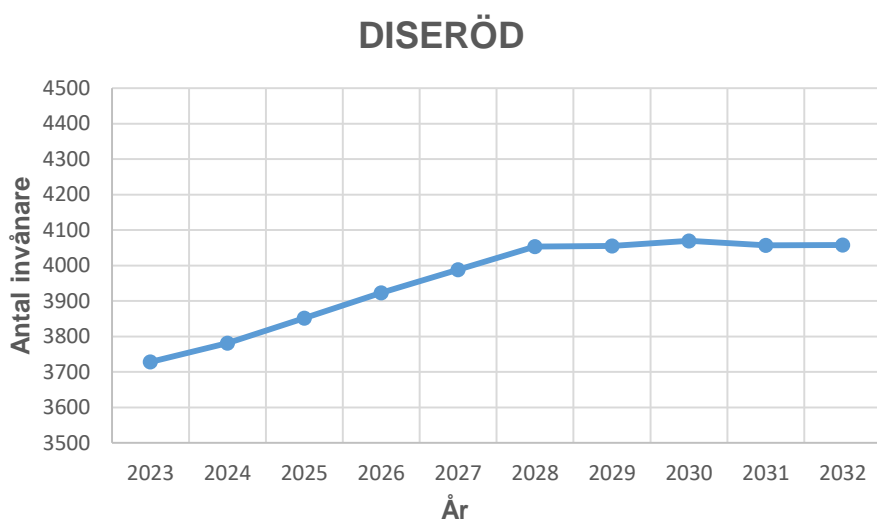
Figur 9. Marstrand-stråk 168, prognosticerad folkmängd. Från Befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032.

1.4.6 Kommundel Diseröd

Inom kommundel Diseröd förväntas befolkningen öka med 7 % under prognosperioden 2023–2027, eller ca 270 personer. Under utblicksperioden väntas befolkningen öka med ca 340 personer jämfört med ingångsåret 2023, en ökning med 9 %. Prognosen illustreras i figuren nedan.

Tabell 5. Kommundel Diseröd, befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032. Förändringarna jämförs med ingångsåret 2023.

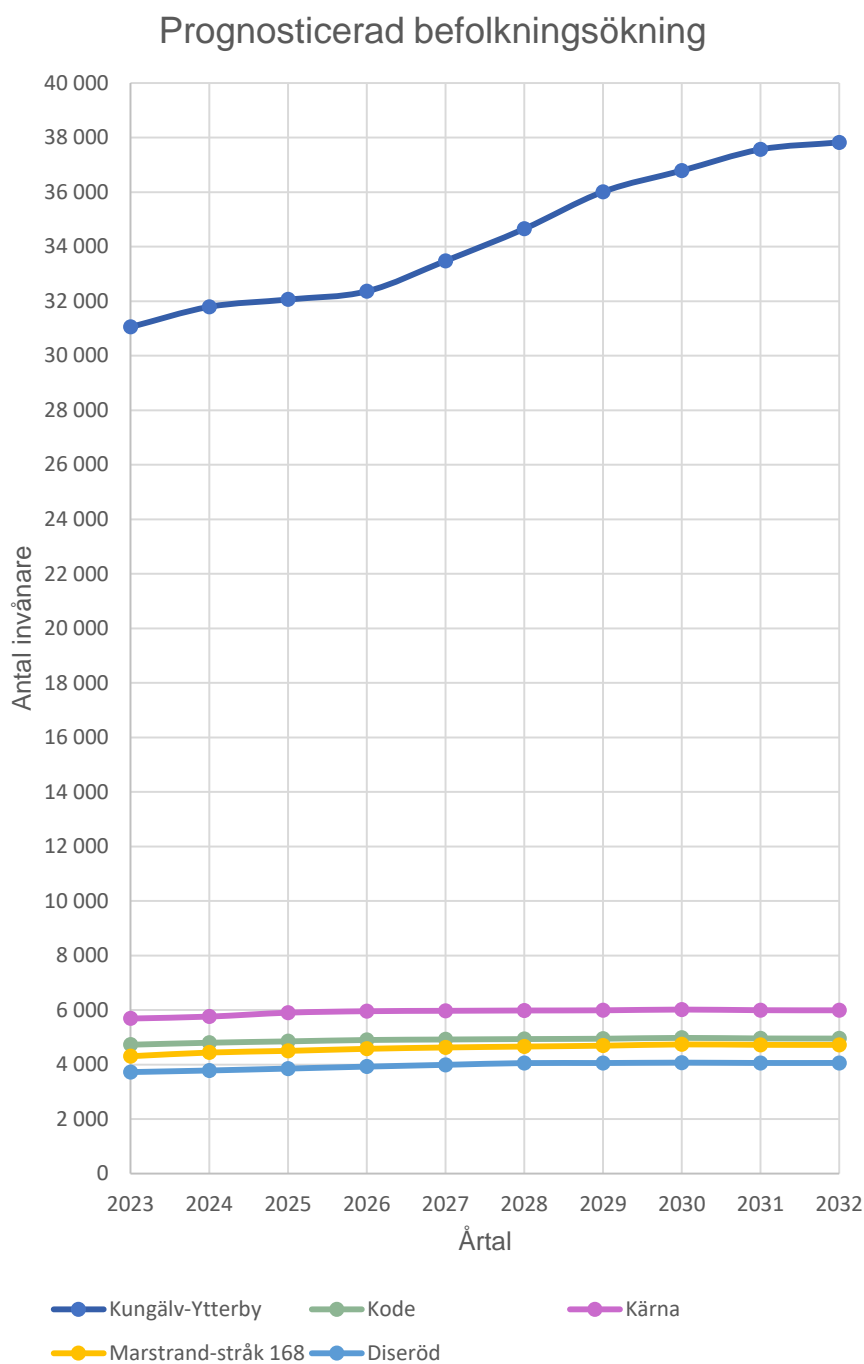
DISERÖD	2023	2027	2032
Befolkning	3 723	3 988	4058
Ökning (antal)		265	335
Ökning (procent)		7	9

Figur 10. Diseröd, prognosticerad folkmängd.
Från Befolkningsprognos 2023–2027 med utblick mot 2032.

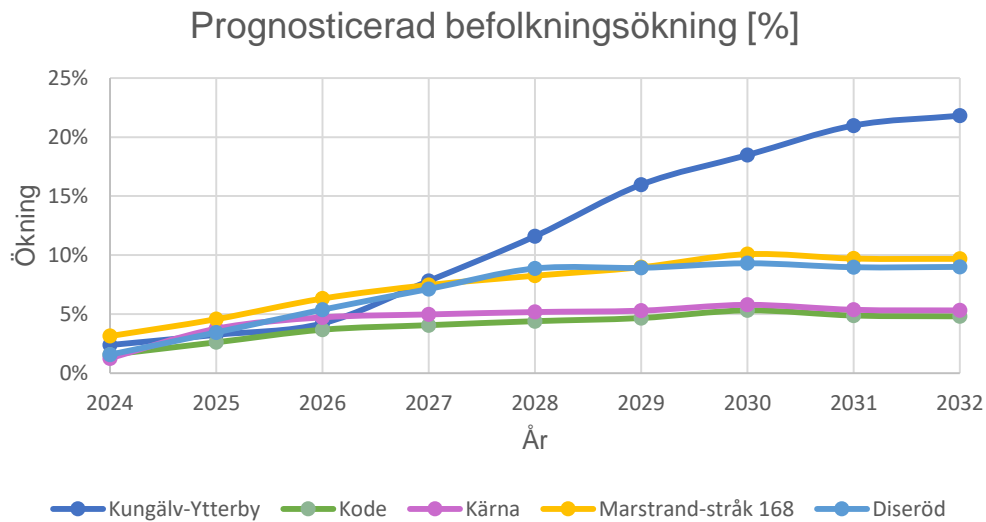
1.4.7 Prognosticerad befolkningsökning, jämförelse mellan kommundelarna

I diagrammet nedan jämförs befolkningsökningen per kommundel över tid. Den överlägset största ökningen förutspås för kommundel Kungälv-Ytterby, vilket är naturligt på grund av dess storlek i jämförelse med de övriga kommundelarna.

Figur 11. Prognosticerad befolkningsökning 2023–2027 med utblick mot 2032.

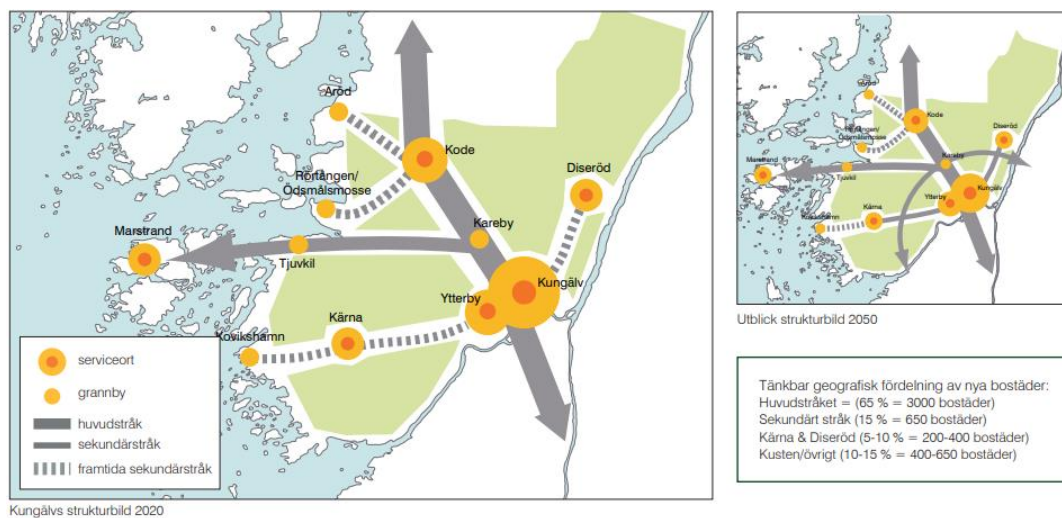
Det är också störst relativ ökning i kommundel Kungälv-Ytterby, med en tilltänkt befolkningsökning på 21 %. Kode och Marstrand-stråk 168 förväntas växa ungefär lika mycket under tidsperioden, ca 10 %, medan Kärna och Kode förväntas växa kring 5 %.

Figur 12. Prognosticerad befolkningsökning 2023–2027 med utblick mot 2032. Förändring angiven i procent jämfört med ingångsåret 2023.

1.5 ÖVERSIKTSPLANERING

Kungälvskommuns översiktsplan (ÖP2010) antogs politiskt 2012 och är tänkt att peka ut vilka områden som är lämpliga för olika typer av markanvändning. I stora drag är förtätning av tätorter längs de stora infrastrukturstråken för kollektivtrafiken det som huvudsakligen rekommenderas, d.v.s. längs Bohusbanan och E6. Ny bebyggelse ska koncentreras till tätorterna Kungälv/Ytterby samt övriga serviceorter Kode, Kärna, Marstrand och Diseröd. Arbetet med kommunens nya ÖP påbörjas under 2024 och förväntas vara klar **2026**.

Figur 13. Kungälvskommuns strukturbild. Hämtad från ÖP2010.

För att kommunfullmäktiges resultatmål och kommunstyrelsens strategiska mål om en ökad samordning i de olika kommunala planeringsprocesserna ska uppnås gäller det att VA-planeringen sker i en pågående dialog med övrig förvaltning gällande såväl översikts-planering som detaljplanering.

1.6 KOPPLING TILL ÖVRIGA RELEVANTA STYRDOKUMENT

Nedan listas olika styrdokument som har koppling till detta dokument.

1.6.1 Investerings- och driftprogram

Rapporten är direkt kopplad till investeringsprogrammet och beskriver de projekt som finns listade där som rör dricks- och spillvattenförsörjning.

1.6.2 VA-översikt

VA-översikten har sin utgångspunkt i hur VA-försörjningen fungerade vid antagande (2015) och är en sammanställning av dåvarande läge för att skapa en gemensam bild som omfattar dricksvatten, spillvatten och dagvatten både inom och utanför dåvarande verksamhetsområde för vatten och avlopp. Arbetet med VA-översikten låg till grund för kommunens VA-policy.

1.6.3 VA-policy

Kungälv's kommuns VA-policy antogs 2015 och beskriver de ställningstaganden som tillsammans med VA-översikten ska ligga till grund för de beslut som fattas om vatten- och avloppsförsörjning framöver.

1.6.4 VA-plan

Kungälv's kommuns VA-plan består av ett flertal delar. Dessa inkluderar:

- Vattenförsörjningsplan
- VA-utbyggnadsplan
- Förnyelseplan
- Drift- och underhållsplan
- Dagvattenplan

Delar av VA-planen ersätts av kommunens kommande Vattentjänstplan.

1.6.5 Vattentjänstplan

Kommuner ska från och med 2024-01-01 ha en aktuell vattentjänstplan, som ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Vattentjänstplanen ska antas av kommunfullmäktige och omprövas minst vart fjärde år. Vattentjänstplanen är inte juridiskt bindande. Den ersätter till vissa delar kommunens nuvarande VA-plan, bland annat utbyggnadsplanen. Tidshorisonten för vattentjänstplanen är 12 år.

1.7 LAGSTIFTNING

Flera lagstiftningar reglerar VA-verksamheten. Den viktigaste är Lagen om allmänna vattentjänster (LAV 2006:412). Även miljöbalken (1998:808) och Plan- och bygglagen (2010:900) samt Livsmedelsverkets föreskrifter inverkar på hur verksamheten sköts.

1.7.1 Lagen om allmänna vattentjänster

VA-verksamheten styrs huvudsakligen av Lagen om allmänna vattentjänster, LAV. Lagen reglerar hur verksamheten ska skötas och vilka ansvar verksamheten har.

Nuvarande lagstiftning säger att när en grupp byggnader är placerade i närheten av varandra så kan dessa ses som varande i ett 'större sammanhang' och då föreligger en skyldighet att förse dessa byggnader med kommunalt dricks-, spill- och eventuellt också dagvattenförsörjning. Detta görs inom VA-huvudmannens verksamhetsområde för ovan nämnda tjänster. Utanför verksamhetsområdet har VA-huvudmannen varken mandat eller ansvar.

1 § Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Ansvarsgränsen mellan enskild fastighetsägare och VA-huvudmannen utgörs av förbindelsepunkten. Innan huvudmannen har meddelat om en sådan punkt kan inte den enskilda fastighetsägaren debiteras.

12 § Om en allmän va-anläggning innebär att vattentjänster tillhandahålls genom ledningsnät för vattenförsörjning eller avlopp, skall huvudmannen för varje fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde bestämma en förbindelsepunkt.

Förbindelsepunkten skall finnas i fastighetens omedelbara närhet, om det inte finns särskilda skäl för en annan placering.

Huvudmannen skall samråda med och därefter informera fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge inom den tid som är skälig med hänsyn till fastighetsägarens intresse av att kunna planera för sin användning av fastigheten.

En VA-anläggning ska också anläggas och drivas på ett resursmässigt hållbart sätt.

10 § En allmän va-anläggning skall ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön och med hänsyn till intresset av en god hushållning med naturresurser.

När det är förenligt med anläggningens huvudsakliga ändamål, bör den ordnas och drivas så att också andra allmänna intressen som har behov av anläggningen kan tillgodoses.

VA-systemens utformning och byggnation styrs också av andra lagar och regler, precis som all annan bebyggelse. Därför bör planeringen vara i fas med pågående detaljplanering.

11 § En allmän va-anläggning får inte ordnas

1. i strid med detaljplan, områdesbestämmelser eller andra bestämmelser om hur marken skall bebyggas, eller
2. så att den försvårar en ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning.

Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

17 § Trots 16 § får huvudmannen vänta med att utföra de anläggnings- eller utbyggnadsarbeten som är nödvändiga för att fastighetsägaren skall kunna använda va-anläggningen, om arbetena

1. behöver samordnas med andra arbeten och samordningen annars skulle väsentligt försvåras, och
2. utförs i den ordning som följer av huvudmannens utbyggnadsplan.

I de fall där ett behov av en allmän VA-anläggning har konstaterats i enlighet med 6 § ovan kan det vara så att det redan finns olika typer av privata anläggningar för dricksvatten eller spillvatten. Om VA-huvudmannen ändå ser ett behov att bygga ut kommunalt vatten och spillvatten kan VA-huvudmannen tvingas betala ut viss ersättning för den privata anläggning som därmed blivit onyttig.

40 § Om en enskild anläggning blir onyttig till följd av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän va-anläggning, skall huvudmannen betala skälig ersättning till den enskilda anläggningens ägare.

Länsstyrelsen utövar tillsyn över att kommunen fullgör sin skyldighet enligt 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster.

51 § Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten enligt 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster. Länsstyrelsen får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

1.7.2 Miljöbalken och Plan- och bygglagen

I Miljöbalken (3 kap 1 §) samt i Plan- och bygglagen (2 kap 2 §) anvisas att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet, läge och föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Detta innebär att en avvägning ska göras mellan bevarandeintresset (t.ex. för framtida dricksvattenförsörjning) och värdet att ta marken i anspråk för annat ändamål.

1.8 KOMMUN- OCH REGIONSAMARBETEN

Kungälv kommun levererar dricksvatten till Ales kommun sen tidigare och från och med juni 2024 även till Stenungsund. Till Ale förbinder sig kommunen att leverera 20 l/s i dagsläget, och vid en utökning av kapacitet på vattenverket upp till 40 l/s, med en möjlighet till ytterligare utökning efter 2050. Till Stenungsund ska Kungälv leverera 20 l/s från och med 2024, med en leverans om 40 l/s på medellång sikt, d.v.s. ca 2050.

Genom avtalen säkerställer Kungälv att samtliga kostnader för drift och kapitaltjänstkostnader tas ut av respektive kommun. Eventuella framtida avtal om nød- och reservvattenförsörjning i omvänd riktning är något som bör utredas vidare.

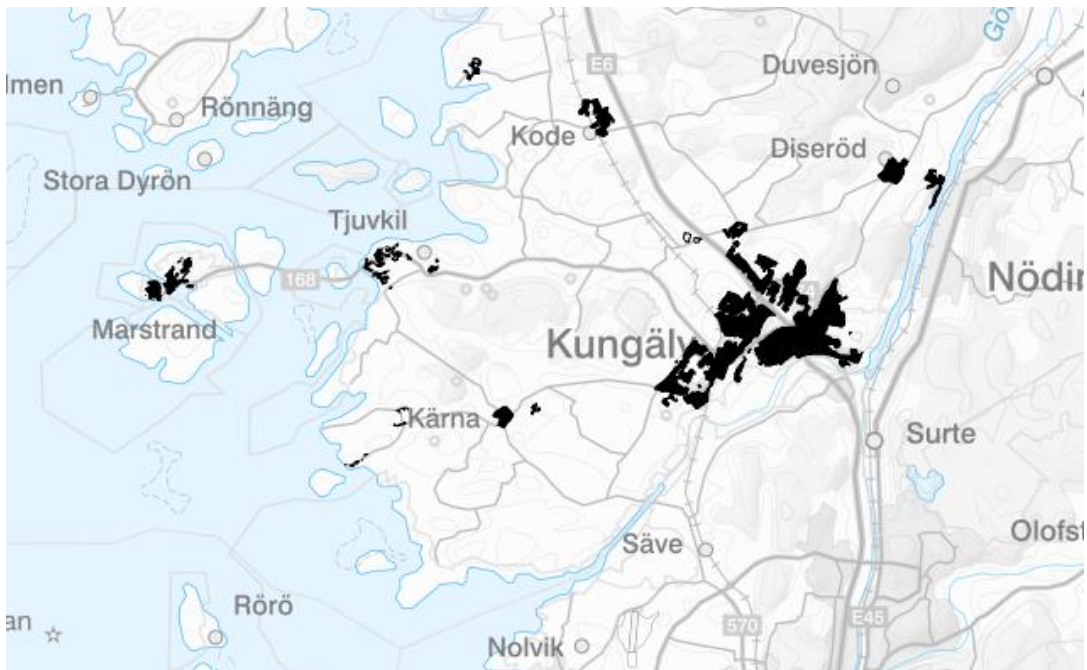
I dagsläget köper Kungälv kommun en mindre volym dricksvatten från Göteborgs stad, som försörjer ett antal hushåll i Kornhallsområdet med vatten. I och med den framtida utbyggnaden av kommunalt VA till områdena längs Nordre älv kommer fortsatta inköp av vatten därifrån ses över.

En stor andel av kommunens spillvatten går till Ryaverket i Göteborg, som ägs av det kommunalt ägda aktiebolaget GRYAAB. Ägarkommuner är Ale, Bollebygd, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal och Partille. Ryaverkets tillstånd dikterar möjligheterna för fortsatta nyanslutningar till kommunen. Nuvarande begränsningar i kapaciteten på GRYAAB förväntas bestå till 2036 då planerad ombyggnation av verket ska vara klart.

Kungälv kommun är medlem i GR, Göteborgsregionens kommunalförbund.

2. BEFINTLIGT VA-SYSTEM I KUNGÄLVS KOMMUN

Kungälvs kommuns VA-verksamhet har ansvar för ledningsnätet samt anläggningar för VA-försörjningen i kommunen. Kommunens ledningsnät började byggas ut under 1950-talet och har succesivt utökats och förnyats. Kommunen har fyra vattenverk samt tre egna avloppsreningsverk men den huvudsakliga avloppsreningen sker på Ryaverket i Göteborg. Totalt antal anslutna personer till kommunalt VA var 2023 runt 37 000, något fler anslutna på dricksvatten. En översiktskarta över Kungälvs kommuns verksamhetsområden visas i figur nedan.

Figur 14. Kommunalt verksamhetsområde för VA i Kungälvs kommun. (uppdateras)

2.1 LEDNINGSNÄT

Ledningsnätet distribuerar vatten från vattenverk till dricksvattenabonenterna och för bort spillvatten från abonenterna för rening i kommunens avloppsreningsverk eller för rening i Ryaverket. Den totala ledningslängden i början av år 2023 var 291 km dricksvattenledningar och 252 km självfallspill- och tryckspilledningar.

2.1.1 Dricksvatten

Kommunen har sju reservoarer på ledningsnätet, byggda mellan år 1939–1977. Dessa finns i Diseröd, Munkegårde, Ytterby, Kode, Kärna, Marstrandsön och på Koön. Av dessa har Ytterby-tornet tidigare inte haft full kapacitet, men efter ombyggnation av nätet i centrala Kungälv-Ytterby har situationen förbättrats. Reservoaren i Munkegårde är sliten och tornet i

Kärna har inte kapacitet för att kunna räckta till vid full utbyggnad av VA till kommunens västra delar. På ledningsnätet finns också 17 tryckstegringsstationer.

2.1.2 Spillvatten

Spillvattennätet inklusive såväl självfallsledningar (ren spill samt kombinerade ledningar) som tryckspilledningar var i början av 2023 176 km respektive 76 km, det vill säga totalt 252 km långt. På ledningsnätet finns ett 70-tal avloppspumpstationer.

Spillvattenledningsnätet leder en betydande mängd mer vatten jämfört med såld mängd dricksvatten. Detta tyder på att det finns stora mängder tillskottsvatten i spillvattennätet och nederbördspåverkan är tydlig. Ett systematiskt arbete pågår för att hitta källor till tillskottsvatten för att på så sätt minska belastningen i spillvattenledningen, både för att minska riskerna för att orenat avloppsvatten bräddar ut i vattendragen och för att minska risken för källaröversvämming. I anslutning till de kommunala pumpstationerna och reningsverken finns det nödavlopp, där bräddning kan ske vid höga flöden.

2.2 VATTENVERK

Kungälv kommun har fyra vattenverk. Kungälv vattenverk är nyast, med överlägset störst kapacitet, och hämtar sitt vatten från Göta Älv. Lysegårdens vattenverk är en grundvattentäkt belägen i kommunens nordöstra delar, medan Marstrands vattenverk är en ytvattentäkt med relativt begränsad kapacitet i kommunens västra delar. Innan Kungälv vattenverk stod färdigställt var Dösebacka grundvattentäkt kommunens huvudsakliga råvattentäkt.

2.2.1 Kungälv vattenverk

Kungälv vattenverk stod klart 2018 och är ett ytvattenverk som hämtar sitt råvatten från Göta Älv. Det är kommunens största vattenverk. Kungälv vattenverk producerar drygt 200 l/s men är förberett för utbyggnad med ytterligare 100 l/s.

2.2.2 Lysegårdens vattenverk

Lysegårdens vattenverk är ett grundvattenverk med konstgjord infiltration som tar råvatten från Drypesjön. Lysegårdens vattenverk producerar drygt 25 l/s som levereras till Diseröd och övriga kommunen. Maximal kapacitet är ca 60 l/s.

2.2.3 Marstrands vattenverk

Marstrands vattenverk är ett ytvattenverk beläget på Marstrandsön och tar sitt råvatten från Pjäxedammen, Käftedammen och Smörsundsdammen på Koön. Marstrands vattenverk producerar i genomsnitt 3,5 l/s. Kommunen har ett föreläggande från 2022-05-25 om att bygga om reningsprocessen från kemisk rening till mekanisk rening.

2.2.4 Dösebacka vattenverk

Dösebacka vattenverk var kommunens huvudvattentäkt innan Kungälv vattenverk färdigställdes. Det var ett grundvattenverk med konstgjord infiltration beläget uppströms det nya vattenverket. Göta Älv fungerade som råvattentäkt, där råvattnet sen pumpades från intaget i älven till marken via nio infiltrationsdammar. Kapaciteten var cirka 60 l/s, av vilket 15–

20 l/s såldes till Ale kommun. Försörjningen till Ale går fortfarande via det gamla verket. Några av brunnarna används fortfarande som råvatten till Kungälv's vattenverk, då dessa bland annat håller en låg vattentemperatur vilket kan kompensera för de tillfällen då Göta Älvs råvatten överstiger en temperatur på 20 grader.

2.3 AVLOPPSRENINGSVERK

Kommunen har i dagsläget tre egna avloppsreningsverk: Diseröd ARV, Kode ARV och Marstrands ARV, varav Kode ARV planeras att lägga ner så fort som möjligt. Den största delen av kommunens producerade spillvatten skickas dock till Ryaverket i Göteborg via ledningar under älven, ca. 3,4 miljoner kubikmeter att jämföra med de ca. 625 000 kubikmeter som renades vid något av kommunens egna avloppsreningsverk.

2.3.1 Ryaverket

Ryaverket är ett reningsverk beläget i Göteborg som drivs av det kommunala aktiebolaget Gryaab AB. Gryaab AB ägs tillsammans av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille och Bollebygd. Bolaget har ett eget tunnelsystem som leder avloppsvatten från kommunerna till Ryaverket där avloppsvattnet behandlas.

Från Kungälv's kommun skickades 2023 ca. 3,4 miljoner kubikmeter avloppsvatten från tätorterna Kungälv, Ytterby, Kareby och Kärna till Ryaverket via kommunens två huvudpumpstationer Älvparken och Kastellegården. Därifrån pumpas vattnet till Rödbo där anslutningen till Gryaabs avloppstunnel ligger.

2.3.2 Diseröds avloppsreningsverk

Diseröds avloppsreningsverk byggdes 1972 och tar emot och behandlar avloppsvatten från Diseröd tätort, Häljeröd och Västra Torp. Avloppsreningsverket i Diseröd renade ca 183 000 m³ spillvatten 2023.

Vid höga flöden kan bräddning ske vid verkets pumpstation före eller efter rens-galler. I första hand släpps avloppsvattnet ut efter gallret, via utloppspumpstationen och utloppsledningen, och i andra hand direkt vid pumpstationen. Bräddningen sker då till Välabäcken.

2.3.3 Kode avloppsreningsverk

Kode reningsverk byggdes 1972 och tar emot och behandlar avloppsvatten från Kode. Avloppsreningsverket i Kode renade ca 166 000 m³ spillvatten 2023.

Vid höga flöden kan bräddning ske vid verkets pumpstation före eller efter rens-galler. I första hand släpps avloppsvattnet ut efter gallret och i andra hand direkt vid pumpstationen. Recipient är Vallby å vilket är en känslig recipient.

Det finns beslut på att Kode ARV ska läggas ner, bland annat på grund av ett föreläggande från Miljöenheten. En förutsättning för att detta ska kunna ske är att ledningsstråket mellan Ytterby och Solberga är färdigställt. I juni 2024 återstår endast en sträcka om ett hundratal meter där en tvist om markåtkomst hindrar färdigställande.

Efter att avloppsreningsverket är nedlagt ska spillvattnet pumpas vidare mot kommunens centrala delar och därifrån vidare till Ryaverket.

2.3.4 Marstrands avloppsreningsverk

Marstrands avloppsreningsverk, beläget på Koön, byggdes 1977 och tar emot och behandlar avloppsvatten från Marstrandsön och Koön. Marstrand avloppsreningsverk renade ca 275 000 m³ 2023.

Vid höga flöden kan bräddning ske i pumpstationen PA3 före reningsverket. Avloppsvattnet släpps då ut i Muskeviken.

Marstrands ARV har haft stora problem med ojämn belastning och kommunen har utrett huruvida det är bäst att investera i att bygga om verket eller att lägga ner det. Eftersom det bland annat är begränsat med utrymme där verket är placerat, bedöms det dyrare att bygga om det för att klara aktuell belastning än att lägga ned det och bygga ihop och pumpa spillvattnet via Tjuvkil-Vävra-Ytterby och sen vidare till Ryaverket i Göteborg. En förutsättning för att verket ska kunna läggas ner är att ledningsnätet från Marstrand ända ner till Nordre älv är utbyggt.

3. OLIKA TYPER AV BEHOV

Det finns olika typer av behov som kan föranleda ut- eller ombyggnation av den allmänna VA-anläggningen. Utbyggnad av anläggningen sker i form av kapacitetshöjande åtgärder i befintlig anläggning, utbyggnad till och inom befintliga bostadsområden, som enligt 6 § LAV har behov av kommunalt VA samt där länsstyrelsen förelagt kommunen att ordna med kommunala vattentjänster, och även inom nya exploateringsområden. Ombyggnation krävs för att hålla befintlig anläggning i gott skick samt för att öka systemets redundans.

3.1 FÖRELÄGGANDEN FRÅN LÄNSSTYRELSEN

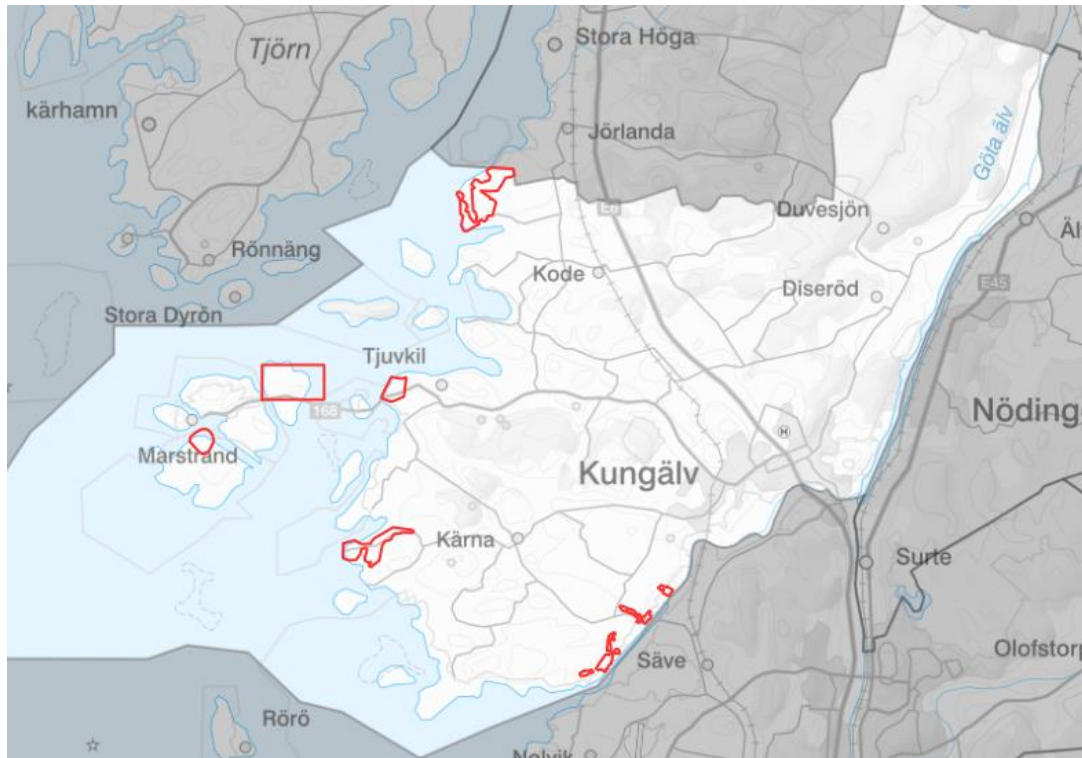
Länsstyrelsen i Västra Götaland har beslutat att ett antal områden i Kungälv kommun ska ha vatten- och avloppstjänster enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Kommunen har föreläggande om allmänna vattentjänster för fastigheter i Aröd, Harestad, Instön, Klöverön, Kovikshamn och Tjuvkil.

Enligt föreläggandena ska fastigheter i Aröd senast 31 december 2025 anslutas till vatten och avlopp. Harestad ska senast 31 december 2024 anslutas till vatten och spillvatten. Fastigheter på norra Instön ska senast 31 december 2030 anslutas till dricksvatten, respektive senast 31 december 2036 till spillvatten. De olika tidpunkterna beror på att Länsstyrelsen bedömer att Ryaverket inte kommer ha tillräcklig kapacitet för att ansluta Marstrand förrän efter Ryaverkets ombyggnad, som ska vara klar 2036. Kommunen har redan tillstånd för att avleda spillvatten från Marstrand till Ryaverket. Klöverön ska senast 31 december 2028 anslutas till vatten och spillvatten. Fastigheter i Kovikshamn ska senast 31 december 2030 anslutas till vatten och spillvatten. Ett mindre antal fastigheter i Tjuvkil ska senast 31 december 2024 anslutas till vatten. Gällande Harestad har ansökan skickats till länsstyrelsen om begäran om tidsförlängning av föreläggandet.

Tabell 6. Förelägganden från Länsstyrelsen samt status.

Föreläggande-område	Status	Diariernr
Aröd	Utbyggnad pågår. En etapp av fem är färdigställd, fyra återstår. Etapperna 2,4 och 5 pågår. Etapp 3 utreds vidare p.g.a. skredsäkerhetsåtgärder.	KS2016/1953
Harestad	Projektering för VA pågår. Dialog förs med länsstyrelsen om förlängning av föreläggandet. Ansökan om förlängning av genomförandetiden har av kommunen begärts till 31/12 2034. Kommunen ska under hösten 2024 komplettera ansökan med en tidplan för genomförande.	KS2013/1602

Kovikshamn	Pågår diskussioner om hur genomförande ska gå till. Hittills följs beslutet.	KS2022/1894
Klöverön	Området är anslutet till kommunalt VA via avtal genom en gemensamhetsanläggning. Området ska införlivas i kommunalt verksamhetsområde 2028.	KS2013/334
Tjuvkil	Ett fåtal fastigheter återstår att ansluta och införliva i kommunalt verksamhetsområde för vatten. Dessa är inkluderade i det pågående projektet Etapp 4 i Tjuvkil med beräknat färdigställande december 2024. Föreläggandet för de återstående fastigheterna går ut 31 december 2024.	KS2013/973
Instön	Interna förstudier pågår, beslut om investering saknas i dagsläget.	KS2021/2141

Figur 15. Områdena i kommunen som har förelägganden om utbyggnad från Länsstyrelsen.

Om kommunen inte byggt ut kommunalt VA till områdena vid beslutade tidpunkter är risken stor att länsstyrelsen utfärdar nytt föreläggande för genomförandet som kan bli förenat med vite. Vitet brukar ungefärligen motsvara den kostnad som kommunen skulle få för att genomföra en utbyggnad.

3.2 FÖRELÄGGANDE FRÅN MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

2021-06-17 fattade Miljö- och byggnadsnämnden ett beslut om förbud av utsläpp av avloppsvatten från Kode avloppsreningsverk senast 1 oktober 2023. Detta på grund av frekventa bräddningar, där avloppsvattnet inte genomgår någon som helst rening innan utsläpp, sker till den känsliga recipienten Vallby å. Både ån och Hakefjorden utanför påverkas av övergödning.

2022-05-25 fattade miljö- och byggnadsnämnden ett beslut om föreläggande om att senast om tre år ska slamhanteringen från Marstrandsverket ha förbättrats genom införande av mekanisk rening i stället för kemisk sådan. Implementering ska börja ske genom ett tolv månader långt pilotprojekt och motivet är att starkt minska det slamavfall som produceras vid vattenverket idag och som sannolikt påverkar växt- och djurlivet i Marstrandsfjorden negativt.

3.3 UTBYGGNADSORMÅDEN ENLIGT 6 § LAV

Kommunen arbetar kontinuerligt med bedömningen för vilka fastigheter som utifrån lagstiftningen utgörs av ett större sammanhang, tillika samlad bebyggelse om ungefär 20-30 bebyggda fastigheter. Som utgångspunkt finns kommunens VA-utbyggnadsplan framtagna

2016. Kommunen har, inom ramen för nuvarande arbete med vattentjänstplanen, gjort en GIS-analys för samtliga bebyggelseområden med minst 20 hus och belägna inom ett avstånd om 150 meter ifrån varandra vilka idag har enskilda dricksvatten och avloppslösningar och ligger utanför verksamhetsområde för kommunala vattentjänster. Områdena har studerats med avseende på ett antal parametrar, så som antal hushåll, bebyggelsestryck, recipientens känslighet och om naturförutsättningarna medger att dricksvatten finns både i tillräcklig kvantitet och kvalitet och att avlopp går att ordna på platsen. Av analysen har bebyggelseområdena klassificerats i fyra kategorier; VA-utbyggnadsområden, VA-utredningsområden, VA-bevakningsområden och enskilt VA-område. I VA-utbyggnadsområden bedöms det föreligga en skyldighet att bygga ut kommunalt VA. VA-utredningsområden bedöms behöva utredas ytterligare för att fastslå om området ska klassas som utbyggnadsområde, bevakningsområde eller enskilt VA-område. I VA-bevakningsområden bedöms det vara möjligt att behålla enskilda VA-lösningar, men där kan behoven komma att ändras över tid. Enskilda VA-områden bedöms kunna försörjas genom enskilda dricks- och spillvattenledningar under överskådlig tid.

De bebyggelseområden som faller inom ramen för 6 § LAV och har klassats som VA-utbyggnadsområde studeras vidare och ett framtida verksamhetsområdes geografiska gräns bestäms. I kapitel 4 nedan redogörs för de VA-utbyggnadsområden som är under projektering och/eller utbyggnad samt har en investering kopplad till projektet.

3.4 EXPLOATERINGSOMRÅDEN

Exploateringsområden är områden som exempelvis har pekats ut för ny bebyggelse i en detaljplan. För att sådana områden ska kunna bebyggas krävs utbyggnad av VA-infrastruktur. Denna kan bestå i ett lokalnät om det redan finns fungerande infrastruktur att ansluta till, eller större investeringar som överföringsledningar, tryckstegringsstationer eller pumpstationer exempelvis. Intentionerna i översiktsplanen är att bebyggelse ska ske längs befintliga huvudstråk för kommunikation, i centralorten Kungälv-Ytterby samt i de utpekade serviceorterna Kode, Kärna, Marstrand och Diseröd. Om detta följs är det enklare att se till att VA-infrastrukturen är på plats, jämfört med om man bygger nya områden utspridda på landsbygden.

3.5 KAPACITETSBRIST

Befintliga system kan vara bristfälliga i kapacitet på grund av att exploatering har ägt rum i närheten eller i mer perifera delar av kommunen. Därmed bildas flaskhalsar, vilket det finns många av i kommunen. Det är viktigt att identifiera dessa flaskhalsar så att det på sikt är möjligt att bygga om dem, antingen genom att byta ut och uppdimensionera enstaka delar av systemet eller genom att bygga helt nya sträckningar som förstärker det befintliga systemet.

Exempel på sådana flaskhalsar finns i Ytterbyområdet, vilket påverkar vattenförsörjningen till hela västra delen av kommunen, och i Lycke, vilket påverkar vattenförsörjningen ut till Marstrandsområdet. Efter ombyggnation i Ytterbyområdet är förutsättningarna dock betydligt bättre än idag. I Kärna finns en vattenreservoar som skulle behöva vara mer än tio gånger så stor för att räcka till de behov som finns. Avloppsreningsverken i Marstrand, Kode och Diseröd utgör också hinder för fortsatt exploatering på grund av deras bristande kapacitet.

3.6 UNDERHÅLLSBEHOV

När den tekniska livslängden för en systemdel är uppnådd, eller då systemdelen går sönder, krävs det en omläggning eller, om möjligt, en relining för att bibehålla funktionen. I den här rapporten kommer en del projekt innehållande underhållsbehov listas i den mån de har en påverkan på antingen VA-försörjningen i kommunen som helhet eller stor lokal påverkan på någon del av systemet. Mindre underhållsbehov som sköts löpande kommer inte att beaktas.

Målet förvaltningen avser att uppnå med förnyelseplaneringen är att 0,8 % av ledningsnätet ska förnyas årligen. Det innebär i dagsläget att 2,5 km ledning bör bytas ut årligen mellan 2020–2030. Den genomsnittliga förnyelsen mellan 2015–2019 låg på 0,63 % eller 1,3 km. Medelvärde för de senaste 10 åren är 0,45 %. Observera att siffrorna endast rör dricksvattennätet då motsvarande siffror för spillvattennätet ännu ej är framtagna.

Medianvärdet i Sverige gällande förnyelsetakt för dricksvattennätet är 0,4 %. Enligt Svenskt vatten klassas en förnyelsetakt på avloppsnätet som hållbar om den är större än 0,6 och på dricksvattnet om den är större än 0,7.

3.7 ÖKAD REDUNDANS

Att öka redundansen för ett system innebär att öka driftsäkerheten, t.ex. genom att dricksvatten kan passera genom flera olika ledningar för att nå samma punkt i systemet. Det kan uppnås genom att flera ledningar har samma slutmål. Konkret innebär detta att om en ledning måste stängas av på grund av en läcka så kan vattenförsörjningen ändå fortgå genom att vattnet transporteras via en annan ledning.

4. KOMMUNENS ORTER – FÖRUTSÄTTNINGAR OCH PROJEKT

Kommunens olika projekt och orter beskrivs nedan. Dels vilka förutsättningar som finns, dels vilka projekt som berör respektive ort direkt eller indirekt, och även konsekvensen om de olika projekten inte genomförs. Projekten delas in i huvudstråk, sekundärstråk eller projekt av en mer lokal karaktär, samt exploatering- och utbyggnadsområden. Förutsättningarna beskrivs område för område.

4.1 HUVUDSTRÅK – PROJEKT SOM PÅVERKAR STORA DELAR AV KOMMUNEN

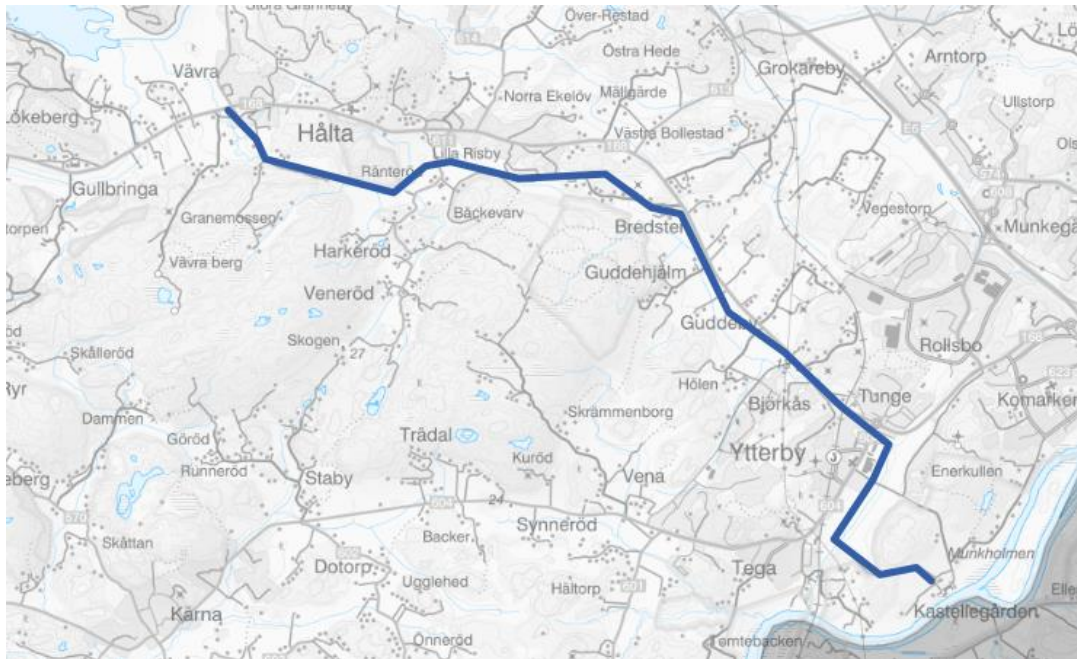
Projekt som kan ses som kritiskt beroende av varandra och som berör flera delar av kommunen listas och beskrivs nedan. De kan på grund av sin karaktär oftast inte anses härröra till någon specifik ort utan har påverkan på VA-försörjningen i stora delar av kommunen.

4.1.1 Kastellegården-Vävra (blått stråk)

Stråket är en viktig förutsättning för den framtida VA-infrastrukturens utbyggnad i kommunen. Stråket är en förutsättning för att kunna lösa föreläggandena för Aröd och Instön, fortsatt utveckling i Tjuvkilsområdet och öarna i väster, samt vattenleverans till Stenungsund. Det är också avgörande för att i framtiden kunna lägga ned Kodes och Marstrands avloppsreningsverk.

Tabell 7. Kastellegården-Vävra överföringsledning.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Överföringsledning Björkås-Vävra	2025–2028	Överföringsledning vatten och spill plus tre pumpstationer	Överförings-ledning Kastellegården-Björkås Tillträde till fastighet, endast en kort sträcka återstår att bygga	Kapacitetsproblem - utbyggnaden ska lösa flaskhalsar genom kommunen Förelägganden – utbyggnaden ska möjliggöra leverans till Aröd för att hantera föreläggandet om anslutning innan 2025 samt nedläggning av Kode ARV, samt föreläggande i Tjuvkil och Instön
Kastellegården pumpstation ombyggnation	2025–2028	Ombyggnation av pumpstation för ökad kapacitet	Kastellegården överförings-ledningar under älven	Utbyggnadsområden - utbyggnaden möjliggör för framtida anslutning av flertalet utbyggnadsområden
Kastellegården överföringsledningar under älven	2025–2028	Överföringsledning under älven för ökad kapacitet	Kastellegården pumpstation ombyggnation	Kommunsamarbete – utbyggnaden möjliggör vattenleverans till Stenungsund

Figur 16. Kastellegården-Vävra, ungefärligt läge för överföringsledning.

4.1.2 Vävra-Solberga (lila stråk)

Stråket Vävra-Solberga är en förutsättning för att kunna ansluta Aröd, leverera vatten till Stenungsund och för att kunna lägga ner Kode avloppsreningsverk. Projektet kommer avslutas kommande år.

Tabell 8. Vävra-Solberga överföringsledning.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Överföringsledning Vävra-Solberga	2025–2028 färdigställda pågår	Överföringsledning vatten och spill	Överföringsledning Kastellegården-Vävra	Förelägganden - utbyggnaden ska möjliggöra leverans till Aröd för att hantera förelägget om anslutning innan 2025 samt föreläggande om nedläggning av Kode ARV Utbyggnadsområden - utbyggnaden möjliggör för framtida anslutning av flertalet utbyggnadsområden Kommunsamarbete - utbyggnaden möjliggör vattenleverans till Stenungsund

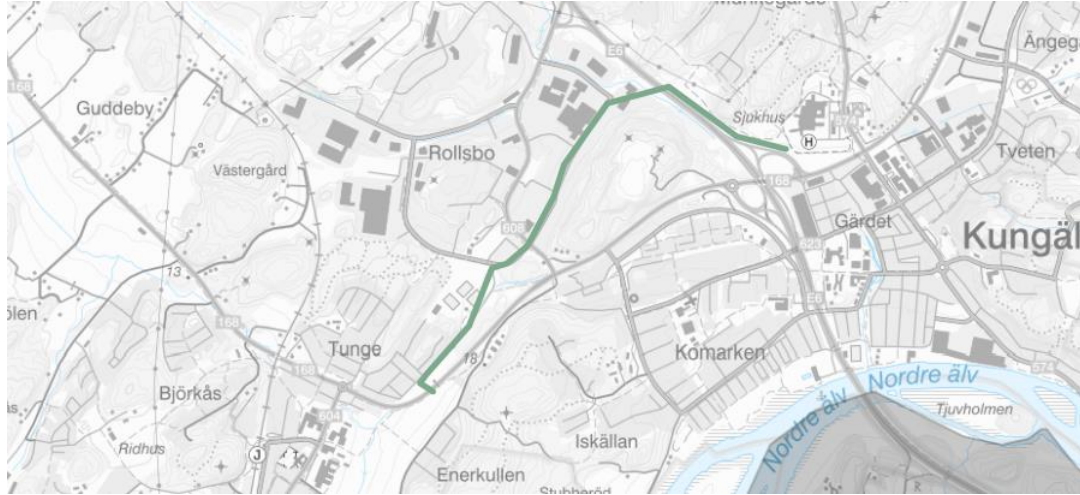
Figur 17. Vävra-Solberga, ungefärligt läge för överföringsledning.

4.1.3. Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan (grönt stråk)

Stråket utgör förstärkning av ledningsnätet i centrala Kungälv och också en förutsättning för att kunna leverera mer vatten från Kungälvsområdet ut mot befintliga ledningar i Tjuvkil och på Marstrand. Det kommer också öka redundansen i Kungälv-Ytterby och utgöra förutsättningar för fortsatta exploateringar.

Tabell 9. Kungälv's sjukhus-Ytterby högreservoar

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Överföringsledning Kungälv's sjukhus-Truckgatan (Arenastaden)	2025–2028	Förstärkning av vattennätet i centrala Kungälv/Ytterby		Kapacitetsproblem - flaskhalsar för leverans till Ytterby och vidare mot kustområdena i väst och norr
Överföringsledning Kungälv's sjukhus-Truckgatan (Arenastaden) pumpstation	2025–2028	Förstärkning av vattennätet i centrala Kungälv/Ytterby		Underhållsbehov - ledningar i dåligt skick Redundans - säkerställa leveranser av vatten
Ledning till reservoar Ytterby	2025–2028	Ny ledning till Ytterby reservoar	Hollandsgatan-Torsbyvägen	Exploatering - förutsättning för detaljplanerna Åseberget och Arenastaden m.fl.
Överföringsledning Arenastaden-Hollandsgatan	2025–2028 <i>färdigställda pågår</i>	Förstärkning av vattennätet i centrala Kungälv/Ytterby	Överförings-ledning Kungälv's sjukhus-Truckgatan	
Överföringsledning Arenastaden-Hollandsgatan pumpstation	2025–2028	Pumpstation till överföringsledning Arenastaden-Hollandsgatan		

Figur 18. Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan överföringsledning

4.1.4 Vävra-Marstrand (ljusblått stråk)

Stråket är avgörande för att kunna förse hela Tjuvkil med kommunalt VA, lösa föreläggandet till Instön och för att kunna lägga ner Marstrands avloppsreningsverk.

Tabell 10. Vävra-Marstrand överföringsledning. Pilen indikerar fortsatt arbete efter periodens slut.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Överföringsledning Vävra-Tjuvkil-Marstrand etapp 1–3	2025–2028 ➔ vidare utblick till 2032	Överföringsledning vatten och spill + pumpstationer	Överförings-ledning Kastellegården-Vävra	Förelägganden - möjliggör leverans av vatten till stora delar av kommunen, t.ex. för att kunna lösa föreläggande till Instön Utbyggnadsområden - möjliggör fortsatt utveckling i kustzonen
Överföringsledning Vävra-Tjuvkil-Marstrand etapp 1–3 (pumpstationer)	2025–2028 ➔ vidare utblick till 2032	Överföringsledning vatten och spill + pumpstationer	Överförings-ledning Kastellegården-Vävra Överförings-ledning Vävra-Tjuvkil-Vävra Etapp 1–3	Exploatering - möjliggör framtida exploatering i Tjuvkil och på Marstrandsöarna Ökad redundans - komplettera de ledningar som redan finns till Tjuvkil och Marstrandsöarna

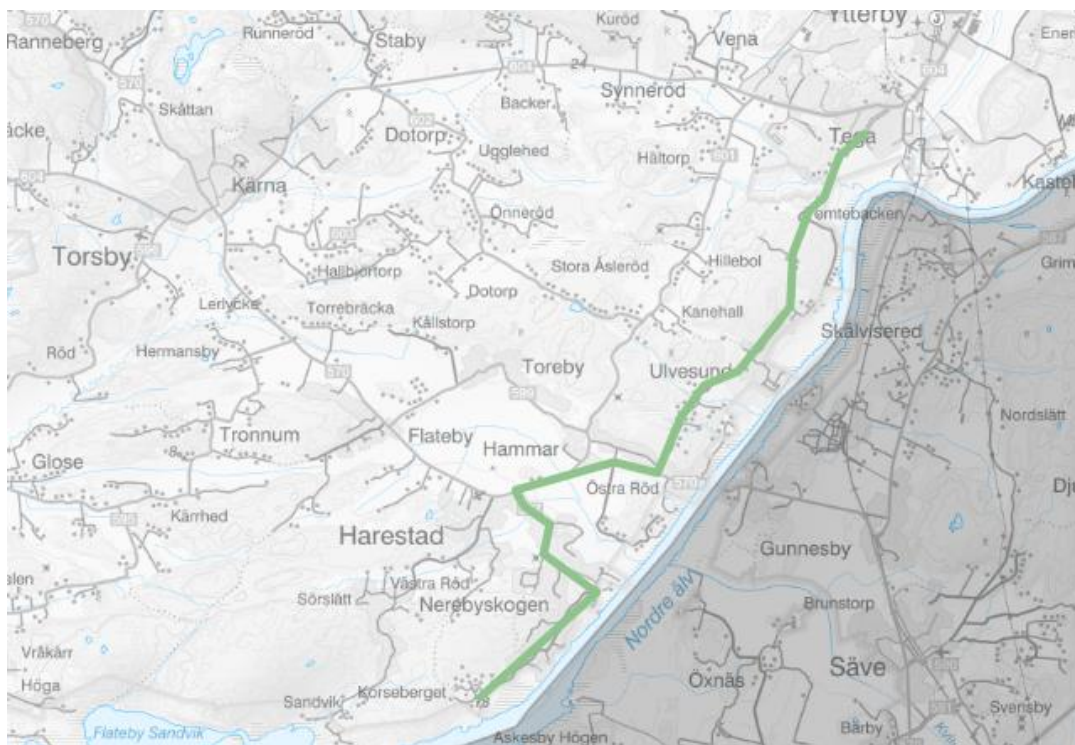
Figur 19. Vävra-Marstrand överföringsledning.

4.1.5 Tega-Harestad (ljusgrönt stråk)

Stråket möjliggör utbyggnad av kommunalt VA till Harestadsområdet och löser därmed föreläggandet i området.

Tabell 11. Tega-Harestad överföringsledning.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Överföringsledning Tega-Ulvesund (del av delområde A)	2025–2028	Överföringsledning från Tega ut till Ulvesund	Kungälv's sjukhus-Ytterby hög-reservoar	Föreläggande - ska möjliggöra försörjning till Harestadsområdet
Nereby-delområde A (Ulvesund)	2025–2028 → <i>vidare utblick till 2032</i>	Överföringsledning+ lokalnät Ulvesunds-området	Överföringsledning Tega-Ulvesund	
Nereby-delområde B (Kornhall)	2025–2028 → <i>vidare utblick till 2032</i>	Överföringsledning + lokalnät Kornhallsområdet	Överföringsledning Tega-Ulvesund	
Nereby-delområde D (Nereby)	2025–2028 → <i>vidare utblick till 2032</i>	Överföringsledning + lokalnät Nereby	Överföringsledning Tega-Ulvesund Nereby delområde B	

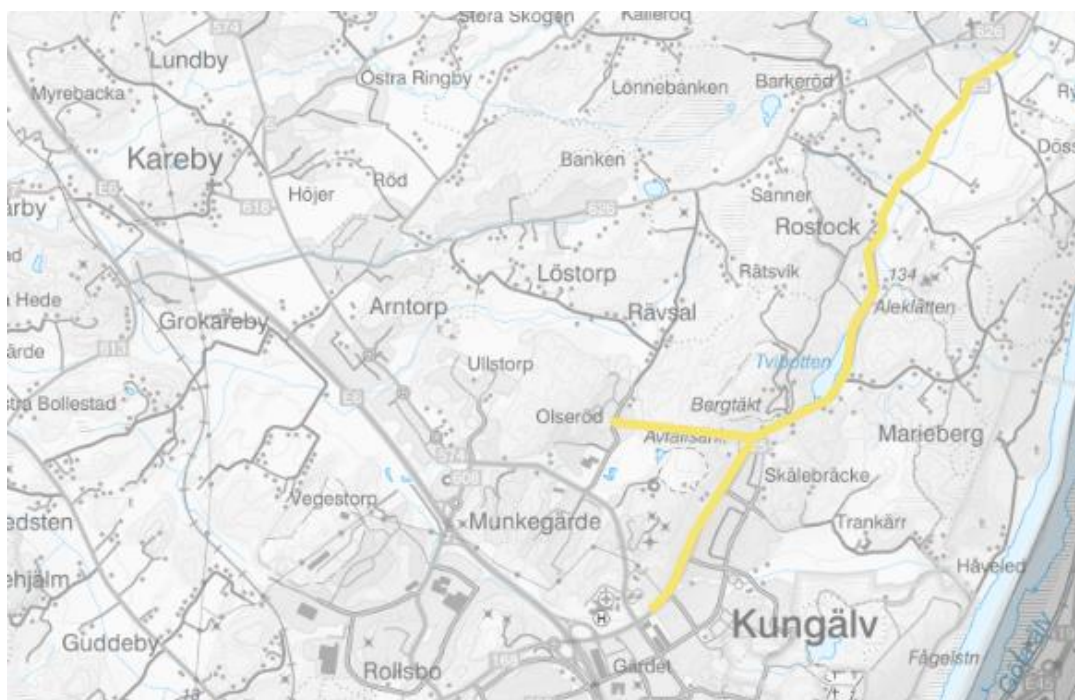

Figur 20. Tega-Harestad, ungefärligt läge för överföringsledning.

4.1.6 Diseröd-Kungälv (gult stråk)

Tabell 12. Överföringsledning Diseröd-Kungälv.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Överföringsledning Diseröd-Tvibotten (Ettapp C)	➡ vidare utblick till 2032	Överföringsledning vatten och spill från Diseröd till Kungälv	Överföringsledning Tvibotten-Mimers Hus	Underhållsbehov - befintlig ledning från Diseröd är svår att laga om den går sönder Ökad redundans - genom att komplettera de ledningar som redan finns
Överföringsledning Tvibotten-Mimers Hus (Ettapp C)	2025–2028	Förstärkning av ledningsnätet i central Kungälv	Överföringsledning Diseröd-Tvibotten	Exploatering - förtätning och nybyggnation över befintlig överföringsledning omöjlig på grund av dess skick och läge, t.ex. Mimersstaden
Överföringsledning Trankärr-Munkegårde (Ettapp D)	➡ vidare utblick till 2032	Överföringsledning vatten mellan huvudledningar för ökad redundans	Ettapp C	Utöka produktionskapacitet i vattenverket
Ombyggnation Kungälv vattenverk	2025–2028	Nytt ultrafilter		

Figur 21. Diseröd-Kungälv, ungefärligt läge för överföringsledning.

4.1.7 Munkegärde högreservoar (orange stråk)

Tabell 13. Munkegärde högreservoar.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Reservoar Munkegärde	2025–2028	Ny vattenreservoar i Munkegärde	Ledning till reservoar Munkegärde	Underhållsbehov - befintligt vattentorn är i ett sådant skick att driftsäkerheten påverkas

Figur 22. Ungefärligt läge för ny högreservoar i Munkegärde.

4.2 KOMMUNDEL KUNGÄLV-YTTERBY

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Kungälv, Ytterby, Harestad och Kareby.

Kungälv-Ytterby är den mest expansiva delen av kommunen. Befolkningsprognos 2023–2027 prognosticerar en befolkningsökning om 21 % inom utblicksperioden, vilket gör att det kommer ställas ytterligare krav på ledningsnäten jämfört med situationen idag.

4.2.1 Kungälv

Kungälv som är kommunens största tätort är dessutom en knutpunkt för VA-systemen, då både dricksvattennätet och spillvattennätet passerar genom orten. Kommunens intentioner är att Kungälv ska fortsätta växa vilket hela tiden ställer ökade krav på infrastrukturen.

Dagens förutsättningar

Munkegärde högreservoar med tillhörande anordningar har till stora delar nått sin tekniska livslängd samt har otillräcklig kapacitet och behöver ersättas. Överföringsledningen från Diseröd till Kungälv har nått teknisk livslängd och behöver ersättas. Kapacitetsbrist förekommer då exploateringsstakten har ökat i kommunen generellt. Exploateringsområden kräver flytt av VA-anläggningen på olika platser.

De två huvudpumpstationerna som pumpar spillvattnet till Gryaab är belägna i Älvparken i Kungälv och Kastellegården i Ytterby. För att avlasta Älvparken pumpstation ska några delflöden i kommunen ändras och i stället belasta Kastellegårdens pumpstation. För att åstadkomma ändrade flödesvägar krävs ombyggnad och nybyggnad av pumpstationer.

Huvudstråk

Stråket Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan utgör förstärkning av ledningsnätet i centrala Kungälv mot Ytterby vilket skapar förutsättning för ökad vattenleverans från Kungälv och väster ut mot Kärna, Tjuvkil och Marstrand. Det kommer också öka redundansen i Kungälv-Ytterby och utgöra förutsättningar för fortsatta exploateringar, exempelvis för Arenastaden. Spillvattenavledningen till Gryaab kommer förstärkas upp med nya pumpstationer på sträckan mellan Rollsbo och Kastellegården.

Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär

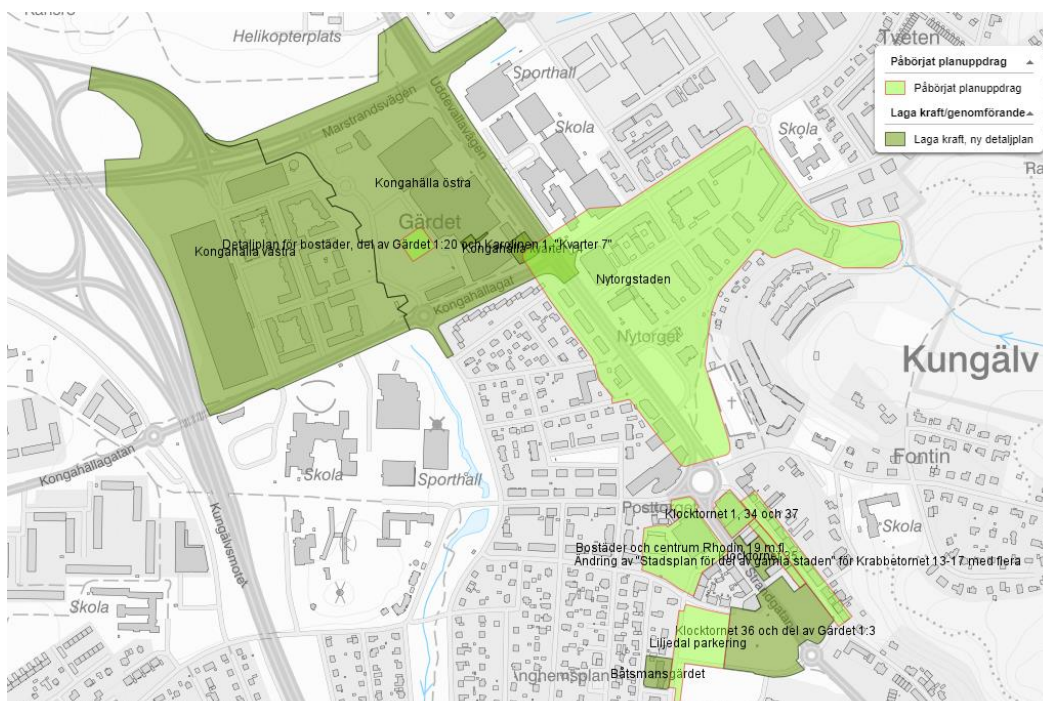
Tabell 14. Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, Kungälv.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
VA-ledningar Ytterbyvägen	→ <i>vidare utblick till 2032</i>	Omläggning av ledningar	-	Underhållsbehov - frekventa ledningsbrott

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 15. Exploatering och utbyggnadsområden, Kungälv.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Detaljplan Liljedal Västra gatan etapp 2-3	2025-2028	Ny detaljplan, Liljedal	Munkegärde högreservoar	Exploateringsprojekt förtätning Underhållsbehov - befintliga ledningar behöver bytas ut
Detaljplan Nytorgsstaden	➔ Vidare utblick 2032	Ny detaljplan Nytorgsstaden	Munkegärde högreservoar	Exploateringsprojekt förtätning 700 bostäder

Figur 24. Detaljplaner Liljedalsområdet i söder och Nytorgsstaden i öster.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Om förstärkningar av vattenledningsnätet i centrala Kungälv inte görs kommer det få efterverkningar i hela kommunen. Det blir då inte möjligt att utveckla Kungälv, Ytterby, Kode, Kärna, Tjuvkil eller Marstrand i önskvärd takt, inte heller att sälja utlovad mängd vatten till Stenungsund. Dessutom kommer kommunen inte att kunna hantera de VA-förelägganden som länsstyrelsen beslutat, vilket kan komma att bli mycket kostsamt för kommunen. Överföringsledningen mellan Vävrå-Björkås är färdigställd, förutom en kort sträcka där kommunen ännu inte har markåtkomst. Färdigställs inte sträckan som planerat medför det att Kode avloppsreningsverk inte kan läggas ned, att fastigheter i Aröd inte kan anslutas till

kommunalt vatten och spillvatten samt att vattenlevereras till Stenungsund fortsatt sker via befintligt ledningsnätet genom kommunen. Föreläggandet för Aröd är förenat med vite, vilket i sin tur innebär att om anslutning av fastigheter inom föreläggandeområdet i Aröd inte kan genomföras kommer kommunen få betala vite enligt föreläggandebeslutet.

4.2.2 Ytterby

I Ytterby är den övervägande majoriteten anslutna till kommunalt VA. År 2021 antogs en ny fördjupad översiktsplan för Ytterby där befolkningen i tätorten fram till 2050 ska kunna växa med upp till 70%.

Dagens förutsättningar

Investeringar för kapacitetshöjande åtgärder som gjorts de senaste åren har resulterat i ökad kapacitet genom Ytterby och mer vatten kan distribueras till kommunens västra delar. På längre sikt och med en växande befolkning krävs ytterligare investeringar. Ny reservoar i Munkegårde kommer bidra till att möjliggöra ytterligare anslutningar i såväl Ytterby som längre västerut i kommunen.

Spillvattensystemet påverkas av alla större åtgärder i väst/nordväst i kommunen, eftersom spillvattnet på sikt ska passera Ytterby innan det pumpas vidare mot Göteborg.

Huvudstråk

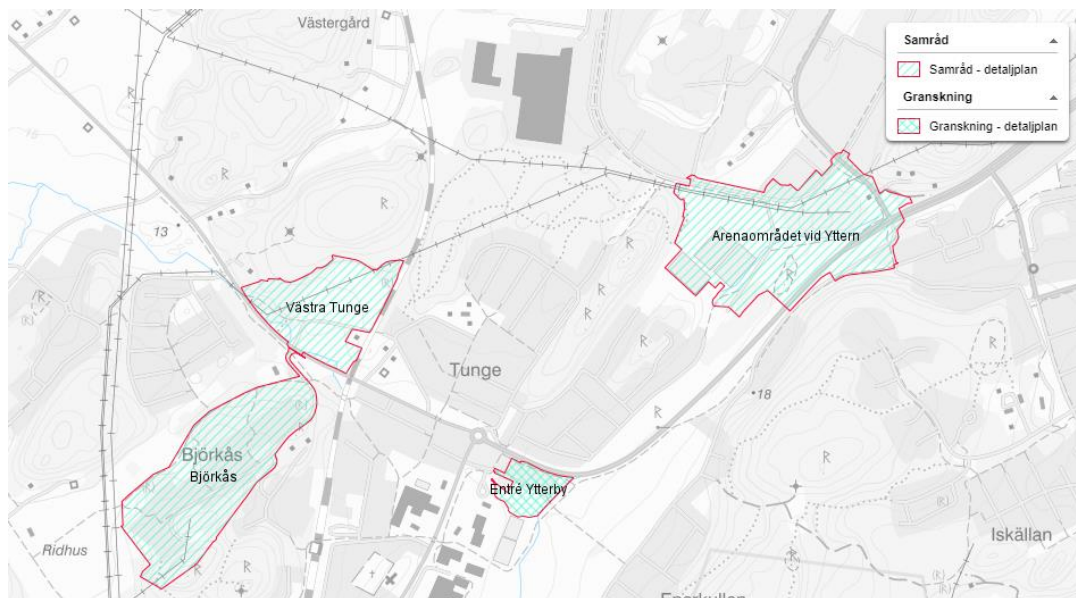
Ytterby berörs av projekten med överföringsledningar Kastellegården-Vävra ÖFL, Kungälv sjukhus-Ytterby, ny ledning till högreservoar Ytterby, Tega-Harestad ÖFL, samt Munkegårde högreservoar.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 16. Exploatering och utbyggnadsområden, Ytterby.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Detaljplan Björkås	2025–2028	Ny detaljplan Björkås	Kastellegården-Vävra ÖFL Kungälv sjukhus-Hollandsgatan ÖFL Munkegårde högreservoar Olseröd-Bredsten ÖFL	Exploateringsprojekt, förtätning ca 250 nya bostäder
Detaljplan, VA-utbyggnad Arenastaden	2025–2028	Ny detaljplan Arendastaden	Kastellegården-Vävra ÖFL	Exploateringsprojekt, förtätning inklusive besöksanläggningar för idrott samt centrumverksamhet

			Kungälv sjukhus-Ytterby högreservoar	
			Munkegärde högreservoar	
			Olseröd- Bredsten ÖFL	
Detaljplan Bovieran	2025– 2028		Kastellegården- Vävra ÖFL	Exploateringsprojekt, 100 nya bostäder samt LSS-boende
			Kungälv sjukhus-Ytterby högreservoar	
			Munkegärde högreservoar	
			Olseröd- Bredsten ÖFL	

Figur 25. I väster ses Björkås och Västra Tunge detaljplaner. Arenastaden är markerad i nordost och Entré Ytterby i söder.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

De detaljplanearbete som pågår med förtätningen i Björkås om 400 nya bostäder samt Bovieran om 100 tillkommande bostäder och den stora satsningen i Arenastaden kommer inte gå att genomföra. Genomförs inte projekten i Ytterby kommer det också ge följdverkningar på huvudstråken både till Vävra-Solberga samt Vävra-Marstrand samt lokal påverkan ibland annat Tjuvkil och på Instön.

4.2.3 Harestad

Områdena består totalt av ca 300 bostäder och är utpekade i kommunens utbyggnadsplan. Delar av Harestad är beläget längs älven berörs av föreläggande från Länsstyrelsen. Senast

2024-12-31 ska områdena vara anslutna till kommunalt VA. Projekteringen är påbörjad och en ansökan om förlängd genomförandetid är skickad till länsstyrelsen där nu en dialog förs angående kommunens tidplan för utbyggnaden.

Dagens förutsättningar

Vattenförsörjning sker i delar av området genom gemensamma vattentäkter och genom enskilda brunnar. Risken för saltvattenpåverkan i befintliga vattenresurser är stor. I vissa områden finns gemensamma avloppsanläggningar. De naturgivna förutsättningarna för att kunna lösa avloppshantering lokalt är dåliga.

Huvudstråk

I dagsläget påverkas utbyggnad mot Harestad inte av några huvudstråk. Vid tiden för kommande anslutningar kommer samtliga förstärkningsstråk inom Kungälv-Ytterby möjliggöra anslutning av området.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 17. Exploatering och utbyggnadsområden, Harestadsområdet.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
<i>Se beskrivning under 4.1.5 Tega-Harestad ÖFL</i>				

Konsekvens om för området nödvändiga investeringar ej görs

Om kommunen inte anlägger en allmän VA-anläggning för områden med föreläggande inom angiven tid är det sannolikt att kommunen får ett nytt föreläggande förenat med vite.

4.2.4 Kareby

I Kareby tätort är knappt hälften av invånarna folkbokförda inom kommunalt verksamhetsområde för VA.

Dagens förutsättningar

Det finns behov av att se över kapaciteten på spillvattensystemet mellan Kareby och Bultgatan då sträckan har trånga sektioner som orsakar bräddning.

Huvudstråk

Överföringsledning mellan Bultgatan och Kastellegården kommer att möjliggöra effektivare avledning av spillvattnet från Kareby, då det inte längre behöver avledas genom Kungälvs centrum och ner till pumpstationen Älvparken.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Spillvatten från Kareby kommer fortsatt brädda och orenat spillvatten hamnar direkt i vattendrag.

4.3 KOMMUNDEL KODE

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Kode, Ödsmåls mosse och Rörtången, samt Aröd.

Befolkningsprognosen 2023–2027 för hela kommundel Kode förutspår en ökning om 5 % fram till år 2032. Arbete med att ta fram en fördjupad översiktsplan för serviceorten Kode pågår.

4.3.1 Kode

I Kode är den övervägande majoriteten anslutna till Kommunalt VA.

En fördjupad översiktsplan pågår för Kode med syfte att peka ut tätortens framtida utveckling. Just nu är intentionen att invånarantalet i Kode ska ha möjlighet att fördubblas eller tredubblas fram till 2050. För att detta ska kunna genomföras behöver VA-infrastrukturen inom orten stärkas.

Dagens förutsättningar

Kode reningsverk har problem med bräddningar och måste enligt föreläggande från Miljö- och byggnadsnämnden avvecklas under 2023. Avvecklingen är ännu inte gjord då den inte görs förrän Kastellegården-Vävra ÖFL står helt klar, vilket inte kan ske förrän marktillträde för en del på ledningssträckan löses.

Huvudstråk

Kode påverkas främst av projekteten Kastellegården-Vävra ÖFL och Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan ÖFL.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Då reningsverket i Kode är hårt belastat idag är det inte möjligt att ansluta ytterligare fastigheter i området, vilket gör att ytterligare utveckling av Kode behöver pausas innan åtgärder genomförts. Om inte överföringsledningarna på sträckan Kastellegården-Vävra är färdigställd riskerar kommunen åtalsanmälan för de otillåtna bräddningar som sker i Kode avloppsreningsverk.

4.3.2 Aröd

I Aröd saknar majoriteten av invånarna kommunalt VA. Det föreläggande som finns föreskriver att samtliga fastigheter utpekade i Aröd ska anslutas till kommunalt verksamhetsområde för VA.

Dagens förutsättningar

2010 fick kommunen ett föreläggande om att bygga ut kommunalt vatten, spillvatten och dagvatten till Aröd senast 31 december 2017. 2019 fick kommunen ett nytt föreläggande med genomförandetid till 2025 och då förenades föreläggandet med vite. Samtliga fastigheter ska ha en förbindelsepunkt och beslut om verksamhetsområde för VA ska vara fattat senast 2025-12-31. I dagsläget är en etapp färdigställd. Samtliga ska vara färdigbyggda 2025, men så länge hela ÖFL Kastellegården-Vävra inte är färdigställd kan inte anläggningarna tas i bruk.

Huvudstråk

Färdigställande av Kastellegården-Vävra samt Vävra-Solberga ÖFL är en förutsättning för att anslutning av bebyggelsen i Aröd ska kunna ske. Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL samt Olseröd-Bredsten ÖFL är av vikt för försörjning av kustzonen.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 18. Exploatering och utbyggnadsområden, Aröd.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Aröd etapp 2–5	2025–2028	Utbyggnad av lokalt ledningsnät i Aröd inklusive pumpstationer och tryckstegringsstation	Kastellegården-Vävra ÖFL Vävra-Solberga ÖFL Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL Olseröd-Bredsten ÖFL Munkegårde högreservoar	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA-utbyggnadsplan (ske ersättas av kommande vattentjänstplan) Föreläggande från Länsstyrelsen, ska lösa föreläggandet innan 2025-12-31

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Länsstyrelsen kan utfärda vite i enlighet med det föreläggandebeslut som utfärdats om kommunen inte har byggt ut och möjliggjort anslutning av kommunalt VA i området inom angiven tid i föreläggandet.

4.4 KOMMUNDEL KÄRNA

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Kärna och Nordkroken, d.v.s. områdena Kovikshamn, Sjöåla, Tofta, Vedhall, Brunnefjäll och Åkerhög. I kommundelen har bedömning i utbyggnadsplanen gjorts att det finns stora behov av utbyggnad av kommunalt VA.

Den nuvarande befolkningsprognosen 2023–2027 förutspår en befolkningsökning med 5 % fram till år 2032 för hela kommunal Kärna.

4.4.1 Kärna

I Kärna är hälften av invånarna boende inom verksamhetsområde för kommunalt VA.

Dagens förutsättningar

Nuvarande vattendistribution till Kärna är tillfredsställande, men den befintliga reservoaren i Kärna har för behovet i Kärna och väster ut otillräcklig volym för att vattenleverans till abonnenter ska kunna säkerställas framöver.

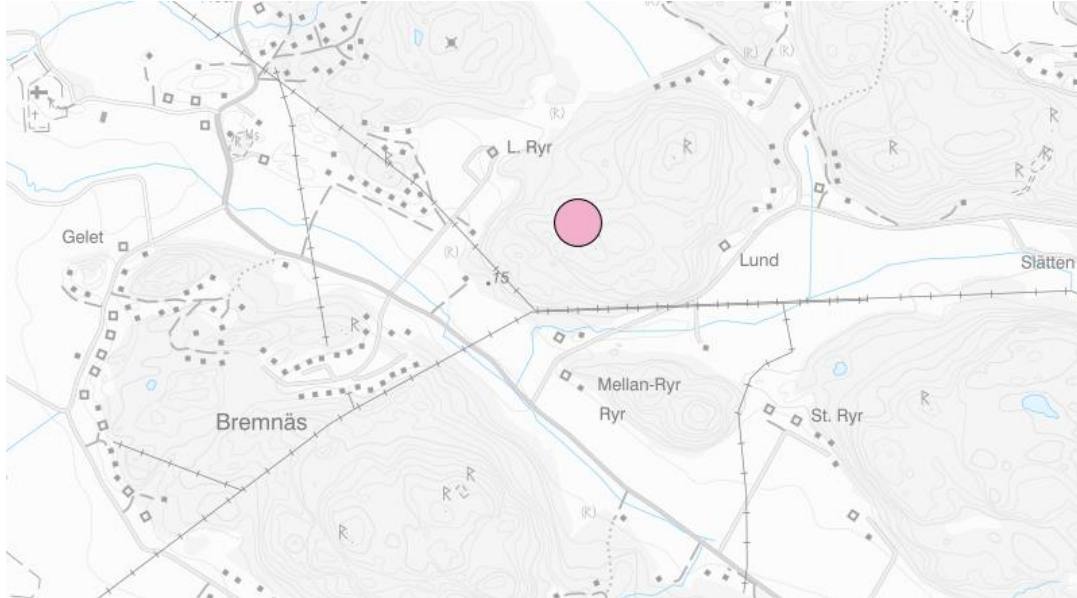
Utredningar har föreslagit att en ny reservoar ska byggas i Lycke, med en större kapacitet för att säkra tillgången på vatten för nuvarande och kommande verksamhetsområden.

Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL samt Olseröd-Bredsten ÖFL är förutsättningar för att VA-försörjningen i såväl Kärna som längre ut i systemet ska fungera.

Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär

Tabell 19. Sekundärstråk eller projekt av mer lokal karaktär, Kärna.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Reservoar Lycke	2025–2028	Ny vattenreservoar plus ledning till reservoaren	Ny ledning till reservoaren Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL Munkegärde högreservoar	Kapacitetsbrist, ny reservoar om 2350 m ³ som ersätter Kärna reservoar om 150 m ³

Figur 26. En av möjliga placeringar för ny reservoar Lycke.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

På grund av den låga kapaciteten i Kärnas nuvarande reservoar finns stor risk att reservoaren töms vid tillfälliga driftstörningar, i händelse av brand eller vid ytterligare inkopplingar av fastigheter mellan Kärna och Marstrand. Kärna med omnejd riskerar därmed att bli utan vatten under delar av dygnet eller vid särskilda händelser om ny reservoar i Lycke inte byggs.

4.4.2 Nordkroken

Området Nordkroken utgörs av bland annat Kovikshamn, Sjöhåla, Sundhammar, Tofta, Vedhall, Brunnefjäll och Åkerhög. I området finns över 400 bostäder som till övervägande del har enskild VA-försörjning.

Dagens förutsättningar

Vattenförsörjning sker genom enskilda eller gemensamma brunnar. Vattenkvaliteten i området är generellt dålig och risken för saltvatteninträning är stor enligt kommunens undersökningar, särskilt i de låglänta områdena närmast kusten.

I området finns gemensamma avloppsanläggningar bestående av reningsverk eller markbäddar samt enskilda anläggningar. De naturgivna förutsättningarna för att lösa enskilda avlopp i området är dåliga.

Huvudstråk

Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL samt Olseröd-Bredsten ÖFL är förutsättningar för att VA-försörjningen ska kunna fungera tillfredsställande längre ut i kustzonerna.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 20. Exploatering och utbyggnadsområden, Nordkroken. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå in i utblicksperioden.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Nordkroken - Kovikshamn etapp 1 & 2	2025–2028 → <i>Vidare utblick mot 2032</i>	Utbyggnad av lokalt ledningsnät	Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL Olseröd-Bredsten ÖFL Ny reservoar Lycke	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA-utbyggnadsplan
Nordkroken - Brunnefjäll	→ <i>Vidare utblick mot 2032</i>	Utbyggnad av lokalt ledningsnät	Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL Olseröd-Bredsten ÖFL Ny reservoar Lycke	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA-utbyggnadsplan

Nordkroken Kovikshamn etapp 3– 5	2025– 2028 → Vidare utblick mot 2032	Utbyggnad av lokalt ledningsnät	Kungälv sjukhus- Hollandsgatan ÖFL Olseröd- Bredsten ÖFL Ny reservoar Lycke	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA- utbyggnadsplan (som ska ersättas med kommande Vattentjänstplan)
Nordkroken Vedhall	2025– 2028	Utbyggnad av lokalt ledningsnät	Kungälv sjukhus- Hollandsgatan ÖFL Olseröd- Bredsten ÖFL Ny reservoar Lycke	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA- utbyggnadsplan (som ska ersättas med kommande Vattentjänstplan)

Konsekvens om för området nödvändiga investeringar ej görs

Situationen förblir som idag. Föreläggandet från Länsstyrelsen riskerar att bli förenat med vite.

4.5 KOMMUNDEL MARSTRAND-STRÅK 168

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Hålda, Tjuvkil, Marstrand & Koön.

Befolkningsprognosen 2023–2027 förutspår en ökning om 10 % för hela kommundel Marstrand-stråk 168 under utblicksperioden. Områdets fortsatta utveckling påverkas i dagsläget av kapaciteten på både dricks- och spillvattennätet.

4.5.1 Hålda

I Hålda finns i dagsläget inget kommunalt VA. Området utgörs av ungefär 100 hushåll och är sedan tidigare utpekade i kommunens utbyggnadsplan.

Dagens förutsättningar

Vattenförsörjning sker genom enskilda brunnar, vilka enligt tidigare utredningar har relativt hög risk för saltvattenspåverkan och kapaciteten för vatten är mycket begränsad. Förutsättningarna för enskilda avlopp är dåliga. Avloppshantering sker idag genom gemensamhetsanläggningar och genom enskilda avlopp.

Hålda skola kan idag inte ta emot fler elever på grund av begränsningar i brunnskapacitet.

Huvudstråk

Kastellegården-Vävra ÖFL, Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL samt Olseröd-Bredsten ÖFL är förutsättningar för att utbyggnad till Håldaområdet ska kunna ske.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 21. Exploatering och utbyggnadsområden, Hålda. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå in i utblicksperioden.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Vävra-Hålda etapp 1–6	2025–2028 → <i>Vidare utblick mot 2032</i>	Utbyggnad av lokalt VA-nät mellan Vävra-Hålda	Kastellegården-Vävra ÖFL Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL Olseröd-Bredsten ÖFL Munkegårde högreservoar	Utbyggnadsområde, utpekade i kommunens VA-utbyggnadsplan (utbyggnaden begränsas i dagsläget till att ansluta Hålda skola)

Konsekvens om för området nödvändiga investeringar ej görs

Situationen kommer förbli som idag med sämre förutsättningar för att kunna lösa dricks- och spillvattenhantering på egen hand. Fortsatta begränsningar kommer gälla för skolans förmåga att ta in nya elever.

4.5.2 Tjuvkil

I Tjuvkil är mindre än hälften av de boende anslutna till det kommunala VA-nätet. Det finns också ett flertal enskilda VA-föreningar i Tjuvkil som antingen är anslutna till kommunens ledningsnät via avtal eller har egna anläggningar.

Dagens förutsättningar

Kommunen fick 2015 ett föreläggande från Länsstyrelsen om att bygga ut kommunalt VA till området Tofteberget och Äslingsvägen. Detta skulle vara gjort innan 2022-12-31. Ett fåtal fastigheter återstår att ansluta, vilket ska göras innan årsskiftet 2024/2025.

Utbyggnad av kommunalt VA i Tjuvkil kommer pågå under ett antal år framöver. Det äger rum en succesiv uppdatering av gällande fritidshusplaner i Tjuvkil, för att möjliggöra fler permanentboende i området ska bl.a. större byggnadsareor tillåtas. Kommunalt VA byggs ut för att vara i samklang med denna omvandling. Dessutom fortgår kommunens arbete med att överta enskilda VA-föreningar i Tjuvkil.

Huvudstråk

Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL samt Olseröd-Bredsten ÖFL är förutsättningar för att VA-försörjningen i såväl Kärna som längre ut i systemet ska fungera. För Tjuvkil är Kastellegården-Vävra ÖFL och Vävra-Marstrand ÖFL en förutsättning för att fortsatt utbyggnad i Tjuvkil ska kunna ske, och även längre ut i systemet.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 22. Exploatering och utbyggnadsområden, Tjuvkil. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå efter periodens slut.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Tjuvkil etapp 4	2025–2028	Övertagande/ombyggnation/nybyggnation av lokala nät i Tjuvkil	Kastellegården-Vävra ÖFL Vävra-Marstrand ÖFL Olseröd-Bredsten ÖFL Kungälv's sjukhus-Hollandsgatan ÖFL Munkegärde högreservoar Ny reservoar Lycke	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA-utbyggnadsplan (ska ersättas med kommande Vattentjänstplan) Föreläggande från Länsstyrelsen, ska lösa anslutning av fastigheter i Tofteberget/Äslingsvägen innan 2022-12-31
Tjuvkil Gulskärsvägen Saltskärsvägen	2025–2028	Utbyggnad lokalnät längs GC-bana Tjuvkil	Kastellegården-Vävra ÖFL Vävra-Marstrand ÖFL	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA-utbyggnadsplan (ska ersättas med kommande Vattentjänstplan)

			Olseröd- Bredsten ÖFL Kungälv sjukhus- Hollandsgatan ÖFL Munkegärde högreservoar Ny reservoar Lycke	
Tjuvkil kommande etapper	→ <i>Vidare utblick mot 2032</i>	Övertagande/ ombyggnation/ nybyggnation av lokala nät i Tjuvkil	Kastellegården- Vävra ÖFL Vävra- Marstrand ÖFL Olseröd- Bredsten ÖFL Kungälv sjukhus- Hollandsgatan ÖFL Ny reservoar Lycke	Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA- utbyggnadsplan

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Eftersom det finns ett flertal olika typer av projekt orsakade av olika typer av behov (övertagande av föreningar, omvandling av detaljplaner, föreläggande från Länsstyrelsen) blir konsekvenserna olika beroende på vad kommunen väljer att inte göra. Färdigställs inte etapp 4 och den återstående delen av föreläggandet kommer kommunen sannolikt få ett vite kopplat till föreläggandet. Om Vävra-Marstrand ÖFL inte byggs kommer fortsatt utveckling i Tjuvkilsområdet att försvåras. Då en stor del av bebyggelsen i Tjuvkil saknar kommunalt VA finns det också en risk för nya förelägganden om inte lokalnätet byggs ut. Det försvårar också fortsatt utveckling i Tjuvkil.

4.5.3 Marstrand och Koön

På Marstrand och Koön är samtliga folkbokförda invånare inom tätorten anslutna till kommunalt VA. Öarna öster om Koön saknar kommunalt VA men det finns en del VA-föreningar.

Norra Instön fick 2021 ett beslut om föreläggande för utbyggnad av kommunalt VA till området. Beslutet fastslår att vatten ska vara utbyggt till området senast 2030-12-31 och spillvatten 2036-12-31. Området utgörs av ca 200 bostäder. Södra Instön har idag en förening som är avtalsansluten till vatten.

Länsstyrelsen fattade 2014 beslut om att förelägga kommunen om utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Klöverön senast 2028-12-31. Området är idag avtalsanslutet till kommunalt VA.

Dagens förutsättningar

På Marstrandsön ligger Marstrands vattenverk och på Koön ligger Marstrands avloppsreningsverk. Kommunen planerar att lägga ned Marstrands ARV och i stället pumpa spillvattnet till Ryaverket på sikt.

Vattenförsörjningen är också begränsad av vattenkvaliteten i ytvattentäkterna på Koön, kapaciteten på vattenverket och kapaciteten i den befintliga ledning som går mellan fastlandet och Koön via Instön, samt de flaskhalsar som finns längre in i systemet. Situationen har dock blivit något bättre efter de investeringar som gjorts inne i centrala Kungälv och utanför Ytterby.

Huvudstråk

Färdigställande av Kastellegården-Vävra ÖFL är en förutsättning, liksom Vävra-Marstrand ÖFL. Åtgärder centralt i Kungälv samt Kungälvs sjukhus-Hollandsgatan ÖFL kommer också förbättra situationen i kustområdena.

Exploatering och utbyggnadsområden

Tabell 23. Exploatering och utbyggnadsområden, Marstrand och Koön m.fl. Pilen indikerar att arbetet förväntas fortgå in i utblicksperioden.

Projekt	Tid	Beskrivning	Kritiska beroenden	Bakgrund till behov
Norra Instön	2025–2028 → Vidare utblick mot 2032	Övertagande/ ombyggnation/ nybyggnation av lokala nät på Instön	Kastellegården-Vävra ÖFL Vävra-Marstrand Kungälv sjukhus-Hollandsgatan ÖFL Olseröd-Bredsten ÖFL Munkegärde högreservoar Reservoar Lycke	Föreläggande från Länsstyrelsen, anslutning av området Norra Instön med dricksvatten innan 2030-12-31 och spillvatten senast 2036-12-31 samt Klöverön senast 2028-12-31 Utbyggnadsområde, utpekat i kommunens VA-utbyggnadsplan (som ska ersättas av kommande Vattentjänstplan) Exploatering, planprogram har pekat ut Instön som intressant för byggande av bostäder
Marstrand vattenverk	2025–2028	Ombyggnation vattenverk		Föreläggande från Miljö- och byggnadsnämnden

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Om Vävra-Marstrand ÖFL inte byggs ut från Vävra ut till Marstrand kommer det i praktiken fortsatt vara omöjligt att exploatera ytterligare på Marstrand, Koön och Instön. Detta gäller även stråken i mer centrala delar av kommunen samt färdigställande av Kastellegården-Vävra ÖFL. Föreläggandet om att bygga ut kommunalt VA på norra Instön kommer sannolikt att kopplas till vite.

4.6 KOMMUNDEL DISERÖD

I avsnittet presenteras de förutsättningar som finns samt de huvudstråk och projekt som påverkar Diseröd.

Befolkningsprognosen 2023–2027 säger att befolkningen i kommundel Diseröd förmodas växa med 9 % inom utblicksperioden. Diseröds fortsatta utveckling påverkas av kapaciteten på Diseröds avloppsreningsverk.

4.6.1 Diseröd

I Diseröd tätort är majoriteten av invånarna folkbokförda inom verksamhetsområde för VA.

Dagens förutsättningar

Av de projekt som är inlagda i investeringsbudgeten just nu är det inte några som har direkt påverkan på Diseröd. På längre sikt ska Diseröds ARV läggas ner då verket är gammalt och den tekniska livslängden börjar närma sig sitt slut. Dessutom är avloppsreningsverkets utloppsledning belägen uppströms intaget till Kungälv's vattenverk. Kapaciteten på reningsverket beskrivs som full vilket gör att ytterligare utvecklig i Diseröd är svårt. Kapacitet för att ta emot spillvattnet från Diseröd bedöms inte finnas på Ryaverket förrän ombyggnationen av Ryaverket ska vara klart 2036.

Huvudstråk

Den investering som kommer påverka Diseröd mest är Diseröd-Kungälv för vidare spillvattentransport till Göteborg som är avgörande för att avloppsreningsverket i Diseröd ska kunna läggas ner. Detta sker dock tidigast inom utblicksperioden.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Situationen i Diseröd kommer fortsätta att se ut som i dagsläget i och med att inga investeringar är planerade. Ytterligare exploatering inom Diseröd utöver de som redan pågår kommer inte bli aktuella och fortsatt utveckling i Diseröd behöver vänta på en lösning gällande avloppsfrågan.

4.7 KOMMUNSAMARBETEN

Kommunsarbeten gällande pågående VA-försörjning sker idag med grannkommunerna Ale, Göteborg och Stenungsund. Andra pågående projekt finns inom exempelvis GR, som projekten HÅVAR och SVAR.

Dagens förutsättningar

Kungälv kommun är i dagsläget leverantör av dricksvatten till Ale kommun. Ett nytt avtal håller på att tas fram om leverans på upp till 40 l/s till Ale.

Ett avtal finns också med Stenungsunds kommun om att leverera 20 l/s från och med 1/1 2024, med en leverans om 40 l/s på medellång sikt, d.v.s. ca 2050. Leverans sker nu via det gamla ledningsnätet i kommunen i väntan på färdigställande av Kastellegården-Vävrå ÖFL.

Genom avtalen säkerställer Kungälv att samtliga kostnader för drift och kapitaltjänstkostnader tas ut av respektive kommun. Eventuella framtida avtal om nöd- och reservvattenförsörjning i omvänd riktning är något som bör utredas vidare.

Kungälv kommun är beroende av Ryaverket för hantering av majoriteten av kommunens spillvattenflöden. Ryaverkets tillstånd dikterar möjligheterna för fortsatta nyanslutningar till kommunen. Nuvarande begränsningar i kapaciteten på GRYAAB förväntas bestå till 2036 då planerad ombyggnation av verket ska vara klart.

Tabell 24. Kommunsarbeten vattenleverans.

<i>Projekt</i>	<i>Tid</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Kritiska beroenden</i>	<i>Bakgrund till behov</i>
Överföringsledning Kungälv-Ale	2025–2028 <i>pågår</i>	Ny överföringsledning + tryckstegringsstation från Dösebacka till Ale		Kommunsarbete, möjliggör försäljning av dricksvatten till Ale kommun genom ökad kapacitet.

Konsekvenser om för området nödvändiga investeringar ej genomförs

Vattenleverans

Den nuvarande leveransen till Ale sker i dagsläget via en gammal ledning med begränsad kapacitet. Ny ledning ska säkerställa leverans som möjliggör att avtalad vattenleverans säkerställs.

5. KOMMANDE BEHOV

Här listas behov som VA-verksamheten har identifierat på sikt, eller sådant som behöver fångas upp i kommande investeringsprogram.

I kommande investeringsprogram:

- Fortsatt förnyelse av ledningsnätet i enlighet med förnyelseplan, om vi ska kunna nå uppsatta mål om förnyelse av ledningsnät och även nå godkänd förnyelse enligt HBI (Hållbarhetsindex) och generationsmålet i Agenda 2030. De förnyelseprojekt som är av större karaktär hanteras som investeringsprojekt, de som är mindre av verksamhetsbudgeten.
- Fortsatt arbete med att reducera tillskottsvatten. För att minska mängden bräddningar och energiåtgång samt slippa dimensionera upp befintliga och kommande ledningar måste mängden tillskottsvatten på många ställen reduceras med 50 %. Större projekt hanteras som investeringsprojekt.
- Fortsatt utbyggnad i Kovikshamn och Tjuvkil. En mer detaljerad planering för utbyggnadsetapperna under åren 2027–2030 ska tas fram.
- Pumpstationskapaciteter på befintliga överföringsledningar, främst från Kärna och in mot Ytterby. I dagsläget finns flera flaskhalsar vilket leder till bräddningar.

På längre sikt:

- Fortsatt utbyggnad i enlighet med kommande Vattentjänstplan.
- Översyn av status på samtliga reservoarer. De flesta är byggda under ungefär samma tidsperiod (1970-talet) och kommer kräva underhåll om de ska fortsätta vara i drift.
- Nedläggning av Diseröds ARV, vilket medför större utvecklingsmöjligheter i Diseröd.

Denna behandling '289/24 Näringslivsinformation' har inget tjänsteutlåtande.

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Förbundsordning för Bohus Räddningstjänstförbund

Antagen av förbundsdirektionen den

Fastställd av:

- Ale kommuns kommunfullmäktige 2016-10-10, § 172
- Kungälv's kommuns kommunfullmäktige 2016-10-06, § 251

Innehåll

1. Bakgrund
2. Medlemmar
3. Ändamål
4. Särskilda uppgifter
5. Avgränsningar
6. Förbundsdirektion
7. Revisorer
8. Initiativrätt
9. Närvarorätt
10. Anslag av kungörelser och andra tillkännagivanden
11. Förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet
12. Andel i tillgångar och skulder
13. Kostnadstäckning mm
14. Överföring av förbundsbidrag
15. Planeringsprocess
16. Budget och ekonomisk styrning
17. Likvidation och upplösning

18. Arkiv
19. Arvoden
20. Tvister
21. Ändringar i förbundsordningen
22. Ikraftträdande

§ 1 Bakgrund

Ale och Kungälv kommuners räddningstjänst är organiserade i ett kommunalförbund för att ta hand om de uppgifter som vilar på en kommun enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Uppgifterna för kommunalförbundet omfattar frågor om räddningstjänst, säkerhet och beredskap och att långsiktigt tillgodose krav och förväntningar enligt gällande lagar (se § 3 nedan).

§ 2 Medlemmar

Kommunalförbundets namn är Bohus räddningstjänstförbund (BORF), nedan kallat förbundet och har sitt säte i Kungälv. Medlemmar i kommunalförbundet är Ale och Kungälv kommuner, nedan kallade förbundsmedlemmarna.

§ 3 Ändamål

Bastjänster

Förbundet ansvarar för att i förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja:

- De skyldigheter som vilar på kommunerna enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) samt förordning (2003:789) om skydd mot olyckor (FSO) Förbundet ansvarar för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) enligt 3 kap 4 § LSO.
- De skyldigheter som vilar på kommunerna om tillsyn och tillståndsgivning enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Vid tillsynen ges förbundet rätt att tillämpa den taxa som gäller i respektive kommun.
- De skyldigheter som vilar på kommunerna enligt lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer
- De skyldigheter som vilar på kommunerna avseende information till allmänheten enl. LSO 3 kap 2§.
- Att enligt punkt ett ovan (FSO) fullgöra skyldigheter om kommunernas plan för räddningsinsatser enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Förbundets verksamhet baseras på ett av förbundsmedlemmarna godkänt handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

Förbundet utför utbildning i brandskydd och hjärt- och lungräddning för förbundsmedlemmarnas personal.

Förbundet svarar för ärenden rörande dispenser och godkännande av egensotning.

Förbundet ingår i förbundsmedlemmarnas krisorganisationer.

Förbundets roll i samhällsutvecklingen

- Förbundet ska bidra till och svara upp till den samhällsutveckling som medlemskommunerna har och dimensioneras så optimalt som möjligt över tid. Det innebär att förbundet deltar i planeringen av förbundsmedlemmarnas utveckling och i samverkan föreslår lämpliga organisationsanpassningar med god framförhållning.
- Förbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja/genomföra kommunens ansvar för tillsyn över vattensäkerheten. (Innebär tillsyn över vattensäkerheten i och vid hamnar/kajer/badplatser såväl i privat som kommunal ägo.)

Förbundet biträder förbundsmedlemmarna med kompetens kring brand och säkerhet inom följande verksamhetsområden och utifrån respektive kommuns behov:

- Samhällsskydd och beredskap
- Samhällsbyggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen (2010:900)
- Remissärenden enligt miljöbalken samt enligt 8 kap 2 § (2010:1622) för servering av alkoholdrycker
- Förbundsmedlemmarnas POSOM-verksamhet.
- Social hållbarhet

§ 4 Särskilda uppgifter

I förbundets uppdrag ingår utöver ovan nämnda bastjänster, rätten att utföra andra uppgifter som ansluter till ovanstående lagstiftning eller på annat sätt ansluter till säkerhet och trygghet hos förbundsmedlemmarna och som reglerats i avtal såsom räddningstjänstavtal med annan kommun eller med statlig myndighet.

Förbundet kan också samverka med andra aktörer i samhället ifråga om utvecklingsprojekt och frågor som är relaterade till lagstiftning och uppgifter i § 3.

Förbundsmedlem får överlämna ytterligare uppgifter till förbundet inom de områden och i den omfattning som förbundsmedlemmarna kommer överens om.

Personuppgiftslagen

Förbundet är personuppgiftsansvarig för ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter inom förbundets ansvarsområde.

§ 5 Avgränsningar

Ytterligare uppdrag kan inte åläggas förbundet utan godkännande av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

§ 6 Förbundsdirektion

Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsdirektion, som även är förbundsstyrelse. Förbundsdirektionen är den nämnd som enligt 3 kap 11 § LSO fullgör uppgifter enligt denna lag. Direktionen får inrätta de utskott som den finner lämpligt. Förbundsdirektionens verksamhet regleras i reglemente enligt bilaga till förbundsordningen.

Förbundsdirektionen ska bestå av fyra (4) ledamöter och fyra (4) ersättare. Ale och Kungälv kommuner väljer vardera två (2) ledamöter och två (2) ersättare samt utser ordförande respektive vice ordförande. Ordförandeskapet ska vara roterande mellan förbundsmedlemmarna i tvåårsintervaller.

Ledamöter och ersättare i förbundsdirektionen väljs ur förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige för en mandattid om fyra år räknat från och med den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige ägt rum i hela landet. I fråga om valbarhet och sättet att utse ledamöter och ersättare skall 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen (1991:900) tillämpas.

Vid förfall för ledamot ska ersättare från samma kommun inträda. Ersättarna inträder i den turordning kommunfullmäktige bestämt vid valet. Om ersättarna utsetts vid proportionellt val inträder istället ersättare enligt den ordning som beskrivs i lag (1992:339) om proportionellt valsätt.

För samtliga beslut krävs enkel majoritet, samt att minst tre (3) ledamöter är närvarande vid varje sammanträde. Vid lika röstetal har ordförande utslagsröst.

Förbundsdirektionen företräder förbundet med rätt att ingå erforderliga avtal.

Specialistfunktioner inom bl.a. fastighetsförvaltning, ekonomi, personal, juridik och upphandling m.m. tillhandahålls av förbundsmedlemmarna enligt särskilt avtal.

§ 7 Revisorer

Förbundet ska ha två (2) revisorer, en vald kommunrevisor från vardera förbundsmedlemmen. Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna i förbundsdirektionen. Revisorernas verksamhet regleras i reglemente. Budget för revisionen fastställs av förbundsmedlemmarna.

Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisorernas berättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas till medlemskommunernas kommunfullmäktige, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för direktionen i dess helhet.

§ 8 Initiativrätt

Ärenden i förbundsdirektionen får väckas av ledamot i direktionen, förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen samt organ under direktionen om direktionen medgett sådan rätt.

§ 9 Närvarorätt

Förbundsdirektionen får besluta att sammanträde med förbundsdirektionen skall vara offentligt. Budgetsammanträde skall enligt 8 kap. 22 § kommunallagen vara offentligt. Kungörelse skall anslås på medlemskommunernas officiella anslagstavla.

Respektive medlemskommuns presidier i kommunstyrelsen samt respektive kommuns ledande tjänsteman har närvaro- och yttranderätt vid förbundsdirektionens sammanträden.

Förbundsdirektionen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens sammanträden

§ 10 Anslag av kungörelser och andra tillkännagivanden

Förbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjustering och övriga tillkännagivanden anslås på förbundets anslagstavla. Kungälv's kommuns anslagstavla är förbundets anslagstavla. Alla kungörelser ska dessutom publiceras på förbundets hemsida.

Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten ska fastställas ska anslås på förbundets anslagstavla och för kännedom på förbundsmedlemmarnas anslagstavlor samt i lokal dagspress.

§ 11 Förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, beslut av principiell/strategisk betydelse, större investeringar, större ändringar av verksamheten eller annat av större vikt ska samråd ske med förbundsmedlemmarna.

Förbundsdirektionen ska tertialvis till förbundsmedlemmarna överlämna rapport om verksamhetens ekonomi och utveckling.

Förbundsdirektionen och förbundsmedlemmarna ska tre gånger per år mötas till uppföljningsdialog med utgångspunkt i gällande handlingsprogram och budget. Dessa uppföljningsdialoger ska, på förbundsdirektionens initiativ, planeras för ett år i taget.

Om förbundet under budgetåret konstaterar eller förväntar kostnadsöverskridanden eller andra betydelsefulla avvikelser från budgeten ska man till förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser redovisa orsakerna till avvikelserna och de korrigeringar som har vidtagits eller kommer att vidtas.

§ 12 Andel i tillgångar och skulder

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till respektive medlems ansvar enligt § 16.

Förbundsmedlemmarna har ansvar för att täcka eventuell uppkommen brist i enlighet med angiven fördelningsgrund. Motsvarande fördelningsgrund tillämpas vid skifte av tillgångar om förbundet skulle upplösas.

Vid en räddningsinsats med kostnader som överstiger den kommunala självrisken för statlig ersättning ska dessa kostnader betalas i sin helhet av den drabbade kommunen. Det är den drabbade kommunen som har att söka statlig ersättning för sina kostnader. Förbundet bistår drabbad kommun vid ansökan om statlig ersättning för denna kommuns räkning.

§ 13 Kostnadstäckning m.m.

Kostnaderna för förbundets verksamhet ska täckas, i den mån det inte sker på annat sätt, genom bidrag från förbundsmedlemmarna.

Utgångspunkten avseende bastjänsterna är en fördelning utifrån befolkningstalet. Fördelningen revideras i samband med fastställande av handlingsprogrammet

Vid en kraftigt förändrad riskbild ovanstående fördelningsprincip bli föremål för omförhandling mellan förbundsmedlemmarna.

Förbundets kortsiktiga kreditbehov tillförsäkras av Kungälv kommun genom koncernkonto

Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande. Om godkänd borgen ingås gäller i fråga om ansvar fördelningsregeln.

Förbundet får inte bilda eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

§ 14 Överföring av förbundsbidrag

Förbundsmedlemmarnas förbundsbidrag överförs tertialvis.

§ 15 Planeringsprocess

Förbundsmedlemmarna och förbundsledningen möts vart fjärde år, tredje året i mandatperioden, till planeringskonferens med följande obligatoriska innehåll:

- Analys av bokslut – ekonomi, måluppfyllelse och verksamhet – i relation till tidigare uppnådda resultat, jämnstora räddningstjänstförbund och förbundsmedlemmarnas utveckling och förutsättningar. (se även § 11)
- Förbundsmedlemmarnas planering och bedömning av utvecklingen under den kommande fyraårsperioden.
- Förbundsledningens förslag till handlingsprogram och budget.

Målsättning med planeringsprocessen är att den ska resultatera i beslut om fyraårigt handlingsprogram, ettårig budget och fyraårig ekonomisk planeringsperiod.

Direktionen ska fastställa handlingsprogram för den förebyggande verksamheten och handlingsprogram för räddningstjänsten enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

En förutsättning för handlingsprogrammet är att förbundet deltar i planeringen av förbundsmedlemmarnas utveckling (§ 3). Handlingsprogrammet ska upprättas i samverkan med förbundsmedlemmarna och innan det antas av direktionen ska förbundsmedlemmarna yttra sig över förslaget.

Med det fastställda handlingsprogrammet som grund upprättar förbundsdirektionen förslag till ettårig budget och fyraårig ekonomisk plan för verksamheten. Budgeten ska uttryckas dels som finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och dels som ekonomisk plan. Större investeringar blir föremål för separata beslut i förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige, enligt förbundsordningens § 11.

Förbundsmedlemmarna ska, efter budgetkonferensen, mötas till dialog för att enas om ekonomiska förutsättningar för förbundsdirektionens ekonomiska planering.

§ 16 Budget och ekonomisk styrning

Förbundsdirektionen ska årligen fastställa budget för förbundet inom de ekonomiska ramar och enligt de riktlinjer i övrigt som förbundsmedlemmarna enats om och som de angivit (*före juni månads utgång*).

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och den kommande fyraårsperioden samt plan för investeringar för den kommande femårsperioden. Förbundsdirektionen ska fastställa budgeten före november månads utgång.

Sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt.

Årsredovisning ska godkännas av förbundsdirektionen och lämnas till förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige för beslut om ansvarsfrihet enligt respektive förbundsmedlems styrmodell.

§ 17 Utträde, likvidation samt upplösning

Förbundet är bildat på obestämd tid. Förbundsmedlem har rätt att begära utträde ur förbundet; detta innebär att förbundet då träder i likvidation eftersom det endast består av två förbundsmedlemmar. Uppsägningstiden är tre år räknat från slutet av den månad då uppsägning skedde.

När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom (tillgångar och skulder) skiftas. All egendom där bokfört värde saknas ska värderas av oberoende värderingsman, eller om parterna enas om detta, omvandlas till likvida medel. Respektive kommun övertar den personal som har sin huvudsakliga tjänstgöring inom respektive kommuns geografiska område.

Vid skifte av förbundets behållna tillgångar och skulder ska fördelningsgrunden enligt § 16 tillämpas. Efter skuldbetalning skiftas egendom till bokfört värde eller där bokfört värde saknas enligt värdering. I fråga om eventuellt upparbetad pensionsskuld för personal ska denna följa med den personal som tillhör respektive kommun.

Verksamheten får fortsätta tillfälligtvis om det behövs för en ändamålsenlig avveckling och i syfte att parterna efter ett utträde skall kunna upprätthålla en erforderlig beredskaps- och säkerhetsnivå. Verksamheten måste då bedrivas på ett sådant sätt att utträde inte försvåras för någon av parterna av ekonomiska skäl i form av tillkommande investeringsbehov.

När förbundsdirektionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska direktionen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i sin helhet med en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. När likvidationsuppdraget är fullföljt ska Kungälv kommun överta vårderna av de handlingar som tillhört förbundet.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

En förbundsmedlem som inte är nöjd med redovisningen eller det skifte som förrättas av direktionen får väcka talan om detta mot den andra förbundsmedlemmen inom ett år från det då slutredovisningen delgivits.

Om det framkommer någon tillgång för förbundet efter dess upplösning eller om talan väcks mot förbundet eller om det på annat sätt uppkommer behov av ytterligare likvidationsåtgärd ska likvidationen fortsättas.

§ 18 Arkiv

Kungälv kommun är arkivmyndighet för förbundet och Kungälv kommuns arkivreglemente gäller för förbundet.

Kungälv kommuns regler om arkivlokaler omfattar även förbundet.

§ 19 Arvoden

Årsarvode till ordförande utgår med 100 procent och till vice ordförande med 75 procent av Sveriges riksdags ledamöters månatliga grundarvode.

Arvoden och andra ekonomiska förmåner till övriga ledamöter, ersättare och revisorer i förbundsdirektionen utgår enligt de regler som tillämpas av Kungälv kommun.

Förbundsdirektionen beslutar om arvode och andra ekonomiska förmåner för de utskott som direktionen inrättar enligt § 5.

§ 20 Tvister

Twist mellan förbundet och en eller båda förbundsmedlemmarna, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgörs genom skiljeförfarande enligt lag (1999:116) om skiljeförfarande.

§ 21 Ändringar i förbundsordningen

Ändring av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsdirektionen och fastställas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

§ 22 Ikraftträdande

Denna förbundsordning träder i kraft när den har godkänts av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige och gäller från och med den 1 januari 2017.

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Projektnummer

Objektnummer
O 321

Datum
2022-05-18

Diarienummer
1181/2022
Version
1.0

Sida
1 (6)

KUNGÄLVS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN	
Ank.	2022 -09- 16
Dnr.	KS2022/0801

-5

Överenskommelse om långsiktig samverkan Fästningsholmen och Bohus fästning 2022 - 2031

Fastighetsägare: Statens fastighetsverk
Världkommun: Kungälv kommun

Projektnummer	Datum	Diarienummer	Sida
	2022-05-18	1181/2022	2 (6)
Objektnummer		Version	
O 321		1.0	

Statens fastighetsverk förvaltar kulturhistoriska besöksmål i ett stort antal av Sveriges kommuner. För att dessa fastigheter ska kunna bevaras, tillgängliggöras och utvecklas för nutida och framtida generationer, så eftersträvar SFV att dess värdkommuner har insikt och kunskap om besöksmålen och dess betydelse samt påvisar ett långsiktigt intresse och ett aktivt engagemang i deras framtid. Denna överenskommelse mellan SFV och värdkommunen Kungälv kommun har tecknats för att fastställa gemensamma intentioner med Fästningsholmen och Bohus fästning perioden 2022 till 2031.

1. Parterna

1.1 Fastighetsägaren Statens fastighetsverk

Statens fastighetsverk (SFV) har regeringens uppdrag att förvalta delar av statens fasta egendom. SFV:s uppdrag styrs av en förordning med instruktion (SFS 2007:757) samt ett årligt regleringsbrev som innehåller regeringens krav på verksamheten. SFV lyder under Finansdepartementet.

Som statlig myndighet ska SFV bland annat främja de statliga kulturmiljömålen, de nationella kulturpolitiska målen samt regeringens arbete med Agenda 2030.

SFV förvaltar ca 2300 fastigheter, däribland ca 225 kultur- och naturhistoriska besöksmål i Sverige. De består av bland annat slott, militära befästningar, bruksmiljöer, ruiner, museer, fyrplatser, fornminnen, parker och kyrkor. SFV äger dessutom stora skogs- och markområden samt cirka 1 600 kronholmar, totalt cirka 1/7 av Sveriges yta, som till stora delar nyttjas för fritid och rekreation.

SFV är svensk besöksnäringens största fastighetsägare och en nyckelaktör i landets kulturturism.

I Kungälv kommun förvaltar SFV Carlstens fästning med kringliggande naturområden, flertalet öar, Strandverket, Kastellegården, Bohus fästning samt en betydande del av Fästningsholmens mark.

Kungälv kommun har hyrt och bedrivit publik verksamhet i Bohus fästning sedan 2004. År 2010 tecknade SFV och Kungälv kommun en utvecklingsplan för berörda fastigheter för perioden 2010 - 2020. Från 2013 drev kommunen verksamheten i bolagsform för att 2017 åter ta in verksamheten i förvaltningen. År 2019 tecknade Kungälv kommun med SFV:s godkännande en andrahandsupplåtelse för Bohus fästning och dess publika verksamhet med en privat entreprenör.

Förvaltningsområde SFV Göteborg och där utsedd förvaltare har förvaltningsansvar för Bohus Fästning samt för SFV:s mark på Fästningsholmen som ingår i denna överenskommelse.

1.2 Värdkommunen Kungälv kommun

Kungälv kommun (48 000 invånare) är en expansiv kommun strategiskt belägen vid Göta älv och Nordre älv, mitt emellan E6:an och R45, 20 km från Göteborg. Platsen, en gång vid gränsen mellan Danmark, Norge och Sverige, har spelat en viktig roll i den nordiska historien de senaste 1000 åren.

Styrmodellen för Kungälv kommun heter "Från demokrati till effekt och tillbaka" (KS2016/0383). Invånarnas behov ska vara vägledande för verksamheternas utveckling samtidigt som medarbetarnas möjligheter till delaktighet och engagemang ska tillgodoses.

Utdrag ur kommunens Vision 2040: "Kungälv rika kulturhistoriska arv ger kommunen sin identitet och särprägel. Vi skall vårda och utveckla miljön och kulturarvet så att människor kan njuta av och berikas av upplevelsen. Kulturen är en tillgång för tillväxt och utveckling." Visionen är den gemensamma utgångspunkten för hur Kungälv kommun ska utvecklas för att vara en attraktiv kommun att bo och verka i. Den ska genomsyra alla kommunens mål och verksamheter samt ska ge vägledning vid beslut. Visionen ger en bild av Kungälv 2040 som vi tillsammans skall sträva efter att uppnå.

Projektnummer

Datum

Diarienummer

Sida

2022-05-18

1181/2022

3 (6)

Objektnummer

Version

O 321

1.0

1.3 Övriga berörda aktörer

Denna långsiktiga överenskommelsen är tänkt att vara ett strategiskt och praktiskt redskap samt en källa till kunskap, inspiration och utveckling för alla aktörer som påverkar platsen.

Med överenskommelsen som utgångspunkt ska de ha möjligheter att driva och utveckla sina verksamheter på Fästningsholmen så att de ligger i linje med avtalets intentioner.

Vilka dessa aktörer är förändras över tid, men de och deras engagemang är en given förutsättning för att innehållet i denna överenskommelse ska kunna realiseras och dess mål uppnås.

Därmed är det också avgörande att dessa aktörer ges löpande kunskap om överenskommelsen, dess syfte, vision och mål samt ges möjlighet att ha åsikter kring de åtgärder som planeras. Likaså att parterna i denna överenskommelse har kunskap om och verkar för att främja aktörernas förutsättningar att bedriva publik verksamhet.

2. Fastigheterna

2.1 Omfattning

Denna överenskommelse omfattar fastigheterna: Gamla staden 1:11 och 1:12 i Kungälv kommun.

I nuläget omfattas båda fastigheterna av ett lokalhyresavtal mellan parterna där Kungälv kommun i sin tur hyr ut fästningen i andra hand och upplåter mark till aktörer som bedriver publik verksamhet på Fästningsholmen. Kommunen har för närvarande kommunala byggnader på fastigheten i form av ett vandrarhem, en glasskiosk och en entréstuga. Kommunen har också parkeringsanläggningar och hamnanläggningar på fastigheten. På fastigheten ligger även lasaretsbyggnaden Älvkullen som ägs av Västfastigheter, hembygdsgården som ägs av föreningen Kungälv Musei Vänner samt roddklubbens byggnad De oklara förhållanden som råder för en del av byggnaderna, bland annat fastigheter på ofri grund, ska utredas.

Parternas ambition är att Kungälv kommun skall arrendera mark och förhyra Bohus fästning i två separata avtal som skall vara avhängiga av varandra.

Eventuella ändringar och byten av publika hyresgäster och / eller verksamheter på Fästningsholmen ska ske i samråd mellan parterna.

2.2 Kulturhistoriska och immateriella värden

Bohus fästning med Fästningsholmen tillhör det nationella kulturarvet och förklarades som statligt byggnadsminne (SBM) år 1935. Fästningsholmen är i sin helhet välbevarad med stora kulturhistoriska och upplevelsemässiga värden.

Bohus fästning är Nordens mäktigaste ruin och utgör Nordens tydligaste gränsfäste. Fästningen som byggnadsverk visar upp 700 år av stenbyggnadskonst.

Bohus fästning, dess varumärke och övriga immateriella värden utgör en stark symbol för landets historia, staden Kungälv och för nordiskt samarbete. Fästningens varumärke och övriga immateriella värden tillhör SFV och ska skyddas och utvecklas av parterna så att dess värden ej degenereras i något avseende.

Projektnummer

Datum

Diariumnummer

Sida

2022-05-18

1181/2022

4 (6)

Objektnummer

Version

O 321

1.0

3. Syften

Denna överenskommelse syftar till att:

- Parterna ska ha en tydlig samsyn kring Fästningsholmen och Bohus fästning, fastigheternas fysiska och immateriella värden samt betydelse i lokalsamhället, för regionen och nationen.
- Skapa långsiktiga och hållbara förutsättningar för fastigheterna att förvaltas och bevaras till förmån för kommunens invånare, besökare, näringsliv och föreningsliv.
- Underlätta och samordna parternas förvaltning av Fästningsholmen och Bohus fästning.
- Gemensamt skapa förutsättningar för en hållbar publik verksamhet på Fästningsholmen.
- Öka lokalsamhällets insikt och kunskap om, intresse för och engagemang i fastigheterna.

4. Gemensam vision

Parterna har enats kring en gemensam vision att Fästningsholmen som helhet och Bohus fästning:

- Ska bevaras och tillgängliggöras för nutida och framtida generationer.
- Ska ha hyresgäster som stärker platsens attraktivitet och konkurrenskraft.
- Ska ha publika verksamheter som tillvaratar och stärker platsens kärnvärden, dvs. dess historia.
- Ska tillhandahålla publika ytor som är säkra och tillgängliga utifrån platsens förutsättningar.
- Ska utgöra en naturlig och attraktiv plats året runt för rekreation samt för natur- och kulturupplevelser för kommunens och regionens invånare och besökare.
- Parterna ska tillsammans med offentliga och privata aktörer medverka till att Fästningsholmen utvecklas som attraktiv destination för invånare och besökare.
- Invånarnas samt närings- och föreningslivets intresse för och engagemang i Fästningsholmen och i Bohus fästning ska tillvaratas och utvecklas.

5. Gemensamma mål

I syfte att uppnå den gemensamma visionen så har parterna enats kring följande mål:

- Parterna ska identifiera lämpliga mätmetoder och nyckeltal för nedanstående gemensamma mål, som möjliggör en enkel och tydlig uppföljning och utvärdering av Överenskommelsen.
- Alla publika aktörer på Fästningsholmen ska vara medvetna om och dela överenskommelsens vision samt aktivt verka för att uppfylla dess mål och följa dess strategi.
- Fästningsholmens roll som attraktiv destination för invånare och besökare ska synbart ha utvecklats och dess konkurrenskraft förstärkts.
- Det lokala näringslivet och föreningslivet ska ha ökat sina åtaganden i Fästningsholmens utveckling.
- Kommunen ska skapa en ökad insikt om och tillvarata de positiva effekter som Fästningsholmen och Bohus fästning tillför och kan tillföra kommunen och dess invånare inom olika samhällsområden.
- Externa medfinansieringen av bevarande och utvecklande åtgärder på Fästningsholmen ska ha ökat
- Antalet intäktsskapande besökare på Fästningsholmen (event) och Bohus fästning ska öka över tid.

Projektnummer

Datum

Diarienummer

Sida

2022-05-18

1181/2022

5 (6)

Objektnummer

Version

O 321

1.0

6. Gemensamma fokusområden

För att uppnå vision och uppsatta mål så ska samverkan fokuseras på följande områden

- Kommunikation** *Parterna ska ha en öppen kommunikation sinsemellan och med berörda aktörer. De ska hålla varandra underrättade om planerade eller uppkomna händelser som kan påverka samarbetet, berörda fastigheter eller dess aktörer.*
All kommunikation som berör hyrd fastighet och arrenderad mark med ev. andrahandshyresgäster ska ske via förstahandshyresgästen Kungälv kommun.
- Platsutveckling** *Parterna ska främja en aktiv platsutveckling på hela Fästningsholmen som utgår från ett helhetsperspektiv samt skyddar och tar tillvara på Fästningsholmens specifika kultur- och naturvärden.*
- Verksamheter** *Parterna ska föra en löpande dialog om vilka publika verksamheter som är lämpliga på Fästningsholmen samt vilka kriterier och förväntningar som bör ställas på dem.*
Verksamheterna på Fästningsholmen ska utgå från och anpassas till varje enskild del av Fästningsholmens förutsättningar. Bohus fästning ska hanteras som en del av helheten och aktiviteter på fästningen anpassas efter vad som är lämpligt där.
- Samhällseffekter** *Parterna ska analysera, synliggöra, utveckla och tillvarata Fästningsholmens och Bohus fästnings befintliga och potentiella lokala samhällseffekter.*

7. Gemensam strategi

För att uppnå målbild och uppsatta mål, så ska vårt arbete och våra åtgärder genomsyras av:

- Kärnvärdet** *Fästningsholmens och Bohus fästnings kärnvärden, dvs dess historia, ska utgöra grunden för åtgärder som parterna genomför/godkänner med koppling till platsen.*
- Helhet** *Fästningsholmen ska betraktas, hanteras och utvecklas i sin helhet. Byggnadsminnet och besöksmålet Bohus fästning utgörs av Fästningsholmen i sin helhet och det är av stor vikt att den hanteras som en helhetsmiljö.*
- Hållbarhet** *Miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet ska genomsyra parternas arbete. Samtliga åtgärder ska ske i enlighet med Agenda 2030.*
- Kvalitet** *De publika verksamheterna på Fästningsholmen ska hålla en sådan kvalitet att platsens attraktivitet och immateriella värden stiger kort- och långsiktigt.*
- Kontinuitet** *Parterna ska eftersträva kontinuitet i sina ställningstaganden i frågor som berör Fästningsholmen, så att berörda aktörer ska kunna planera sina publika verksamheter samt verka långsiktigt och hållbart.*

Projektnummer

Datum

Diarienummer

Sida

2022-05-18

1181/2022

6 (6)

Objektnummer

Version

O 321

1.0

8. Genomförande

En samverkansgrupp med representanter från SFV och Kungälv kommun ansvarar för att planera och genomföra gemensamma åtgärder som främjar överenskommelsen. Gruppen träffas minst tre gånger per år enligt fastlagd tidplan. SFV är kallande. Samverkansgruppen ska ha goda förutsättningar att bedriva ett gemensamt konstruktivt arbete.

Åtgärder för nästföljande år planeras och beslutas minst ett år i förväg för att parterna ska hinna utverka de tillstånd, de resurser och den finansiering som krävs för att kunna genomföra dem.

Samverkansgruppen ska upprätta relevanta syften och mål samt budget för varje gemensam åtgärd. Åtgärderna ska godkännas av bägge parter innan de genomförs.

Extern medfinansiering av planerade åtgärder ska alltid eftersträvas.

SFV har beslutsrätt vad gäller fysiska åtgärder i och på Bohus fästning samt i åtgärder som kan påverka fästningens immateriella värden.

9. Utvärdering

Samverkansgruppen ansvarar för att skriftlig utvärdering upprättas av föregående års åtgärder och måluppfyllnad innan beslut tas om påföljande års åtgärder.

Samverkansgruppen ansvarar även för att en årlig sammanfattning av samarbetet upprättas och att en övergripande utvärdering av överenskommelsen sker efter fem år.

I den mån båda parter är överens så kan justering av överenskommelsen ske under avtalsperioden. Justeringar ska ligga i linje med SFV:s andra långsiktiga överenskommelser med värdkommuner.

10. Överenskommelsens giltighetstid

Denna överenskommelse gäller i tio år från undertecknandet.

Överenskommelsen är inte juridiskt bindande för parterna.

Parterna förbinder sig inte heller till några ekonomiska åtaganden kopplade till överenskommelsen.

Överenskommelsen är upptecknad i två exemplar, varav parterna har tagit var sitt.

 Kungälv 16.9 2022	 Kungälv 16.9 2022
Ingrid Eiken Holmgren Generaldirektör Statens fastighetsverk	Miguel Odhner Kommunstyrelsens ordförande Kungälv kommun

Minnesanteckningar

Avstämning enligt "Överenskommelse om samverkan mellan Kungälv kommun och Statens fastighetsverk avseende Bohus fästning och Fästningsholmen".

2024-05-16, 10.00, Stadshuset i Kungälv

Närvarande: Miguel Odhner, Anders Holmensköld, Gun-Marie Daun, Johan Staberg, Gerda Elfverson, Claes Brunius, Haleh Lindqvist, Åsa Berglie

1. Godkännande av dagordning
2. Justerare av dagens protokoll/mötesanteckningar-ingen vald men anteckningar skickas till mötesdeltagarna för justering.
3. Föregående protokoll, bilaga Nummer- det här är första mötet sen undertecknande av nya överenskommelsen.
4. SFV informationspunkt
Ny generaldirektör: Max Elger
Ny överdirektör: fungerar som vice, Irene Svenonius
Bemanning SFV regionalt för Bohus samma som förut.

Ökade anslag: Finansdepartementet tilldelade ökade anslag inför budget 2024, 2025, 2026. SFV ser positivt på det men det kräver mycket av organisationen för att arbeta upp det med så korta förberedelser pga. Ansökan om tillstånd för åtgärder. Anslagen är dedikerade till vissa typer av objekt och viss typ av åtgärder: tex murverk.

SFV har i uppdrag att anpassa beståndet till de medel som finns. Planering sker för hur beståndet ska minska. Prioriteringar är gjorda och överdirektören har ett uppdrag att arbeta med genomförandet. Det finns olika alternativ: bara låta stå, omvandla till marknadshyra, stänga eller avyttra. Bohus kommer att fortsätta vara bidragsfastighet, det finns idag inga indikationer om att Bohus ska avvecklas. De fastigheter som SFV behåller finns det ökade krav på. Exempel: Borgholm klassas om till marknadshyresfastighet och då kan SFV investera. Bygger på att fastigheten kostnader bärs av hyran.

5. Kungälv kommun informationspunkt
Kort information om konjunkturen och inflationens påverkan på den kommunala verksamheten. Tillväxttakten i kommunen avtar något pga. konjunkturen. Arbete pågår med stadsutveckling och centrumutveckling.

Fortsatta satsningar kring friluftslivet med cykelbanor, vandringsleder. Avtalet med Södra Bohuslän är uppsagt och kommunen lämnar det till årsskiftet och i stället satsar kommunen på ett arenabolag som kraftsamlar även kring besöksnäringen. Bolaget är helägt kommunalt bolag som är startat men är inte i aktivt arbete än. Organisation från kommunen gällande Bohus är samma som förut.

6. Fästningsholmen
 Underupplåtelsen med Roddklubben är gjord och de avser söka medel för att ersätta sin byggnad som är skadad av återkommande översvämningar. Alla nödvändiga tillstånd ska sökas av föreningen.
 Kommande nyttjanderättsavtal med Kulturarv Kungälv (Hembygdsgården) som har byggnad på ofri grund. Kommer att skickas till SFV för godkännande.
- Arbeta gemensamt med att utveckla funktionerna på Fästningsholmen för framtiden- föreningslokaler, bereda en plan för alla byggnader och funktioner. Målet är första kvartalet 2025 ha en gemensam behovsanalys och strategi för Fästningsholmens lokaler/funktioner.
 Ta med visionen om ett besökscentrum i arbetet med att utveckla Fästningsholmen. Västfastigheters Älvkullen erlägger i dagsläget inget arrende till SFV för sin byggnad. En första kontakt skall tas av KSO och Johan Staberg med VGR för att uppmärksamma behovet av att arbeta med helheten för byggnaderna.
- Finns även behov av att träffa Riksantikvarieämbetet (RAÄ) i arbete kring Fästningsholmens utveckling. RAÄ besöker Bohus 5 juni där dialog kan inledas enligt SFV.
7. Fästningens verksamhet, omfattning, inriktning, slitage och förutsättningar
 Aktören har mycket önskemål om utveckling och förbättringar.
 Skapa om en typ av "regelverk"/överenskommelse för evenemang som inte ingår i nyttjanderätten/hyresavtalet. Även kopplat till intäkter vid större evenemang.
8. Kommunikationsvägar, ansvarsfrågor: SFV, KK och andrahandshyresgäst
 Samverkansgruppen träffas vår och höst årligen.
 SFV och KK ska träffas separat och sen ha hyresgästmöten med aktören, sätta upp planer för hur kommunikation ska ske och i vilka frågor aktören kan gå direkt till SFV och inte.
9. Förutsättningar för underhåll och utveckling, ekonomiska, strukturella och organisatoriska
 Anslaget räcker inte till alla åtgärder som behövs, stort behov och prioritering av åtgärder är att jobba med murkrönsavtäckningar och Röde Torn, Sven Hall kommer stå fortsatt täckt med väderskydd. Mål att få ökade anslag även efter 2026 men även arbeta med annan finansiering/extern finansiering. Ca 20 mkr på tre år går till Bohus enligt senaste prognosen. Egentligen behövs flera hundra miljoner för att åtgärda det eftersatta underhållet. Se över möjligheten att göra externt finansierat projekt för Sven Hall.
10. Extern finansiering, insamlingsstiftelse Möjligheter, reglering, ansvarsfördelning
 Stiftelsen har funnits i ca två. SFV har utrett hur de ska hantera extern finansiering i form av arbeten, brännugn för kalk mm. Har landat i att SFV kan ta emot pengar i form av donation men det måste skrivas en överenskommelse. LoU gäller för arbeten som ska göras.
 Stiftelsen vill även söka externa bidrag men behöver administrativ hjälp med det. Skapa gemensam plattform för att kunna arbeta med extern finansiering. Frågan måste tas upp på kommande samverkansmöten.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 3 (3)
Datum: 2024-05-16

11. Säkerhetsfrågor

Några platser på fästningen är avspärrade, de som är väsentliga för verksamheten ska vi försöka prioritera. Diskutera hur vi hanterar det som är fortsatt avspärrat samt vad som är säkra zoner för tex barnverksamhet.

12. Nästa möte: 9 oktober kl 10.30 i Stadshuset

Denna behandling '292/24 Information om skolsociala team' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '293/24 Översikt IOP' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Verksamhetsplan

Folkhälsa och social hållbarhet 2025

Diarienummer: KS 2024/1786

Beredande politiskt organ: Råd folkhälsa social hållbar utveckling

Handläggare: Johan Sjöholm

Inledning

Västra Götalandsregionen har samverkansavtal med varje kommun inom sitt geografiska område gällande gemensamma folkhälsoinsatser. Enligt avtalet ska arbetet med folkhälsa och social hållbarhet bedrivas strategiskt, systematiskt och målinriktat i syfte att förbättra befolkningens levnadsvillkor och hälsa samt utjämna skillnader i hälsa. Arbetet ska omfatta hälsofrämjande och förebyggande samt generella och riktade insatser. Insatser ska vara långsiktiga och utgå från befolkningens behov. Årligen ska en verksamhetsplan med budget och insatser tas fram. Den ska innehålla en beskrivning av prioriteringar kring vilken/vilka målgrupper som i kommunen är i störst behov av insatser.

Verksamhetsplanen utgår från den långsiktiga planen som gäller för kommunen. Verksamhetsplanen ska efter fastställande skickas till kommunstyrelsen för kännedom. Innan planen översändes till kommunstyrelsen ska utsedda representanter för kommunen och delregionala nämnden väster ha diskuterat och ställt sig bakom.

Bakgrund

Agenda 2030

2015 antog Förenta nationernas generalförsamling "Agenda 2030 för hållbar utveckling". Agenda 2030 består av 17 mål med 169 tillhörande delmål. Invånare, föreningar och organisationer, företag, myndigheter och kommuner ska alla delta i arbetet för att nå de 17 målen. Målet handlar bland annat om att utrota fattigdom, ha en hållbar ekonomisk tillväxt och bekämpa klimatförändringarna. Alla mål i Agenda 2030 påverkar varandra och mänskliga rättigheter, rättvisa och hållbarhet ska ta lika stor plats inom alla mål.

Kungälv kommun arbetar med Agenda 2030 och det berör alla verksamheter inom kommunen. Vården, skolan och samhällsbyggnad ska alla verka tillsammans för att bidra till målen. Varje år görs en uppföljning av kommunens arbete med målen i Agenda 2030 som publiceras i samband med årsredovisningen.

Nationell styrning folkhälsa

Sverige har ett övergripande folkhälsomål och åtta målområden. Det övergripande målet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Målet tydliggör samhällets ansvar som förutsätter ett gemensamt och tvärasektoriellt arbete. Folkhälsomålet och dess målområden gäller för alla aktörer i Sverige, så väl statliga myndigheter som regioner och kommuner. Folkhälsopolitiken syftar till att åstadkomma mer jämlika livsvillkor och därmed möjligheter för en jämlik hälsa. ¹

De åtta målområdena återspeglar ett antal faktorer som påverkar hälsotillståndet och består av:

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö
- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

VGR:s regionövergripande folkhälsoarbete

Västra Götalandsregionen ska arbeta för att nå det nationella folkhälsomålet. För att lyckas med detta har regionfullmäktige antagit mål för social hållbarhet som gäller för alla VGR:s verksamheter. Målen består av tre övergripande mål:

- god hälsa och välbefinnande
- jämlikhet och lika rättigheter
- tillit, trygghet och delaktighet.

Arbetet med mål för social hållbarhet innebär också att mänskliga rättigheter ska beaktas. Detta betyder bland annat att jämlikhet, delaktighet, transparens och ansvar ska genomsyra all verksamhet och alla beslut. ²Västra Götalandsregionen har fyra måldokument som är antagna av regionfullmäktige. Måldokumenterna ska bidra till att uppfylla regionens vision Det goda livet:

- Strategi för omställningen av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen 2023–2027³
- Regional utvecklingsstrategi 2021–2031⁴
- Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan 2024–2027⁵
- Trafikförsörjningsprogram 2021–2025 – Hållbara resor i Västra Götaland⁶

Det är framför allt de tre förstnämnda måldokumenterna som ingår i det regionövergripande folkhälsoarbetet

¹ Nationella folkhälsomål. Läs mer här: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/om-folkhalsa-och-folkhalsoarbete/tema-folkhalsa/vad-styr-folkhalsopolitiken/nationella-mal-och-malomraden/>

² Mål för social hållbarhet 2023. Läs mer här: <https://www.vgregion.se/om-vgr/hallbarhet/>

³ Strategi för omställning av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen. Läs mer är: <https://www.vardsamverkan.se/omraden/god-och-nara-varld/>

⁴ Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021 – 2031. Läs mer här: <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/regional-utvecklingsstrategi/>

⁵ Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan 2024–2027. Läs mer här: <https://www.vgregion.se/kultur/sa-styrs-kulturen/kulturstrategi-och-kulturplan-20242027/>

⁶ Trafikförsörjningsprogram 2021–2025. Läs mer här: <https://www.vgregion.se/kollektivtrafik/sa-styrs-kollektivtrafiken/trafikforsorjningsprogrammet/>

Fördelning av politiskt ansvar för folkhälsa inom VGR

GR:s regionövergripande folkhälsoarbete sker politiskt och organisatoriskt inom både hälso- och sjukvård och regional utveckling. Här följer en kort sammanfattning av berörda nämnders reglemente och uppdrag med koppling till det regionövergripande folkhälsoarbetet.⁷

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden ska verka för en god och jämlik hälsa för befolkningen i Västra Götaland. Nämnden ska också verka för en jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård, tandvård och folkhälsa. Nämnden ansvarar för att ta fram måldokument och strategiska planer för den övergripande och långsiktiga inriktningen inom bland annat folkhälsa samt för att fatta beslut om, och följa upp tillhörande planer. Ett exempel är strategin för omställningen av hälso- och sjukvården i VGR. Där lyfts bland annat behovet av att utveckla vården med ett mer hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt förhållningssätt. Strategin konkretiseras genom genomförandeplanen för omställningen av hälso- och sjukvården.

Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN) ska verkställa och realisera de planer som SSN beslutar om. OSN omsätter genomförandeplanen via till exempel uppdrag till VGR:s utförarverksamheter och avtal med externa vårdgivare. I genomförandeplanen är det främst vissa effekter på kort och lång sikt inom delområdet nära vård, som ingår i det regionövergripande folkhälsoarbetet.

De delregionala nämnderna ska verka för en förbättring av befolkningens livsvillkor och levnadsvanor i samverkan med bland annat kommuner och det civila samhället, vilka DRN också ska föra dialoger med. Nämnderna ska teckna folkhälsoavtal med kommunerna i Västra Götaland och de fördelar också projektmedel samt ger verksamhetsstöd avseende folkhälsoinsatser till aktörer som verkar inom DRN:s geografiska område.

Miljö- och Regionutvecklingsnämnden (MRU) ansvarar för att ta fram och driva arbetet med den regionala utvecklingsstrategin. Där är det ökad inkludering och bygga kompetens, två av fyra långsiktiga prioriteringar, samt kraftsamlingen fullföljda studier, som främst ingår i det regionövergripande folkhälsoarbetet.

Kulturnämnden (KUN) ska initiera insatser och verka för en demokratisk samhällsutveckling. Nämnden ska också ge invånarna möjlighet till delaktighet och upplevelser inom ett demokratiskt kulturliv samt ansvara för VGR:s organisationsstöd och verksamhetsbidrag till det civila samhället. Det är kulturnämnden som ansvarar för att driva genomförandet utifrån kulturstrategin. I kulturstrategin är utvecklingsområdet vidgat deltagande särskilt relevant för det regionövergripande folkhälsoarbetet.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN) ansvarar för att driva genomförandet utifrån trafikförsörjningsprogrammet. Inom trafikförsörjningsprogrammet finns två områden med bäring på det regionövergripande folkhälsoarbetet. Det först handlar om god geografisk tillgänglighet där invånarna ges möjlighet att ta del av kollektivtrafiken utifrån olika geografiska förutsättningar. Det andra området handlar om att kollektivtrafiken ska vara enkel, trygg och inkluderande.

VGR budget 2025

Västra Götalandsregionens budget är regionens styrande dokument. Budgeten anger förutom de ekonomiska ramarna även regiongemensamma mål och uppdrag. Ett av fokusområdena i budgeten är att utveckla arbetet med folkhälsa och förebyggande arbete.

⁷ Plan för regionövergripande folkhälsoarbete 2024-2028. Läs mer här: <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/omraden/social-hallbarhet/folkhalsa/plan-for-regionovergripande-folkhalsaarbete-2024-2026/>

Utbildningsnivå, inkomst, bostadsort och arbete är faktorer som påverkar vilka förutsättningar vi har att leva hälsosamma liv. Ojämlig hälsa är inte bara negativt för individers hälsa utan påverkar hela samhället. Ojämligheten inom hälsa skiljer sig mellan städer och landsbygder men också inom städer. Detta måste beaktas i alla våra åtgärder för att kunna överbygga denna hälsoklyfta. Ojämligheten i befolkningen på grund av **socioekonomiska förhållanden och ungas och äldres psykiska hälsa** ska minska genom ökat fokus på det förebyggande arbetet och samarbete med olika aktörer. Västra Götalandsregionen behöver fortsatt utveckla arbetet med **fullföljda studier, psykisk hälsa, ofrivillig ensamhet och suicidprevention**.

I Västra Götalandsregionen finns flera strategier som pekar ut riktningen för arbetet med psykisk hälsa. I budgeten betonas att förändringsarbetet har försvårats av parallella strukturer, rekryteringsproblem och olöst gränsdragningar mellan kommuner och Västra Götalandsregionen. Första linjes primärvård har stort ansvar att fånga upp och arbeta förebyggande med psykisk ohälsa. Strategier för ökad samverkan och fler samverkansformer behövs mellan habilitering, socialtjänst, skola, rehabilitering, polis och civilsamhälle. Den nära vården i form av vårdcentraler, rehabmottagningar, barnvårdscentraler, ungdomsmottagningar, barnmorskemottagningar, familjecentraler och tandvårdsmottagningar är viktiga för att driva arbetet vidare.

Det finns ett starkt samband mellan livsstil och hälsa. Ett hälsofrämjande arbete behöver bedrivas för att stödja hälsosamma levnadsvanor kopplat till kost, fysisk aktivitet, alkohol och tobak. Det finns en stor potential att växla upp ett sådant arbetet genom att utveckla och erbjuda digitala stöd för egenvård och coachning online. Som huvudman för både sjukvård och kulturverksamhet ska även samverkan mellan hälso- och sjukvården och våra kulturverksamheter öka i syfte att förebygga psykisk ohälsa.⁸

Vårdsamverkan SIMBA

SIMBA som är samverkansorganisation för hälsa och den nära vården i Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn. Närvårdssamverkan i SIMBA omfattas av:

- Regionens öppna hälso- och sjukvård: Vårdval vårdcentraler, Vårdval rehab, Regionhälsan, Habilitering och hälsa, Tandvården
- Sjukhusen i väster
- Kommunal primärvård, omsorg, socialtjänst och elevhälsa i kommunerna Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn
- Delregional nämnd Västra

I Samverkansplanen för 2024 – 2025 och den nära vården inom SIMBA-området är **Strategi för hälsa** ett av fokusområdena. I underliggande handlingsplan konkretiseras fokusområden med nedanstående mål och aktiviteter.⁹

Mål. Fysisk aktivitet och välbefinnande

Nyckeltal	Aktiviteter	Ansvar	Uppföljning	Redovisning
Antal förskrivna FaR ska öka. Baslinje december 2023	Hälso- och sjukvården samt elevhälsan inom SIMBA ska vara generösa med att erbjuda FaR	Chefer i berörda verksamheter	Samordningsgruppen genom SIMBA:s processledare	Redovisning av nyckeltal till samordningsgruppen och den politiska samrådsgruppen en gång/år

⁸ VGR budget 2025. Läs mer här: <https://www.vgregion.se/aktuellt/nyhetslista/regionfullmaktige-17-18-juni-2024---vastra-gotalandsregionens-budget-2025-beslutad/>

⁹ SIMBA samverkansplan och handlingsplan 2024-2025. Läs mer här

<https://www.vardsamverkan.se/organisation/delregionalvardsamverkan/simba/Samverkansdokument/>

	Sprida information och lärdomar om Kungälvskommuns pilotprojektet, avseende erbjudande om fysisk aktivitet till barn och ungdomar med obesitas, till övriga SIMBA-kommuner	Samordningsgruppen genom Kungälvskommuns utvecklingsledare för folkhälsa	Kungälvskommuns utvecklingsledare för folkhälsa följer kontinuerligt processen i pilotprojektet	Redovisning av progressen i projektet till samordningsgruppen och den politiska samrådsgruppen en gång/år
--	--	--	---	---

Mål. Våld i nära relationer

Nyckeltal	Aktiviteter	Ansvar	Uppföljning	Redovisning
	Minst en gång/termin finns våld i nära relationer med på agendan till närområdesgruppernas möten	Samordningsgruppen genom kommunernas folkhälsostategier	SIMBA:s nätverk för hälsofrämjande insatser	
	Sammankomster under året inom området som genomförs med de offentliga verksamheterna inom kommun och region samt intresse- och frivilligorganisationer	Samordningsgruppen genom kommunernas folkhälsostategier		
Antal utbildnings-tillfällen lokalt och delregionalt	Gemensam kompetens-utveckling/insatser inom ramen för det delregionala SIMBA-arbetet när behov identifieras	Samordningsgruppen genom kommunernas folkhälsostategier		Redovisning till samordningsgruppen och den politiska samrådsgruppen en gång/år

Mål. Nollvision om suicid

För arbetet med suicidprevention finns en särskild handlingsplan framtagen Handlingsplan för suicidprevention 2024 - 2025. ¹⁰Nedan redovisas nyckeltal och mål.

Nyckeltal	Mål
Antal utbildningar som genomförs i SIMBA:s kommuner riktade till medarbetare Antal utbildningar som genomförs i SIMBA:s kommuner riktade till allmänheten Antal medarbetare som genomgår SPISS-utbildningen.	Höjd kunskapsnivå
Upprättade listor med aktuella kontaktuppgifter via lokala samverkansgrupper till verksamheterna veckans samtliga dagar och dygnets alla timmar i respektive kommun för konsultation i individärenden Antal SIP för personer med avsiktlig självdestruktiv handling och/eller strukturerade suicidriskbedömning i respektive kommun. Antal upprättade SIP med krisplaner (AU 123) för personer som är suicidbenägna i respektive kommun. Antal samverkansmöten i SIMBA-teamen per kommun med representation från vårdcentralerna, elevhälsan och socialtjänsten Antal samverkansmöten i SIMBA-teamen per kommun där även BUP deltar.	Ökad samordning och tillgänglighet till professionella insatser

¹⁰ Handlingsplan för suicidprevention 2024 – 2025 Läs mer här:
<https://www.vardsamverkan.se/organisation/delregionalsamverkan/simba/Samverkansomraden/suicidprevention/>

Exempel på aktiviteter under året inom området psykisk hälsa som genomförs i respektive kommun mellan de offentliga verksamheterna och intresse- och frivilligorganisationer.	Ta vara på civilsamhällets engagemang och kunskap
Upprättade listor med aktuella kontaktuppgifter via lokala samverkansgrupper till verksamheterna veckans samtliga dagar och dygnets alla timmar i respektive kommun för konsultation i individärenden.	
Information/utbildning i händelse-analys för chefer och ledare inom primärvården och kommun	Lära av händelser vid suicid
Antal genomförda händelseanalyser i samverkan i förhållande till antalet dödsfall med registreringskoder inom områdena X60-X84 och Y10-Y 34 inom respektive mun	

Samordningsförbundet Älv & Kust

Samordningsförbundet Älv & Kust bildades den 1 januari 2018 i enlighet med lagen (2003:1 210) om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet. Förbundet ägs och finansieras gemensamt av medlemsparterna Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionerna samt kommunerna Tjörn, Stenungsund, Ale, Öckerö och Kungälv. Målgruppen som förbundet möter är individer som oftast tagit del av insatser från förbundets respektive medlemmar under lång tid. För dessa personer behövs ett samordnat stöd. Det innebär att organisationer och myndigheter som finns involverade i individens situation samordnar sig kring individens behov. Förbundet arbetar för att stärka samverkan mellan myndigheter och organisationer i syfte att göra insatser till den enskilde tillgängliga. Förbundets tvärprofessionella samverkanteam arbetar tillsammans med individer som behöver ett samordnat stöd i sin arbetslivsinriktade rehabilitering. I *Verksamhetsplan 2023 – 2025* konkretiseras följande verksamhets mål:

- Lokala ledningsgrupper genomförs med hög närvaro.
- BIP-team genomförs med hög närvaro. Genomlysningar följs upp med antal, kön och hemkommun.
- Aktiverande insatser följs upp med antal, kön och hemkommun.
- Samverkansteamet följs upp med antal, kön, hemkommun, tid i insats, andel till arbete, andel till studier, andel till fortsatt rehabilitering (särredovisning av fortsatt medicinsk rehab/arbetslivsinriktad rehabilitering).
- Kostnad per deltagare redovisas för aktiverande insatser och Samverkansteamet.
- Socioekonomisk effekt presenteras genom nyckeltal för individer som går från passivitet till arbete.

Kungälv kommun budget 2025

Utgångspunkt för arbetet med folkhälsa och social hållbarhet är antaget program kring social hållbarhet och underliggande social översiktsplan, äldreplan, plan full delaktighet samt plan trygg i Kungälv.

Det lokala folkhälsoarbetet utgår även från Kungälv kommun budgetdirektiv. Nedan presenteras en översikt av strategiska mål samt exempel på resultatmål och politiska uppdragen, som i Budgetdirektiv 2025 har tydlig koppling till social hållbarhet och folkhälsa.

Strategiska mål:

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle
- En trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet
- Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i ett rikt och aktivt fritid- och kulturliv
- Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen

Kommunstyrelsens resultatmål:

- Kungälv ska tillhöra de 29 bästa skolkommunerna i landet vad gäller studieresultat, kvalitet och klok resursanvändning och vi ska bedriva verksamheterna i enlighet med lagar och förordningar
- Kommunens förskolor och skolor präglas av trygghet, hög kvalitet och säkerhet.
- Vuxenutbildningen bidrar till efterfrågade utbildningar, ökad egenförsörjning och lägre arbetslöshet
- Fler barn, unga och äldre, inklusive personer med funktionsvariation, deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv.
- Kungälv skapar vi tillsammans bästa platsen att växa upp
- Kommunens näringslivsarbete främjar företagsetableringar, fler arbetsplatser och fler nystartade företag.

I Budgetdirektiv 2025 betonas att arbetet med Program för Social Hållbarhet fyra underliggande planer skall fortsätta. För att 2025 att komma vidare i arbetet med systematisk mätning, ekonomiska konsekvenser och verktyg gällande social hållbarhet, ska kommunen aktivt arbeta för ett gemensamt utvecklingsarbete tillsammans med andra kommuner, region, statliga och privata aktörer. Syftet är att utveckla skarpa trovärdiga forskningsbaserade verktyg för förebyggande och proaktiva insatser mot åldersgrupper inom ett geografiskt område (kommun).

I Budgetdirektiv 2025 betonas även:

- Behovet av att igångsätta ett förvaltningsgemensamt arbete med att öka tryggheten bland barn och unga. Målet är att skapa en trygg skola för alla men även möjliggöra organiserade och relevanta fritidsaktiviteter.
- Via samverkan med civilsamhället motverka ensamhet genom att erbjuda aktiviteter och samt stimulerar initiativ där seniorer hjälper varandra.
- Behovet av fler insatser kring barn- och ungdomars psykiska ohälsa. Tidigare uppdrag från om uppförande av ytterligare en familjecentral med familjecentrerat arbetssätt i området Komarken ska säkerställas.
- Kommunen ska ha en tydlig nolltolerans mot all form av gängkultur, organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället.
- För att 2025 att komma vidare i arbetet med systematisk mätning, ekonomiska konsekvenser och verktyg gällande social hållbarhet, ska kommunen aktivt arbeta för ett gemensamt utvecklingsarbete tillsammans med andra kommuner, region, statliga och privata aktörer. Syftet är att utveckla skarpa trovärdiga forskningsbaserade verktyg för förebyggande och proaktiva insatser mot åldersgrupper inom ett geografiskt område (kommun).

Styrning och ledning

Utifrån samverkansavtalet ska arbetet med folkhälsa och social hållbarhet ha en politisk styrning och bedrivs strategiskt. I rådet för folkhälsa och social hållbarhet ingår politiker från kommunen och delregionala nämnden väster samt kommundirektör, sektorchef Trygghet och Stöd och sektorchef Bildning och Lärande. Sekreterare är utvecklingsledare folkhälsa. Utifrån aktuella frågeställningar adjungeras politiker, tjänstemän och övriga representanter.

Deltagande förtroendevalda och tjänstepersoner i rådet ansvarar för att ta med sig erfarenhet och kunskap från sina respektive nämnder, styrelse, förvaltningar till rådet samt att återföra rådets arbete tillbaka till dessa. Rådet ska varje år fastställa en handlingsplan för nästkommande års prioriterade områden med åtgärder och budget. Rådet ansvarar för att uppföljning av planen genomförs. Kungälvs kommuns arbete med folkhälsa och social hållbarhet förankras även via de presidiedialoger som genomförs två gånger per år. Sekreterare vid dessa dialogmöten är utvecklingsledare folkhälsa

Via kommunens förvaltningsledning sker den interna styrningen- och ledningen av social hållbarhet.

Utgångspunkt är därefter att styra, leda och förankra arbetet via befintliga samverkanskonstellationer inom SIMBA och Samordningsförbundet Älv & Kust. För att koordinera aktuellt arbetet utifrån Kungälvskommuns brottsförebyggande råd har sektorchef Trygghet och Stöd samt säkerhetschef en nära samverkan. Utvecklingsledare folkhälsa till nätverksträffar kring teman som; nätverk civilsamhället nyanlända, Samhällskontrakt, områdesbaserat arbete föräldrastöd samt våld i nära relationer. Utifrån samverkansavtalet har utvecklingsledare i uppdrag att:

- verka för att arbetet med folkhälsa och social hållbarhet bedrivs strategiskt och i samverkan med andra relevanta aktörer
- i rådet vara tjänsteperson för delregionala nämnden västra och kommunens ledamöter
- ansvara för att arbetet bedrivs utifrån regionala och kommunala styrdokument
- ta fram handlingsplan, verksamhetsuppföljning och ekonomisk redovisning
- analysera och tillgängliggöra aktuell statistik kring social hållbarhet och hälsoläget i kommunen
- samverka kring delregional verksamhet i syfte att förstärka det lokala arbetet

Prioriteringar 2025

Utifrån program social hållbarhet och underliggande planer bedriver Kungälvskommun ett samlat arbete kring folkhälsa och social hållbarhet. Statliga och regionala bidrag integreras till befintligt arbetet och ordinarie folkhälsobudget, vilket ger förutsättningar för ett mer effektivt och resursstarkt förändringsarbete. Exempel på stimulansmedel som förvaltningen arbetar samlat kring är:

Barn- och unga hälsa

- Regional social investering hållbar samverkansmodell mellan vårdval rehab, elevhälsan och socialtjänsten (VGR)
- Skolsocialt team (Socialstyrelsen)
- Tillägg till överenskommelse om aktiviteter för barn och unga i behov av särskilt stöd i enlighet med metoden Friskvårdsgrupp/Aktivitetsgrupp (VGR)

Psykisk hälsa

- Överenskommelsen psykisk hälsa och suicidprevention (SKR)

Föräldraskapsstöd

- Föräldraskapsstöd (MFoF)

Våld i nära relationer

- Förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck (MFoF)
- Stärka arbetet med att hjälpa våldsutsatta personer att ordna stadigvarande boende 2024 (Socialstyrelsen)
- Mäns våld mot kvinnor (Länsstyrelsen)

Socialtjänstlag

- Omställning ny socialtjänstlag (Socialstyrelsen)

Äldres hälsa

- Motverka ofrivillig ensamhet bland äldre (Socialstyrelsen)
- Hälsosamtal (Socialstyrelsen)

Övrigt

- § 37 A ökad beredskap kapacitet och mottagande nyanlända (Länsstyrelsen)
- Förstudie Innovativa finansieringsformer för att möta samhällsutmaningar (ESF)

Utifrån program social hållbarhet och underliggande planer prioriteras och avsätts folkhälsomedel för följande 2025:

Prioriterade område program social hållbarhet: Tidiga insatser barn- och unga

Aktiviteter planer	Genomförande 2025	Uppföljning 2025	Avsatta medel folkhälsobudget 2025
<p>Aktiviteter i social översiktsplan är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> Erbjuda generella föräldra-utbildningar till föräldrar med barn i åldern 3-12 år Med Familjecentralen Fyren som plattform utveckla fortsatta integrerade insatser i samverkan med förskola, skola, socialtjänst och primärvård. Införa och utvärdera konceptet Aktivitetsgrupp i Kungälv kommun. Med fokus Komarken/centrala Kungälv fortsatt utveckling kring familjecentrerade arbetssätt. Utveckla och utvärdera Agoraprojektet. Utveckla och utvärdera Idrottsskolan <p>Aktivitet i plan Trygg i Kungälv är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ta fram och tillämpa kommunikationsplan för systematiserad spridning internt och externt av undersökningar/mätningar/lokala lägesbilden. Ta fram och tillämpa kommunikationsplan för systematiserad spridning till ungdomar, vuxna och medarbetare som arbetar med barn och unga om vilka insatser för stöd och hjälp som finns. Informera och öka kunskap kring droger för skolpersonal, elever, vårdnadshavare samt näringsliv och civilsamhälle. 	<p>Social översiktsplan</p> <ul style="list-style-type: none"> Genomföra utskick och kunskapshöjande insatser kring nationella rekommendationer rför digital medieanvändning bland barn och unga i åldern 0-18 å. Säkerställa hållbart upplägg och resurser kring föräldrautbildningar. Tillsammans med Familjehuset Klippan och Familjecentralen Fyren genomföra utåtriktade föräldraföreläsningar. Utifrån framtagna projektplan implementera Aktivets grupp. Utvärdera Agora-projektet. Tillsammans med Kungälvs HK och övriga medverkande aktörer följa upp Idrottsskolan. <p>Plan Trygg i Kungälv</p> <ul style="list-style-type: none"> Riktade informationsinsatser till föräldrar och personal vid grundskolan och gymnasiet. Kompetensutveckling kring droger för personal och föreningsliv. 	<p>På kort sikt</p> <p>Social översiktsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Antal deltagare och skattningar kring föräldrastödsprogrammet Trygghetscirkeln och ABC. Antal deltagare och skattningar kring föräldraföreläsningar. Antal deltagare och skattning medverkande i Agora-projektet. Antal deltagare och skattad effekt Idrottsskolan <p>Plan Trygg i Kungälv</p> <ul style="list-style-type: none"> Antal föräldramöten och föräldramöten kring droger på högstadiet. Antal utskick till föräldrar. <p>På lång sikt</p> <p>Uppföljning av aktuella indikatorer i social översiktsplan och plan Trygg i Kungälv.</p>	<p>Föräldrastöd 50 000 Idrottsskolan 50 000 Hittaut.nu 40 000 Agora-projektet 100 000</p> <p>Totalt: 240 000</p>

Prioriterade område program social hållbarhet: Hälsa

Aktiviteter planer	Genomförande 2025	Uppföljning 2025	Avsatta medel folkhälsobudget 2025
<p>Aktivitet i social översiktsplan är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öka kunskapen kring suicidprevention. • Genomför utåtriktade insatser kring hälsofrämjande och det egna ansvaret. <p>Aktiviteter i äldreplan är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimulera och möjliggöra att föreningslivet kan vara en ännu mer aktiv part i att främja seniorhälsa och motverka ensamhet. • Implementera samt följa upp E-tjänst för volontärverksamhet där sökande kan förmedla behov av stöd samt frivilliga kan erbjuda möjlighet till stöd. • Implementera och följa upp koncept kring omställningskontakt. Målgrupp är fortsatt de äldsta som inte har hemtjänst eller bor på särskilt boende. • Utveckla fokus för och utvärdera nätverket som startats upp tillsammans med civilsamhället. <p>Aktivitet plan för ökad delaktighet är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa och vidareutveckla fritidsaktiviteter inom LSS 	<p>Socialöversiktsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomföra utbildningsplan kring första hjälpen psykisk hälsa, psykisk livräddning samt intern fortbildning suicidprevention • Via samverkan med Sjukhusen i Väster, SIMBA och Samordningsförbundet Älv & Kust samt kommunerna Kungälv, Stenungsund, Tjörn, Ale och Öckerö bedriva ett samlat och mer effektivt arbete kring goda levnadsvanor. <p>Äldreplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt implementering av volontärsatsning. • Fortsatt samverkan med seniorföreningar kring främjande aktiviteter vid vård- och äldreomsorgsboende (ex. Aktiva Seniorer) • Fortsatt samverkan studieförbund kring olika studiecirkel (ex matcirkel Vuxenskolan) • Stöd till föreningslivet för olika initiativ för att stimulera ökad fysisk aktivitet (ex. Hittaut.nu). • Tillsammans med civilsamhället genomföra olika utåtriktade insatser (ex. seniordagen, och anhörigveckan) <p>Plan för ökad delaktighet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomförande Funkisfestivalen 2025 	<p>På kort sikt</p> <p>Social översiktsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal deltagare och skattningar utbildningar kring suicidprevention. • Effekt målgrupp utifrån pilotprojekt goda levnadsvanor bygg- och anläggningsprogrammet på Mimerns Hus <p>Äldreplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal deltagare och skattningar utåtriktade insatser. • Antal volontärer och matchningar. <p>Plan för ökad delaktighet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deltagande vid Funkisfestivalen <p>På lång sikt</p> <p>Uppföljning av aktuella indikatorer i social översiktsplan, äldreplan och plan för ökad delaktighet.</p>	<p>Hittaut.nu 40 000 kr Seniorhälsa 400 000 kr Funkisfestivalen 40 000 kr Goda levnadsvanor 25 000 kr RF-SISU 50 000 kr Träffandansen Vuxenskolan 30 000 kr Mötesplatsen Equmeniakyrkan 25 000 kr Aktiva Seniorer uppsökande verksamhet 30 000 kr</p> <p>Totalt: 590 000 kr</p>

Prioriterade område program social hållbarhet: Boende

Aktiviteter planer	Genomförande 2025	Uppföljning 2025	Avsatta medel folkhälsobudget 2025
<p>Aktiviteter i social översiktsplan är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt arbete med den fysiska miljön vid Komarken/Nordmannatorget via exempelvis park- och grönyteskötsel och ljusprojekt. • Utveckling av främjande och förebyggande aktiviteter vid Nordmannatorget. 	<p>Kungälv kommun koordinerar nätverk i Komarken med representation från skola, räddningstjänst, socialtjänst, fritid, polis, hälso- och sjukvård, näringsliv och civilsamhälle. Fortsatt fokus är effektiv samverkan inom nätverket.</p> <p>Kungälv kommun och Medborgarskola har vid Nordmarkens fritidsgård haft en långsiktig samverkan kring den öppna mötesplatsen Solrosen. Fokus vid genomförande är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprida Solrosens verksamhet till nyanlända i Kungälv kommun. • Involvera män i Solrosens verksamhet. • Vid planering och genomförande verka för ökat inflytande och delaktighet från Solrosens egna deltagare och ledare. 	<p>På kort sikt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Följa upp deltagande och skattning av deltagare i Solrosens verksamhet. <p>På lång sikt: Uppföljning av indikatorer Segregationsbarometern som beaktar Komarken utifrån:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förvärvsarbetande • Utbildningsnivå • Behöriga till yrkesprogram i åk 9 • Förvärvsarbetande 	<p>Bidrag studieförbundet Medborgarskolan 180 000 kr</p> <p>Totalt: 180 000 kr</p>

Prioriterade område program social hållbarhet: Trygghet

Aktiviteter planer	Genomförande 2025	Uppföljning 2025	Avsatta medel folkhälsobudget 2025
<p>Riksdagen har beslutat om en ny lag (2023:196) om kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Den nya lagen reglerar kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Enligt lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan.</p> <p>Kommunens förvaltning har fått ett utökad uppdrag att öka motståndskraften och nolltolerans mot all form av organiserad brottslighet, välfärdsbrottslighet och maktutövning i lokalsamhället.</p> <p>Utifrån folkhälsoavtalet med Västra Götalandsregionen kommer medel avsättas för genomförande av aktiviteter i plan Trygg i Kungälv. Särskilt prioriterat är de område som berör:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hedersrelaterat våld och förtryck Våld i nära relationer Drogförebyggande insatser 	<p>Syftet med anvisningen våld i nära relationer är att utifrån Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (HSLF-FS 2022:39), Handbok Våld i nära relationer för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården samt program social hållbarhet och plan Trygg i Kungälv öka samordning, effektivisering och kvalitetshöjning av arbetet med våld i nära relationer</p> <p>Inledd basutbildning inom sektor Trygghet och Stöd fortlöper. Sektorn arbeta vidare med rutiner och checklistor i verksamheten.</p> <p>Kompetensutveckling och utåtriktade insatser genomförs utifrån rutin hedersrelaterat våld och förtryck - En samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst</p> <p>Tillsammans med nätverk våld i nära relationer genomförs utåtriktade insatser kring en vecka fri från våld och Orange day.</p>	<p>På kort sikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Revidering av anvisning våld i nära relationer Deltagande och skattning basutbildning sektor Trygghet och Stöd. Deltagande skattning utåtriktade insatser. <p>På lång sikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Antal mottagna polisanmälningar för brott i nära relation (polisen) Orosanmälan där barnet utsatts för och/eller bevittnat våld eller andra övergrepp mot någon närstående. (Treserva) Orosanmälan där barn har utsatts /utsätts för hedersrelaterat våld och/eller förtryck (Treserva) Orosanmälan där uppgifter finns om att person över 18 år har eller är utsatt för hedersrelaterat våld och/eller förtryck. (Treserva) 	<p>Samordning Utåtriktat arbete Totalt 535 000</p>

Budget

Fördelningsprincipen för finansieringen är hälften vardera för HSN och kommunen. Hälso- och sjukvårdsnämnden och Kungälv kommun ersätter för perioden 2021–2024, vardera 1 260 000 kronor per år.

Budget 2023	VGR	Kommun	Totalt
Folkhälsotjänst (lön inkl. lönebikostnader)	450 000 kr	450 000 kr	900 000 kr
Omkostnader (administration, kostnader resor, kurser, osv)	37 500 kr	37 500 kr	75 000 kr
Målområde			
Tidiga insatser barn och unga	170 000 kr	170 000 kr	240 000 kr
Hälsa	397 500 kr	397 500 kr	590 000 kr
Boende	90 000 kr	90 000 kr	180 000 kr
Trygghet	170 000 kr	170 000 kr	535 000 kr
Totalt:	1260 000 kr	1260 000 kr	2 520 000 kr

Denna behandling '295/24 Beviljad ESF-ansökan Förstudie innovativa finansieringsformer för att möta samhällsutmaningar' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '296/24 Information om säkerhetsfrågor' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '297/24 Återrapportering kommunstyrelsens uppdrag om sekretessutredning' har inget tjänsteutlåtande.